

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY
ŠTERNBERK**

Obsah:

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Počet oborů, velikost	5
2.2	Historie a současnost	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	6
2.5	Vybavení školy a její podmínky	6
3.	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Vize školy	8
4.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
5.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	10
5.1	Všeobecné poznámky k organizaci výuky v uměleckých oborech	10
5.2	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	11
5.2.1	Studijní zaměření Hra na klavír	11
5.2.2	Studijní zaměření Hra na varhany	18
5.2.3	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje	23
5.2.4	Studijní zaměření Hra na housle	32
5.2.5	Studijní zaměření Hra na violoncello	38
5.2.6	Studijní zaměření Hra na kontrabas	44
5.2.7	Studijní zaměření Hra na kytaru	48
5.2.8	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	55
5.2.9	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	61
5.2.10	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	66
5.2.11	Studijní zaměření Hra na flétnu	74
5.2.12	Studijní zaměření Hra na klarinet	80
5.2.13	Studijní zaměření Hra na saxofon	85
5.2.14	Studijní zaměření Hra na hoboj	89
5.2.15	Studijní zaměření Hra na trubku	94
5.2.16	Studijní zaměření Hra na lesní roh	99
5.2.17	Studijní zaměření Hra na trombon	104
5.2.18	Studijní zaměření Hra na baskřídlovku/baryton	109
5.2.19	Studijní zaměření Hra na tubu	114
5.2.20	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	119
5.2.21	Studijní zaměření Sólový zpěv	129
5.2.22	Studijní zaměření Sborový zpěv	135
5.2.23	Studijní předmět Sborový zpěv	138
5.2.24	Studijní předmět Přípravná hudební nauka	141
5.2.25	Studijní předmět Hudební nauka	142

5.2.26	Studijní zaměření Rákosníček	146
5.3	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	147
5.4	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	154
5.5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ - DRAMATICKÉHO OBORU	163
6.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	172
7.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	173
8.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	174
8.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	174
8.2	Způsob hodnocení žáků	175
8.3	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	177

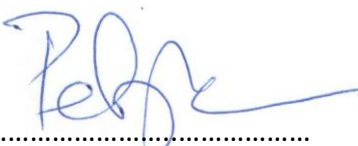
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

- Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Šternberk

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Šternberk je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

- Předkladatel:
  - Název školy: Základní umělecká škola Šternberk, příspěvková organizace
  - Adresa školy: Olomoucká 1289/3, 785 01 Šternberk
  - IČO: 47654473
  - Jméno a příjmení ředitele: Petr Ciba
  - Kontakty:
    - Tel./fax.: (+ 420) 585 012 656
    - E-mail: info@zus-sternberk.cz
    - Web: www.zus-sternberk.cz
- Zřizovatel:
  - Název: Město Šternberk
  - Adresa: Horní náměstí 16, 785 01 Šternberk
  - Kontakty:
    - Tel.: 585 086 111, 511
    - E-mail: podatelna@sternberk.eu
    - Web: http://www.sternberk.eu
- Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

Ve Šternberku dne 5. května 2023

ředitel školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

ZUŠ Šternberk je plně organizovaná čtyřoborová škola (HO, TO, VO, LDO) s cílovou kapacitou 600 žáků. Vyučuje se zde v oboru hudebním, tanečním, výtvarném a literárně - dramatickém. Jednotlivé obory mají při plném naplnění kapacity školy tyto počty žáků: 338 žáků hudební obor, 117 žáků taneční obor, 120 žáků výtvarný obor a 25 žáků literárně - dramatický obor.

2.2 Historie a současnost

Hudební škola ve Šternberku byla založena r. 1945, kdy na škole začalo pravidelné hudební vyučování 120 přihlášených žáků, kterým se věnovalo 8 pedagogů. Vznikl městský symfonický orchestr, pěvecký sbor a klavírní trio - tělesa tehdy nepostradatelná pro místní kulturní život. Postupně vznikaly i soubory žákovské.

V roce 1965 po dokončení rekonstrukčních prací na obou budovách školy byla škola rozšířena o obor výtvarný, o rok později i o obor literárně-dramatický a taneční.

V letech 1978 - 1980 tehdejší lidová škola umění prošla druhou rozsáhlou generální opravou obou budov a od roku 1990 nese název základní umělecká škola. V té době se taneční a výtvarný obor vyučoval v zrekonstruované budově bývalého muzea hodin.

Od roku 1993 až do současnosti se stalo zřizovatelem základní umělecké školy Město Šternberk, poskytující škole velmi významnou materiální, finanční i morální podporu. Zasluhou kvalifikovaných a zkušených pedagogů byla a je zaručena vysoká profesionální úroveň výuky. Počet žáků se postupně zvyšoval a v současnosti je téměř plně využita kapacita školy, tj. 600 žáků. Výuka hudebního a literárně - dramatického oboru probíhá ve dvou budovách na Olomoucké ulici, jejichž částečná rekonstrukce byla dokončena v roce 2011. Ve zrekonstruovaných prostorách na Partyzánské ulici od roku 2006 se vyučuje výtvarný a taneční obor.

Od roku 2003 se vyučuje hudební, taneční a literárně-dramatický obor také na pobočce ZUŠ Šternberk v Bohuňovicích.

Pro školu jsou dlouhodobě charakteristické bohaté veřejné kulturní aktivity - veřejné žákovské koncerty, koncerty pedagogů a jejich hostů, galakoncerty Harmonie Šternberk (orchestru ZUŠ), taneční vystoupení, výstavy výtvarných prací...

V současnosti ZUŠ pečuje o umělecké vzdělávání dětí a mládeže města a jeho okolí a významným způsobem se podílí na kulturním životě města Šternberka.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Škola má průměrně 27 zaměstnanců, z toho 25 kvalifikovaných pedagogů. Nejvíce jich vyučuje v hudebním oboru. Ve škole pracuje 5 předmětových komisí, které jsou řízeny vedoucími. Kvalifikovaní a zkušení pedagogové zaručují vysokou profesionální úroveň výuky, o čemž svědčí úspěchy žáků na soutěžích, při talentových zkouškách na konzervatoře a školy uměleckého zaměření.

Pedagogové si pravidelnou účastí na vzdělávacích seminářích, přednáškách a metodických kurzech prohlubují a rozšiřují své dosavadní poznatky, seznamují se s novými trendy ve výuce a získávají nové podněty pro práci s dětmi.

Vztahy mezi učiteli jsou charakterizovány vzájemným respektem, vstřícností a ochotou při práci i plánování uměleckých projektů. Pedagogický sbor spolu s vedením školy, rodiči a žáky spoluutváří celkovou podobu školy, ovlivňují její atmosféru a vzájemnou komunikací se společně snaží o příznivé klima školy naplněné vzájemnou úctou a důvěrou.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola spolupracuje ve všech svých oborech s ostatními ZUŠ v regionu. Každoročně se v hudebním oboru účastní soutěží a přehlídek od okresní až po celostátní úroveň, přičemž výjimkou nejsou ani soutěže a přehlídky mimo ČR. Žákyně tanečního oboru se pravidelně účastní okresních a krajských tanečních přehlídek a soutěží. Práce žáků výtvarného oboru získávají významná ocenění nejen v rámci projektů v naší republice, ale i v polské Toruni, Norsku, Jihoafrické republice a Indii.

Významnou součástí dlouhodobé regionální a mezinárodní spolupráce jsou především aktivity studentského dechového orchestru Harmonie Šternberk, který každoročně provádí řadu koncertních vystoupení a pravidelně se účastní soutěží, přehlídek a festivalů dechových orchestrů v České republice i v zahraničí. Nové zkušenosti získávají členové orchestru např. účastí na mezinárodních soutěžích dechových orchestrů v Praze, v Ostravě, v belgickém Neerpeltu, v německém Gersthofenu, v japonské Shizuoe, v rakouském Schladmingu, v italském Janově a Sinnai, v holandském Kerkrade atd.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Výuka hudebního a literárně-dramatického oboru probíhá ve dvou budovách na Olomoucké ulici, jejichž částečná rekonstrukce byla dokončena v roce 2011. Škola využívá celkem 23 učeben, ve kterých jsou k dispozici klavíry, pianina, přehrávače CD/MP3. Koncertní sál s kapacitou 100 míst je využíván především hudebním oborem (snížené pódium), ale i oborem literárně - dramatickým (zvýšené pódium).

Ve zrekonstruovaných prostorách na Partyzánské ulici se vyučuje výtvarný a taneční obor. Výuka ve výtvarném oboru se uskutečňuje ve dvou prosvětlených učebnách, které jsou vybaveny nezbytnými výtvarnými pomůckami. Studium v tanečním oboru probíhá v tanečním sále se zrcadlovou stěnou. K hudebnímu doprovodu je zde k dispozici CD/MP3 přehrávač. Žáci výtvarného a tanečního oboru mají k dispozici vlastní šatnu. Budovy jsou majetkem Města Šternberka.

Od roku 2003 se vyučuje hudební, taneční a literárně - dramatický obor také na pobočce ZUŠ Šternberk v Bohuňovicích, která je majetkem obce Bohuňovice.

Materiální vybavení školy je léta rozšiřováno a systematicky obnovováno. Škola disponuje množstvím hudebních nástrojů, které zapůjčuje začínajícím žákům.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Škola klade důraz na vzájemnou spolupráci všech, kteří se procesu vzdělávání ve škole účastní - pedagogů, nepedagogických pracovníků, žáků i rodičů. Snaží se o vytvoření a udržení pozitivního klimatu školy.

Škola pečuje o umělecké vzdělávání dětí a mládeže města a jeho okolí a významným způsobem se podílí na kulturním životě města Šternberk.

3.2 Vize školy

Dlouhodobým cílem školy je snaha podporovat především mezioborovou spolupráci prostřednictvím společných uměleckých projektů a veřejných vystoupení a tím umožnit žákům jednotlivých oddělení se vzájemně obohacovat při společných aktivitách. Snahou školy je dosažení nejen kvalitních studijních výsledků, ale především možnost nás všech zažívat radost z tvořivé umělecké činnosti.

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Cílem výchovných a vzdělávacích strategií je definovat postup směřující k utváření, rozvíjení a dosahování klíčových kompetencí žáků. Společně uplatňované strategie jsou formulovány totožně pro všechny umělecké obory školy. Některé strategie se mohou vzájemně prolínat, doplňovat a spolupůsobit.

Učitel:

- volí vhodnou formu výuky, odpovídající fyzické a mentální vyspělosti dítěte
- seznamuje žáka s možnostmi zvládnutí nových technických a výrazových prvků
- při získávání potřebných vědomostí a dovedností vždy využívá názorné ukázky
- pomáhá žákovi v hledání a utváření vlastního pozitivního vztahu ke kultuře a k umění
- zajímá se a usměrňuje pocity a představy žáka spojené s interpretací uměleckého díla, vede žáka k rozpoznání a hlubšímu pochopení jeho obsahu
- společnou analýzou uměleckých děl předává žákům potřebné vědomosti a dovednosti tak, aby si dokázali utvořit vlastní názor
- seznamuje žáka s přínosem a hodnotami uměleckých děl různých historických období
- jde žákovi příkladem vlastní uměleckou činností
- vytváří žákům prostor pro jejich seberealizaci tím, že se s nimi pravidelně účastní žakovských koncertů, veřejných vystoupení, výstav a mezioborových projektů a vyžaduje zodpovědný přístup ke spolupráci
- při hodnocení výkonu žáka zdůrazňuje klady, záporné stránky jeho výkonu analyzuje a následně vhodně žáka motivuje
- diskutuje s žáky, tříbí tím jejich názory a vede je tak k sebehodnocení i toleranci k odlišným názorům
- pravidelně informuje žáky i jejich rodiče o aktuální nabídce doporučených kulturních akcí
- komunikuje s rodiči tak, aby chápali důležitost a význam domácí přípravy jejich dítěte
- žákům jde příkladem tím, že se na výuku pravidelně a pečlivě připravuje, do výuky chodí včas, chová se přátelsky, je důsledný a projevuje osobní zodpovědnost vůči žákům

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky

- První ročník Přípravného studia je určen žákům od 5 let, druhý ročník Přípravného studia je určen žákům od 6 let. Studium I. stupně je určeno žákům od 7 let a studium II. stupně je určeno žákům od 14 let.
- Vzdělávací obsahy předmětů Rákosníček a Přípravná hudební nauka jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření. V případě, že zde vzdělávací obsahy těchto vyučovacích předmětů nejsou uvedeny, vzdělávání se v těchto vyučovacích předmětech na příslušném stupni studia v přípravném studiu neposkytuje (především s ohledem k možnostem a schopnostem žáků určitého věku).
- Žáci na II. stupni základního studia, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia odpovídajícího studijního zaměření, zahajují studium u příslušných vyučovacích předmětů na II. stupni základního studia plněním vzdělávacích obsahů I. stupně.
- Žáci, kteří přestoupí na I. stupni základního studia do jiného studijního zaměření, pokračují kontinuálně dál ve studiu vyučovacích předmětů, které jsou pro více studijních zaměření společné.
- Žáci, kteří projeví odpovídající dispozice a zájem o studium, mohou navštěvovat povinně volitelné předměty i v nižších ročnících (na I. stupni základního studia) a vyšších ročnících (na II. stupni základního studia), než určuje učební plán příslušného studijního zaměření. V takovém případě se jedná o nepovinný předmět, žáci jsou z tohoto předmětu na konci daného ročníku hodnoceni, ale známka se nezapočítává do celkového průměru známek na vysvědčení.
- Žákům, kteří prokážou mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání, může být hodinová dotace v individuální výuce navýšena až o 2 hodiny.
- U studia pro dospělé vymezuje vzdělávací obsah zvolených vyučovacích předmětů z příslušného studijního zaměření učitel vždy na jeden školní rok a uvede jej do třídní knihy.
- Sedmileté studium I. stupně i čtyřleté studium II. stupně je ukončeno závěrečným veřejným absolventským vystoupením.

5.2 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír

Učební plán

Ročník	přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka		1	1	1	1	1	1						
Rákosníček	2												
povinně volitelný předmět	Komorní hra					1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět. Po absolvování 1. - 4. ročníků může žák pokračovat ve studijním zaměření Hra na varhany.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na klavír - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- hraje na nástroj hravou formou, získává k němu kladný vztah, zájem a lásku
- hraje čtyřručně jednoduché lidové písně a říkadla s učitelem (+ zpěv) a tím přirozeně rozvíjí hudební cítění (základy dynamiky, rytmus)
- si vytvoří potřebné návyky – správné sezení u klavíru, správně opřené nebo podložené nohy klavírní stoličkou, volné paže, ruka (loket, zápěstí), pevné konečky prstů
- rozvine svou představivost při tvorbě tónu (hluboký, měkký silný, slabý) příměrem k různým pocitům, přirovnáním (z přírody, ze světa zvířátek, hraček...)

2. ročník

Žák:

- předvede hru portamento 3. prstem (později všemi prsty)
- pozná hluboké, střední a vysoké tóny, melodii klesající a stoupající
- doprovodí v levé ruce základním tónem popř. dudáckou kvintou

- rozvine hru každou rukou zvlášť a střídání rukou (popř. rozvine koordinaci rukou i při jednoduché hře dohromady)

Vyučovací předmět: Hra na klavír - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- použije elementární technické a úhozové prvky, základní dynamiku (f, p), zvládá prstoklady u stupnic (C, G) a T5 s obraty zvlášť
- se orientuje v houslovém a basovém klíči v rozsahu, který potřebuje pro hru, zvládá délky not a pomlk a toto podporuje zpěvem a počítáním si
- hraje jednoduché skladby dohromady a přizpůsobí se ve čtyřruční hře s učitelem
- hraje písničku s doprovodem dudácké kvinty (T, D) a píseň ze zpěvníku s jednoduchým akordickým doprovodem
- použije nejjednodušší formy pedalizace pod vedením učitele
- se zapojuje při vystoupeních (třídní besídky) ve hře sólové (možnost i hry z paměti) nebo ve hře čtyřruční s učitelem

2. ročník

Žák:

- využívá základní pedalizaci v jednoduchých skladbách
- zvládá základní durové stupnice (C, G, D, A) dohromady v protipohybu 1 až 2 oktávy
- zvládá akordy s obraty k daným stupnicím zvlášť (i dohromady) v úhozových variacích legato, staccato a rozloženě
- se přizpůsobí dynamickým a agogickým změnám při čtyřruční hře s učitelem a rozvine schopnost souhry
- se zapojuje při třídních vystoupeních ve hře sólové nebo ve čtyřruční hře s učitelem
- předvede jednoduché skladbičky z paměti, rozvine schopnost transpozice a jednoduchých doprovodů u lidových písní (T, D)

3. ročník

Žák:

- zdokonalí využití pedálu
- rozvíjí elementární agogiku (zrychlení, zpomalení)
- zdokonalí zběhlost prstů při hře stupnic durových s # i b rovným pohybem dohromady
- využívá při nácvičce stupnic a etud cvičné způsoby prstové techniky (rytmická cvičení, úhozová cvičení, střídání pomalého a rychlejšího tempa)
- hraje akordy dur s obraty k daným stupnicím dohromady (legato, staccato, rozloženě)

- se orientuje v notovém zápise (při hře z listu a komorní hře)
- hraje písně lidové i umělé s doprovodem T, S, D
- dbá na zvukově vyrovnanou hru a uvolněnost rukou
- zvládá jednoduché melodické ozdoby ve skladbách, které hraje
- rozvine cit pro tvoření nálady a výrazu ve skladbách

4. ročník

Žák:

- zdokonalí zručnost prstů při hře stupnic durových a mollových s # i b rovným pohybem dohromady včetně akordů
- obohacuje a zdokonalí základní techniku, využívá rytmické, úhozové a dynamické varianty ke zpevnění úhozu a zrychlení tempa
- použije při nácviu etud a přednesů nové technické prvky
- rozvine nácvik jednoduchých melodických ozdob v barokních a klasicistních skladbách
- se zapojuje do komorní hry se svými spolužáky a interpretuje skladby i při veřejném vystoupení
- využívá dynamiku, základní agogiku a pedál
- zdokonalí hru z listu
- odliší dynamiku pravé a levé ruky
- pozná tempová označení

5. ročník

Žák:

- zdokonalí techniku hry, obohacuje ji o nové prvky a dbá na tvoření kultivovaného tónu
- hraje v různých tempech (pomalé, střední, rychlé), pedalizuje, využívá procítěnou dynamiku i základní agogiku
- hraje stylově danou skladbu
- je schopen udržet jednotné tempo ve skladbách
- je schopen nastudovat skladbu, veřejně ji interpretovat (z paměti) a zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních
- rozvine hru z paměti a smysl pro souhru při komorní hře
- rozvine hru z listu
- doprovodí písně v různých tóninách a vytvoří jednoduché figury akordů v levé ruce
- zvládá hru stupnic dur i moll v rovném pohybu včetně tříhlasých akordů s obraty k daným stupnicím
- se podílí na výběru svého repertoáru a rozšiřuje jej o hudbu taneční a populární
- dbá na sluchovou sebekontrolu

6. ročník

Žák:

- rozvine zvukovou samostatnost a oddělenost pravé a levé ruky, hraje melodické ozdoby
- je schopen samostatné a citlivé práce s dynamikou, základní agogikou a pedálem
- zvládá hru stupnic dur i moll v rovném pohybu (popř. kombinovaném) včetně tříhlasých akordů s obraty k daným stupnicím
- jednoduše analyzuje hudební formy
- rozvine cit pro stylové provedení skladeb a využívá fantazii pro vystižení jejich nálady a charakteru
- doprovodí podle sluchu lidové písně a orientuje se v akordických značkách ve zpěvnících
- rozvine rytmické cítění a smysl pro frázování
- se obohacuje v poznávání klavírní literatury i pasivním poslechem různých nahrávek

7. ročník

Žák:

- ovládá hru stupnic dur i moll v kombinovaném pohybu včetně akordů
- se zapojuje při veřejných vystoupeních
- rozliší hudební styly
- si upevňuje vztah ke svému nástroji poslechem nahrávek, seznamováním se s novou klavírní literaturou a návštěvou koncertů
- použije samostatně prstoklady a frázování

Vyučovací předmět: Hra na klavír - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- využívá všech dosud získaných technických i výrazových dovedností, které si osvojil při studiu na I. stupni
- nacvičuje skladby samostatně, aktivně se podílí na řešení technických problémů, prstokladů, frázování atd.
- je tvůrčí a samostatný v oblasti dynamiky, vedení fráze a pedalizace
- hraje durové a mollové stupnice v rychlejších tempech kombinovaným pohybem včetně čtyřhlasých akordů a velkého rozkladu

II. ročník

Žák:

- vnímá fráze, rozvine cit pro tvoření měkkého zpěvného tónu
- využívá a rozvine vnitřní sluchovou představu a následně použije sluchovou sebekontrolu
- pozná typické prvky jednotlivých stylových období a vhodně je interpretuje
- se rozvine poslechem nahrávek klavírních skladeb, rozšíří si tak hudební obzor a vytvoří si vlastní názor k dané interpretaci

III. ročník

Žák:

- interpretuje těžší a náročnější hudební celky a rozvine hru z paměti v sólovém projevu
- zdokonaluje klavírní techniku
- se zdokonalí ve hře z listu a komorní hře
- je schopen sebereflexe i hodnocení ostatních výkonů

IV. ročník

Žák:

- se rozvine v oblasti vnitřního citového prožívání hudby, aby byl schopen při interpretaci svobodněji a dospěleji tyto city projevit výraznou dynamikou, agogikou a výstižněji vyjádřit charakter a náladu skladby
- analyzuje skladby po formové a harmonické stránce a toto pak využívá k jednoduššímu nácvičení skladeb z paměti
- pozná díla významných českých i světových autorů různých stylových období

Vyučovací předmět: Komorní hra - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- využívá všech dosud získaných technických i výrazových dovedností z individuálního studia
- spolupracuje se svým spoluhráčem
- udrží rytmus ve skladbě při souhře

5. ročník

Žák:

- použije základní pedalizaci pod vedením učitele
- zdokonaluje se v souhře

- si obohacuje repertoár nácviem klasických čtyřručních skladeb, jazzových, populárních, ale i čtyřručních úprav koled a lid. písní

6. ročník

Žák:

- zodpovědně připravuje svůj part
- se podílí na výběru čtyřručních skladeb
- interpretuje skladbu na veřejném vystoupení

7. ročník

Žák:

- se podílí na výběru čtyřručních skladeb, rozšiřuje repertoár o hudbu taneční, jazzovou a populární
- výstižněji vyjádří charakter a náladu skladby
- stylově interpretuje danou skladbu

Vyučovací předmět: Komorní hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- samostatně a citlivě pedalizuje, vnímá potřeby hráče prvního partu
- si objasní ve skladbě nácviem prvního i druhého partu
- je schopen si uvědomit obsah svého partu (např. v druhém partu podpořit těžké doby zvláště ve skladbách s tanečním rytmem, v prvním partu pak dbát na velkou zpěvnost a vedení fráze v melodii)

II. ročník

Žák:

- analyzuje skladby po formové a harmonické stránce
- zapojuje sluchovou sebekontrolu i kontrolu celku k dobré souhře s druhým hráčem
- se orientuje v partu spoluhráče, staví se zodpovědně ke společné práci

III. ročník

Žák:

- se citlivě a uvolněně doplňuje se svým spoluhráčem a tvoří tak společně ucelený hudební projev
- se aktivně podílí spolu s učitelem na řešení technických problémů, prstokladů, frázování atd.
- dbá na citlivou souhru se svým kolegou při agogických změnách

IV. ročník

Žák:

- hraje (podle svých schopností a možností školy) na dva klavíry s učitelem nebo spolužákem
- se obohacuje poslechem nahrávek a návštěvou koncertů, kde je interpretována komorní hra

Vyučovací předmět: Rákosníček

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rákosníček je uveden v kapitole 5.2.26.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.24.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.2 Studijní zaměření Hra na varhany

Učební plán

Ročník	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Varhanní praxe					2	2	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na varhany - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- použije elementární technické a úhozové prvky, základní dynamiku (f, p), zvládá prstoklady u stupnic (C, G) a T5 s obraty zvlášť
- se orientuje v houslovém a basovém klíči v rozsahu, který potřebuje pro hru, zvládá délky not a pomlk a toto podporuje zpěvem a počítáním si
- hraje jednoduché skladby dohromady a přizpůsobí se ve čtyřruční hře s učitelem
- hraje písničku s doprovodem dudácké kvinty (T, D) a píseň ze zpěvníku s jednoduchým akordickým doprovodem
- použije nejjednodušší formy pedalizace pod vedením učitele
- se zapojuje při vystoupeních (třídní besídky) ve hře sólové (možnost i hry z paměti) nebo ve hře čtyřruční s učitelem

2. ročník

Žák:

- využívá základní pedalizaci v jednoduchých skladbách
- zvládá základní durové stupnice (C, G, D, A) dohromady v protipohybu 1 až 2 oktávy
- zvládá akordy s obraty k daným stupnicím zvlášť (i dohromady) v úhozových variacích legato, staccato a rozloženě
- se přizpůsobí dynamickým a agogickým změnám při čtyřruční hře s učitelem a rozvine schopnost souhry

- se zapojuje při třídních vystoupeních ve hře sólové nebo ve čtyřruční hře s učitelem
- předvede jednoduché skladbičky z paměti, rozvine schopnost transpozice a jednoduchých doprovodů u lidových písní (T, D)

3. ročník

Žák:

- zdokonalí využití pedálu
- rozvíjí elementární agogiku (zrychlení, zpomalení)
- zdokonalí zručnost prstů při hře stupnic durových s # i b rovným pohybem dohromady
- využívá při nácviu stupnic a etud cvičné způsoby prstové techniky (rytmická cvičení, úhozová cvičení, střídání pomalého a rychlejšího tempa)
- hraje akordy dur s obraty k daným stupnicím dohromady (legato, staccato, rozloženě)
- se orientuje v notovém zápise (při hře z listu a komorní hře)
- hraje písně lidové i umělé s doprovodem T, S, D
- dbá na zvukově vyrovnanou hru a uvolněnost rukou
- zvládá jednoduché melodické ozdoby ve skladbách, které hraje
- rozvine cit pro tvoření nálady a výrazu ve skladbách

4. ročník

Žák:

- zdokonalí zručnost prstů při hře stupnic durových a mollových s # i b rovným pohybem dohromady včetně akordů
- obohacuje a zdokonalí základní techniku, využívá rytmické, úhozové a dynamické varianty ke zpevnění úhozu a zrychlení tempa
- použije při nácviu etud a přednesů nové technické prvky
- rozvine nácvik jednoduchých melodických ozdob v barokních a klasicistních skladbách
- se zapojuje do komorní hry se svými spolužáky a interpretuje skladby i při veřejném vystoupení
- využívá dynamiku, základní agogiku a pedál
- zdokonalí hru z listu
- odliší dynamiku pravé a levé ruky
- pozná tempová označení

5. ročník

Žák:

- fixuje správné sezení u nástroje
- chápe rozdíly mezi klavírní a varhanní technikou, rozlišuje základní druhy úhozu a artikulace

- hraje tiché výměny (jednohlasé, dvouhlasé)
- ovládá základy pedálové hry (špička, pata), má uvolněný kotník, hraje tiché výměny pedálu a jiná pedálová cvičení
- dbá na přesnou souhru manuálu a pedálu, usiluje o nezávislost rukou a nohou
- ovládá souhru jednotlivých rukou s pedálem
- orientuje se v hudebním zápise na třech hudebních osnovách

6. ročník

Žák:

- zvládá souhru manuálu a pedálu
- hraje přiměřeně obtížné skladby s pohyblivým pedálovým partem
- realizuje vyrovnanou hru samostatným pedálem i technicky těžší pasáže v rychlém tempu
- ovládá hru na více manuálech a také manuály střídá během hry
- podle svých schopností uplatňuje elementární sluchovou sebekontrolu
- vytvoří malé i velké kadence s melodickými ozdobami

7. ročník

Žák:

- využívá znalostí různých druhů úhozů a artikulace a rozlišuje jejich použití v daném skladebném období
- ovládá bez problémů souhru manuálu a pedálu i se střídáním manuálů během hry
- podílí se na registrování jednodušších skladeb
- přizpůsobuje hru prostředí s odlišnou akustikou, adaptuje se na jiný nástroj
- vnímá rovnocennost hlasů u triových skladeb
- používá žaluzie popř. válec při hře
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a využívá v ní osvojenou techniku varhanní hry

Vyučovací předmět Hra na varhany - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- uplatňuje sluchovou sebekontrolu při interpretaci hraných skladeb
- zvládá výborně pedálovou techniku
- interpretuje skladby různých slohových období
- zhodnocuje vlastní provedení studovaných skladeb po stránce technické i výrazové
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

II. ročník

Žák:

- nastuduje samostatně jednodušší skladby, rozvrhne frázování i artikulaci
- začleňuje artikulaci a melodické ozdoby do hraných skladeb
- si vytváří názor na interpretaci studovaných skladeb
- samostatně užívá varhanní improvizace např. při církevních obřadech nebo při jiných kulturních a společenských událostech

III. ročník

Žák:

- nastuduje náročnější technická cvičení pro koordinaci rukou a nohou
- hraje z listu skladby přiměřené obtížnosti
- využívá artikulace, frázování, manuálových skoků a registrace jako prvků výrazového ztvárnění skladeb, uplatňuje je v souvislosti s vlastní představou interpretace
- analyzuje svůj výkon sluchovou sebekontrolou

IV. ročník

Žák:

- doprovází melodie v různých tóninách
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období, zformuluje ho a vhodně obhájí
- samostatně nastuduje skladby různých stylových období, na jejichž výběru se podílí

Vyučovací předmět: Varhanní praxe - I. stupeň

6. ročník

Žák:

- se orientuje základním způsobem v akordech a ve stupnicích dur a moll
- vysvětlí zásady spojování akordů a aplikuje je v základních kadencích
- pojmenuje druhy píšťal, vyjmenuje skupiny rejstříků

7. ročník

Žák:

- hraje z listu 2 - 4hlasé doprovody, krátké předehry, mezihry
- samostatně nastuduje jednoduché party- písně, žalmy, odpovědi
- vnímá společný nástup, zakončení, určení tempa
- popíše hlavní části varhan

Vyučovací předmět: Varhanní praxe - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- hraje stupnice, intervaly a akordy v manuálu i v pedálu
- spojuje akordy v rámci malé kadence
- se orientuje na hracím stole

II. ročník

Žák:

- doprovodí jednoduché skladby či liturgické části
- při souhře prokáže potřebné návyky (ukáže společný nástup, zakončení, určení tempa)
- zjednodušeně popíše princip tvoření tónu a základní fungování nástroje

III. ročník

Žák:

- hraje rozšířené kadence
- vybere vhodné rejstříky k dané skladbě
- hraje z listu skladby k obřadům, které vhodně vybere k dané příležitosti
- popíše nejběžnější typy traktur

IV. ročník

Žák:

- improvizuje jednoduché skladby, které může použít také jako přede hry, dohry a mezihry k liturgickým příležitostem
- využívá při improvizaci střídání manuálů, pestrosti barevného rejstříkování
- jednoduše popíše historii varhanářství a varhanní literatury
- v hlavních obrysech vysvětlí strukturu doprovázených obřadů

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.3 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Učební plán

Ročník		přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na elektronické klávesové nástroje		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka			1	1	1	1	1	1						
Rákosníček		2												
povinně volitelný předmět	Komorní hra						1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Lze vyučovat individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků v jedné hodině. Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět. Po absolvování 1. - 4. ročníků může žák pokračovat ve studijním zaměření Hra na varhany.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na elektronické klávesové nástroje - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- popíše základní části nástroje
- předvede správné sezení u nástroje
- staví uvolněné ruce na klávesy
- ovládá základní funkce ON – OFF
- používá funkci VOLUME
- sluchově rozliší a určí základní nástrojové barvy – klavír, housle, kontrabas, trubka, flétna
- vyjádří slovně, pohybem, výtvarně, na klávesnici pojmy dlouze – krátce, pomalu – rychle, nahoru – dolů, vesele – smutně
- rozliší sluchem a předvede na klávesnici hlubší a vyšší tóny
- vyhledá klávesy C v rozsahu celé klávesnice
- hraje jednoduchou píseň v rozsahu kvinty jedním prstem podle sluchu
- přenáší jednoduchý motiv v rozsahu kvinty jedním prstem do různých poloh
- předvede funkci START – STOP
- ovládá základní bezpečnostní pravidla zacházení s elektronickými nástroji

2. ročník

Žák:

- využívá funkce ON – OFF, VOLUME, START – STOP
- při společné hře s učitelem zapojí funkce INTRO – ENDING
- sluchově rozliší barvy nástrojů - klavír, varhany, akordeon, foukací harmonika, housle, kontrabas, kytara, flétna, trubka, saxofon
- reaguje na náladu skladby hrané učitelem – slovy, výtvarně, pohybem
- zahraje podle sluchu jednoduché lidové písně v rozsahu kvinty všemi prsty
- přenáší jednoduchý motiv v rozsahu kvinty do různých oktáv – podle prstokladu
- doprovází se dudáckou kvintou
- vytleská nebo zahraje na libovolné klávese noty celé, půlové, čtvrté
- rozezná v notovém záznamu notu celou, půlovou a čtvrtovou
- orientuje se v notách c1 – g1
- předvede jednoduchou lidovou píseň s doprovodem učitele

Vyučovací předmět: Hra na elektronické klávesové nástroje - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- se orientuje na klávesách v celém rozsahu klávesnice
- ovládá funkce ON – OFF, START – STOP, VOLUME
- použije funkci ACOMP
- se orientuje v nastavení základních nástrojových barev a doprovodů
- nastaví tempo
- zapojí metronom
- aktivně reaguje na pojmy pomalu – rychle, silně – slabě, nahoru, dolů, vesele – smutně, v kontextu s poslechem doprovodů různých žánrů (slovně, pohybem, výtvarně)
- rozlišuje širší škálu nástrojových barev
- předvede na libovolné klávese zapojení do rytmu automatického bubeníka v celých, půlových, čtvrtých hodnotách
- rozlišuje základní druhy úhozů – portamento, legato, staccato
- využívá při prstových cvičeních rovnoměrně pravou i levou ruku v pomalém tempu
- předvede podklad palce při hře stupnice
- vytváří tónický kvintakord k probraným stupnicím
- se orientuje v malém rozkladu
- se řídí notovým zápisem v rozsahu c1 – c2
- předvede při hře s učitelem udržení rytmu v navoleném stylu
- použije hru automatického doprovodu střídáním T, D

- vybere vhodnou nástrojovou barvu pro vyjádření nálady písniček
- nachází polohu, ve které se zvolený nástroj v písničce nejlépe rozezná

2. ročník

Žák:

- využívá funkce ON – OFF, VOLUME, START – STOP, INTRO – ENDING, FILL IN, ACOMP, nastavení tempa, nastavení využívaných nástrojových barev i jednoduchých základních doprovodů
- rozlišuje nastavení poměru sil pravé ruky a automatického doprovodu
- předvede prstová cvičení se zapojením bubínku v pomalém tempu
- ovládá stupnice durové od bílých kláves v pomalém tempu se zapojením bubínku
- vytváří tónický kvintakord, malý rozklad k probíraným stupnicím
- se orientuje v notovém zápisu probíraných skladbiček
- volí nástrojovou barvu k písňím
- doprovází jednoduchou melodii systémem single finger T D S

3. ročník

Žák:

- aktivně využívá funkce: ON – OFF, POWER, ACCOMP, INTRO, ENDING, START – STOP, metronom, nastavení tempa, HARMONY, balance, navolení stylu i nástrojové barvy
- rozvíjí vyváženě prstovou techniku pro pravou i levou ruku v transpozicích
- rozliší sluchově durovou a mollovou tóninu
- se orientuje v durových stupnicích od bílých kláves, vytvoří tónický kvintakord s obraty a malý rozklad
- se aktivně zapojuje při nastavení nástrojové barvy i doprovodného stylu
- se zamýšlí nad výběrem nástroje i doprovodu pro vyjádření nálady hrané skladby
- dbá při hře s automatickým doprovodem na plynulost a preciznost hry
- využívá pro větší plasticitu hry funkce HARMONY

4. ročník

Žák:

- ovládá plynule základní nastavení nástroje
- samostatně volí nástrojovou barvu i doprovodný styl
- si nastaví potřebné tempo
- si zapojí při nácvičku metronom
- plynule využívá funkce INTRO, ENDING
- vybere styl harmonie, který se k dané skladbě podle jeho představy hodí
- vystihne možnost využití funkce TRANSPOSE pro větší gradaci zpracovávaného motivu
- použije styl, který je vhodný pro vkusné dotvoření základní melodie

- sleduje vedení hlavní melodické linky při nastavení síly doprovodu i harmonie
- sluchově rozpozná i hraje základní paralelní stupnice, vytvoří kvintakord s obraty a malý rozklad
- využívá půdorysu kadence k rytmickým obměnám při doprovodu písní
- respektuje nutnost technické přípravy a pravidelného domácího cvičení pro získání schopností přesvědčivého vyjádření skladby

5. ročník

Žák:

- plynule ovládá obsluhu nástroje
- nastaví nástrojovou barvu i automatický doprovod
- při zpracovávání skladeb používá rozpracování do paměti, které mu umožní vytvořit větší plasticitu a gradaci motivu
- se orientuje v dur i moll stupnicích, vytváří k nim akordy, rozklad, kadenci
- zpracuje doprovod z notového záznamu podle akordových značek
- použije různých rytmických kombinací v levé ruce na základě půdorysu kadence
- zdokonaluje své technické dovednosti na bázi klavírní i varhanní literatury
- využívá při zpracování motivu odposlechu originální verze
- seznamuje se skladbami různých žánrů i historických epoch
- vyhledává na internetu notové záznamy i originální nahrávky skladeb podle svého zájmu jako zdroj inspirace pro vlastní zpracování

6. ročník

Žák:

- využívá dostupné nástrojové funkce, rozšířené o rozpracování do paměti
- upravuje doprovodný styl ve funkci CHANNEL
- se inspirovat odposlechem originální nahrávky
- konzultuje s učitelem vlastní zpracování skladby
- rozvíjí prstovou techniku vyváženě pro obě ruce
- pružně pracuje s notovým materiálem
- snaží se zachytit základní melodickou linku, kterou lze pomocí funkcí daného nástroje dále rozvíjet
- vytvoří jednoduchý doprovod ke skladbě na bázi klavírní techniky podle akordických značek
- realizuje zpracování skladeb různých žánrů

7. ročník

Žák:

- samostatně využívá funkce, které mu jeho nástroj skýtá, pro vkusné zpracování skladeb různých žánrů

- citlivě reaguje na odposlech
- volí vhodnou nástrojovou barvu, zvažuje změnu ve vztahu k originálu podle vlastní fantazie
- posoudí možnosti zapojení dalších nástrojových barev – funkce DUAL VOICE, RIGHT 2 nebo i třetí nástrojové barvy – LEFTU
- využívá plastického rozpracování motivu do paměti
- vyjádří vlastní názor při zpracování skladby včetně harmonie
- se motivuje při zpracování skladeb odposlechem originálních nahrávek
- se orientuje v notovém zápise a rozebere danou skladbu tak, aby se dala v rámci jeho nástroje vhodně zpracovat
- si vytvoří repertoár na podkladě kvalitní prstové techniky, práce s notovým materiálem, tvorbou tónu, dynamiky, frázování a podílem na aranžmá vybraných skladeb

Vyučovací předmět: Hra na elektronické klávesové nástroje - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- využívá dostupných funkcí a získaných dovedností k vyjádření hudebního díla
- objevuje a do paměti ukládá podklady, které používá pro přesvědčivé provedení skladby
- rozvíjí rovnoměrně prstovou techniku obou rukou na skladbách z oblasti klavírní i varhanní literatury
- dbá na plynulost hry
- vnímá a tvoří kvalitu tónu
- sleduje správné frázování
- rozšiřuje si repertoár k různým společenským příležitostem

II. ročník

Žák:

- postupuje při úpravách skladeb s větším citem a porozuměním
- plynule využívá dostupné nástrojové funkce
- obohacuje zpracovaný motiv volbou vhodné harmonie
- využívá nastavení více souběžných nástrojových barev – funkce DUAL VOICE, RIGHT 1, RIGHT 2, LEFT
- sleduje vzájemný silový poměr navolených nástrojových rejstříků pro nenásilné vedení hlavní melodické linky
- diskutuje o výběru vhodného doprovodného stylu

- rozebere notový záznam a volí to podstatné, s čím lze díky vybavenosti nástroje pracovat
- využívá skladby klavírní i varhanní literatury pro další rozvoj prstové techniky a pro hlubší průnik do světa hudby různých žánrů a historických epoch

III. ročník

Žák:

- realizuje jednoduché úpravy skladeb různých žánrů se zapojením vlastní tvůrčí představivosti a fantazie
- rozebere notový záznam, pro technický nácvik dané skladby volí a zdůvodní způsob nácviku
- motivuje se odposlechem skladby podle originální verze
- přenáší motiv studované skladby s empatií, v rámci možností svého nástroje
- si vytváří vlastní nahrávky zpracovaných skladeb

IV. ročník

Žák:

- pružně pracuje s notovým materiálem
- si vytvoří repertoár různých stylů a žánrů na základě vlastní úvahy a výběru
- rozebere danou skladbu, vybere na základě odposlechu originální nahrávky vhodnou kombinaci nástrojů a volí způsob, jak ji zdárně technicky zpracovat
- hodnotí a samostatně realizuje výběr doprovodu
- projeví vlastní názor při volbě harmonie a dynamickém zpracování skladby
- nastaví vzájemný poměr jednotlivých hlasů
- srovná jednotlivé stopy doprovodu tak, aby výsledek působil přirozeně a hudebně přesvědčivě
- využívá rozpracování do paměti pro větší plasticitu a gradaci motivu
- posoudí využití funkce TRANSPOSE
- předvede samostatně zpracované skladby se zřetelem na kvalitu tónu, dynamiku, frázování, technickou čistotu a plynulost
- rozvíjí samostatnou tvůrčí činnost
- vkusně a empaticky vytváří vhodný repertoár k různým společenským příležitostem
- samostatně posoudí, vybere a používá materiál i informace dostupné na internetu
- podle možností pracuje s hudebními programy

Vyučovací předmět: Komorní hra na elektronické klávesové nástroje - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- tvoří skupiny dvou i více nástrojů
- si samostatně nastaví potřebné funkce, určené nástrojové barvy, sílu
- reaguje na společný nástup i ukončení
- sleduje pečlivě vedení jednotlivých melodických linek
- udržuje pozorně tempo
- spolupracuje při nácvičce podle potřeby celku
- si důsledně připravuje své party tak, aby pružně reagoval na společný výkon

5. ročník

Žák:

- pružně reaguje při nastavení potřebných funkcí
- citlivě sleduje nastavení síly, reaguje na celkovou dynamiku, nástupy i ukončení
- zodpovědně vede vlastní melodickou linku
- chápe a respektuje důležitost domácí přípravy na komorní hru

6. ročník

Žák:

- pohotově rozvíjí průběžné nastavení potřebných funkcí
- reaguje na změny tempa i dynamiky
- zodpovědně sleduje svou melodickou linku tak, aby podpořil celkový přesvědčivý výsledek hry
- se zaměřuje na správné frázování

7. ročník

Žák:

- ovládá zapojení do rytmicky náročnějších skladeb
- pečlivě sleduje nástupy jednotlivých melodických linek
- se přizpůsobuje změnám rytmu i dynamiky
- pečlivě sleduje kvalitu tónu a frázování

Vyučovací předmět: Komorní hra na elektronické klávesové nástroje - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- hraje technicky náročnější party
- citlivě sleduje nástupy, ukončení, dynamické vyjádření svých hlasů
- pohotově reaguje při nastavení potřebných nástrojových funkcí
- rozvíjí cit pro kvalitu tónu a frázování

II. ročník

Žák:

- využívá dovedností získaných v individuální hře
- poznává náročnější úpravy skladeb
- se zapojuje do hry s větší plynulostí a empatií
- zodpovědně přistupuje ke společné tvorbě

III. ročník

Žák:

- prokazuje zúročení dovedností z oblasti individuální výuky
- se zapojuje do technicky i výrazově náročnějších skladeb
- pečlivě sleduje a reaguje na změny tempa, dynamiky
- dbá na kvalitu tónu a správné frázování

IV. ročník

Žák:

- poznává rytmicky i výrazově náročnější skladby různých žánrů
- využívá zkušenosti, návyky a dovednosti, které získal v průběhu studia
- vytváří kvalitní tón, důsledné frázování
- sleduje plynulost hry, změny tempa, dynamiky
- kriticky hodnotí a zlepšuje svůj výkon
- podává interpretačně přesvědčivý výkon
- se podřizuje a přizpůsobuje potřebám celku
- cítí zodpovědnost za společné dílo

Vyučovací předmět: Rákosníček

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rákosníček je uveden v kapitole 5.2.26.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.24.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.4 Studijní zaměření Hra na housle

Učební plán

Ročník		přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka			1	1	1	1	1	1						
Rákosníček		2												
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová hra						1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na housle - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- předvede držení houslí a smyčce, uvolňuje tělo, přenáší váhu nohou
- předvede uvolňování pravého zápěstí
- rozliší základní délky not a dokáže je vytleskat
- předvede hru pizzicato, arco na prázdných strunách
- hraje jedním prstem

2. ročník

Žák:

- předvede hru dolní i horní polovinou smyčce i celým smyčcem
- zahraje zpaměti na jedné struně sekundové postupy vzestupně i sestupně
- pojmenuje noty c1 – c2 v notovém zápise
- rozpozná nepřesnosti v intonaci
- hraje jednoduchá říkadla, písničky

Vyučovací předmět: Hra na housle - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- přechází na hru z not
- orientuje se v durovém a mollovém prstokladu

- zahraje legato, detaché, staccato na dvou či více strunách
- čte notový zápis hraných skladeb
- rozliší hru celým smyčcem a jeho částmi
- hraje jednoduché melodie, stupnice, akordy a etudy

2. ročník

Žák:

- rozliší durový a mollový prstoklad, orientuje se v pražcové poloze
- hraje durové a mollové stupnice a akordy
- předvede hru různých dynamických stupňů (f, mf, p)
- pomocí uvolněného zápěstí a prstů pravé ruky zdokonalí kvalitu tónu
- hraje lehčí skladbičky v kombinaci na dvou i více strunách z paměti
- použije jednoduchá prstová cvičení levé ruky, které uplatňuje při nácvičku stupnic, etud, přednesových skladeb

3. ročník

Žák:

- odliší základní prstoklady v 1. poloze
- hraje lehčí stupnice dur, moll s akordy přes jednu až dvě oktávy v 1. poloze
- zdokonaluje výraz při hře, rozšiřuje dynamické odstíny – crescendo, decrescendo
- zvyšuje pohyblivost prstů levé ruky

4. ročník

Žák:

- předvede jednoduché a složené výměny do 3. polohy a využívá je při hře durových a mollových stupnic
- zdokonaluje techniku pravé a levé ruky smykovými a prstovými cvičeními, zvyšuje tempo a udržuje si koordinaci pravé a levé ruky
- využívá různé způsoby nácvičku vibrata
- při hře dbá na přesnou intonaci, rytmus, tónovou kvalitu
- se zapojuje do komorní hry nebo smyčcového souboru

5. ročník

Žák:

- upevňuje hru ve 3. poloze a osvojuje si hru ve 2. poloze
- předvede hru stupnic dur a moll do 3. polohy v různých smykových variantách, s kontrolou intonace a plynulejší výměnou
- rozvíjí kvalitu tónu nácvičkou vibrata
- hraje obsahem složitější skladbu, kde využívá poloh dle svých schopností
- pomocí cvičení upevňuje a zvyšuje techniku pravé a levé ruky

6. ročník

Žák:

- osvojuje si hru ve vyšších polohách - 5. poloha
- předvede hru stupnic přes 3. oktávy
- hraje základní dvojhmaty v 1. poloze

- použije základní rytmy ve všech třech smykových polohách
- vyjmenuje různá stylová období a předvede jejich odlišnost v interpretaci
- hraje flažolety

7. ročník

Žák:

- uplatní plynulé výměny do vyšších poloh
- samostatně připraví přiměřeně obtížnou skladbu
- vysvětlí interpretaci skladeb různých slohových období
- vnímá dynamické a výrazové prvky, barvu a kvalitu tónu

Vyučovací předmět: Hra na housle - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- rozvine techniku hry na základě těžších prstových a smykových cvičení
- prokáže jistější pohyb ve vyšších polohách
- pracuje v nácvičce dvojmatové hry

II. ročník

Žák:

- samostatně připraví přiměřeně obtížnou skladbu a přemýšlí nad jejím výrazovým ztvárněním
- zdokonalí kvalitu a kulturu tónu
- přizpůsobí své hraní a chování celku při komorní a souborové hře

III. ročník

Žák:

- se orientuje volněji a plynuleji ve vyšších polohách
- chápe a hraje skladby různých slohových období
- samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové prvky hry
- rozliší jemné barevné a výrazové rozdíly

IV. ročník

Žák:

- dokáže zahrát z listu technicky náročnější skladby
- se spolupodílí na výběru repertoáru
- je vyhraněnější jako osobnost a to se odráží ve vlastním názoru na poslech, provedení a interpretaci skladeb

Vyučovací předmět: Komorní hra - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- zvládá dle svých možností hru v duu, triu
- se orientuje v notovém zápise

5. ročník

Žák:

- dbá na souhru
- udrží správný rytmus
- zdokonalí orientaci v notovém zápise

6. ročník

Žák:

- dbá na intonaci a zásady doladřování k druhému nástroji
- využívá všechny své dovednosti při samostatné práci

7. ročník

Žák:

- poradí mladším spoluhráčům při nácviu skladby
- doporučí správné prstoklady, smyky, výrazové prostředky
- hraje skladby vícevětého typu

Vyučovací předmět: Komorní hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- dodržuje hlavní reprodukční zásady při interpretaci skladeb různého stylu a žánru

II. ročník

Žák:

- reaguje rychle na změny v notovém zápise
- uplatní zkušenosti z interpretace klasických děl

III. ročník

Žák:

- hraje z listu
- uplatní samostatnou práci

IV. ročník

Žák:

- samostatně vybere repertoár
- posoudí hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit účinkujících hudebníků

Vyučovací předmět: Souborová hra - I. stupeň

Souborová hra patří k nejkrásnějším oblastem hudby. Umožňuje žákům využít všechny zvládnuté dovednosti a vede je ke kolektivní hře a odpovědnosti za společný výkon.

4. ročník

Žák:

- dokáže se přizpůsobit spoluhráčům v jednohlasých, případně jednoduchých vícehlasých skladbách
- se orientuje v notovém zápise
- zvládá hru z listu v jednoduchých vícehlasech
- reaguje citlivě na změny v dynamice a tempu

5. ročník

Žák:

- uplatní souhru i v jednoduchých soudobých skladbách
- udrží správný rytmus, dynamiku

6. ročník

Žák:

- hraje i vícehlasé soudobé skladby
- dbá na souhru

7. ročník

Žák:

- se uplatňuje jako vedoucí hlasu
- hraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu

Vyučovací předmět: Souborová hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- připraví obtížnější pasáž s mladšími kolegy
- se přizpůsobí při hře z listu kolektivu

II. ročník

Žák:

- hraje z listu s použitím výrazových prostředků přiměřeně svým schopnostem
- reaguje na změnu dynamiky, tempa

III. ročník

Žák:

- sleduje a reaguje při hře z listu na agogiku a frázování

IV. ročník

Žák:

- interpretuje složitější skladby
- se podílí na společném nácviu skladeb a je příkladem mladším kolegům

Vyučovací předmět: Rákosníček

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rákosníček je uveden v kapitole 5.2.26.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.24.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.5 Studijní zaměření Hra na violoncello

Učební plán

Ročník	přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka		1	1	1	1	1	1						
Rákosníček	2												
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová hra					1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na violoncello - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- ukáže správné sezení u nástroje
- popíše správně části nástroje
- postaví správně prsty levé ruky na hmatník v základní poloze
- rozezná jednotlivé struny na nástroji a předvede na nich hru pizzicato
- předvede správné držení smyčce a tah středem smyčce na prázdných strunách

2. ročník

Žák:

- pojmenuje noty v basovém klíči a zahraje je na strunách D a G
- předvede správné držení smyčce a tah v dolní a horní polovině smyčce i celým smyčcem na prázdných strunách
- podle individuálních schopností užívá spojení obou rukou
- použije základní prstoklad minimálně na jedné struně
- hraje jednoduché písně pizzicato minimálně na dvou strunách

Vyučovací předmět: Hra na violoncello - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- vytvoří kvalitnější tón a dbá na správnou intonaci
- při hře využívá základní návyky – správné držení těla a nástroje
- předvede správné postavení levé ruky a držení smyčce v základní poloze
- použije základní prstoklad a hru arco minimálně na dvou strunách
- hraje arco na prázdných strunách a provede přechody na vedlejší prázdnou strunu
- propojuje notový zápis s orientací na hmatníku v základní poloze
- hraje pizzicato jednoduchou píseň nebo skladbičku z paměti

2. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu, intonaci, rytmus a hru z paměti
- ukáže základní smyky v přiměřeném tempu
- použije základní prstoklady na více strunách
- zdokonalí koordinaci obou rukou a pohyblivost prstů
- vykoná přechody na vedlejší strunu
- hraje legato 3 - 4 noty na jedné struně
- hraje podle notového zápisu na všech strunách
- dbá na nácvik výměn mezi základní a 4. polohou

3. ročník

Žák:

- hraje základní prstoklady v kombinaci na více strunách s přechody mezi nimi
- při hře využívá základní návyky a dovednosti: správné držení nástroje, správné držení těla
- zdokonaluje koordinované pohyby obou rukou a tvorbu kvalitního tónu
- předvede hru celým smyčcem i jeho částmi, provede další rytmy
- hraje jednoduchá a krátká cvičení, durové stupnice přes dvě oktávy, etudy, lidové písně a skladbičky v základní poloze z probírané školy
- rozliší dynamické odstíny crescendo - decrescendo, p, f
- použije základní výrazové prostředky, pracuje s tónem, použije vibrato
- hraje jednoduché skladby z paměti
- zdokonalí výměny mezi základní a 4. polohou

4. ročník

Žák:

- tvoří kvalitní tón a dbá na intonační sebekontrolu, rozvine hru o další technické

problémy

- užívá při hře základní dynamické prostředky, vibrato
- předvede smyk staccato a nacvičuje smyk spiccato
- použije hru v rozšířené poloze a výměny mezi základní a rozšířenou polohou
- vykoná výměny do 4. polohy a propojuje notový zápis s hrou ve 4. poloze
- dle svých schopností se uplatní v souhře s dalším nástrojem a v souborech
- pozná hru s přirozenými flažolety

5. ročník

Žák:

- rozvine vlastní hudební představy o provedení hudební fráze a dynamického odstínění hry
- použije složitější smyky a jejich kombinace
- vykoná plynule výměny do 2. a 3. polohy
- zařadí do hry vibrato a užívá dynamické odstíny
- využívá přirozené flažolety
- zapojuje se do komorní a souborové hry
- pozná různá slohová období jak v sólových skladbách, tak v komorní hře
- orientuje se v tenorovém klíči a pozná hru v palcové poloze

6. ročník

Žák:

- předvede hru vybraných stupnic přes 3 oktávy
- vykoná plynulé výměny do všech poloh a zdokonaluje intonační jistotu
- vytvoří kvalitní tón i v těžších druzích smyků a použije vibrato i ve vyšších polohách
- provede hru v rychlejším tempu a zdokonalí prstovou zručnost
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje z paměti přiměřeně obtížné skladby
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni 1. ročníku

7. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice přes 3 oktávy
- hraje prstová cvičení a etudy přiměřeně obtížné podle svých technických schopností
- použije obtížnější způsoby smyků
- orientuje se dobře v notovém zápisu a spojuje ho s hrou v různých polohách
- uplatní samostatnost při nastudování přiměřeně obtížné skladby a při hře z listu
- využívá všech možností dynamického a barevného odstínění kvalitního tónu při hře přednesových skladeb dle svých individuálních schopností
- vyjádří se ke kritickému hodnocení vlastního výkonu

Vyučovací předmět: Hra na violoncello - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- orientuje se v tenorovém i houslovém klíči
- předvede hru vybraných stupnic přes 3 oktávy
- vykoná plynulé výměny do všech poloh a hraje v nich
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni 2. ročníku
- obohacuje se další nástrojovou literaturou

II. ročník

Žák:

- realizuje hru jednoduchých dvojhmatů
- vyřeší samostatně otázky smyků, prstokladů a výrazu jednotlivých skladeb
- využívá samostatně dynamiku a další výrazové prostředky
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- pěstuje smysl pro kultivovaný projev, estetiku a rozvoj celkového kulturního přehledu

III. ročník

Žák:

- využívá obtížnější způsoby smyku
- pracuje samostatně s kvalitou tónu
- propojí všechny dosavadní poznatky
- zdokonalí dosud nabyté dovednosti v celém rozsahu poloh nástroje
- upevní hru v palcové poloze a nacvičuje v ní vibrato
- pěstuje schopnost samostatného studia nového repertoáru
- využívá schopnost sebekontroly a kritiky vlastního výkonu

IV. ročník

Žák:

- interpretačně rozliší různá stylová období a žánry
- hraje přiměřeně náročné skladby, které odpovídají úrovni jeho individuálního hudebního vývoje a hráčských možností
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení
- využívá svých vědomostí, schopností a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb
- vyřeší samostatně prstokladové, smykové a výrazové varianty při interpretaci skladeb

Vyučovací předmět: Komorní hra - I. stupeň

V komorní hře získávají žáci zkušenosti s interpretací vícehlasých skladeb. Skladby jsou interpretovány ve složení různého počtu violoncell – duu, triu, kvartetu, nebo v kombinaci s jinými nástroji strunnými, dechovými, či smyčcovými.

4. ročník

Žák:

- zvládá dle svých možností základní principy souhry s dalším nástrojem
- je schopen rychle reagovat na změny
- využívá rytmické cítění
- dbá na intonaci a zásady ladění s druhým nástrojem

5. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnosti a dovednosti získané v sólové hře na nástroj
- dbá na kvalitu tónu a přesnou intonaci
- orientuje se dobře ve svém partu
- dokáže samostatně vést svůj hlas při současném znění dvou i více melodií nebo odlišném rytmu

6. ročník

Žák:

- je schopen souhry s jinými nástroji
- rozvíjí schopnost při hře současně naslouchat jednomu nebo více nástrojům
- učí se ukazovat společné nástupy a konce skladby

7. ročník

Žák:

- je schopen intenzitu své hry přizpůsobit druhému nástroji, stylu, charakteru skladby a předepsané dynamice
- učí se zodpovědnosti za kolektivně interpretované dílo
- aktivně spolupracuje s ostatními

Vyučovací předmět: Komorní hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnosti a dovednosti získané v sólové hře na nástroj a využívá je ke studiu

- a nácvičku partů
- čerpá ze zkušeností získaných v komorní hře v předchozím cyklu a dále je prohlubuje a rozvíjí

II. ročník

Žák:

- zvládá výborně souhru s dalším nástrojem nebo s více nástroji
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku odpovídající charakteru a žánru skladeb podle svých hráčských možností a zkušeností

III. ročník

Žák:

- aktivně spolupracuje s ostatními
- je schopen intonační sebekontroly i intonační kontroly u ostatních
- využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

IV. ročník

Žák:

- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci účinkujících hudebníků
- podle svých možností se orientuje v notovém zápise jednotlivých nástrojů
- využívá zkušeností z interpretace klasických děl v improvizaci a vlastní tvorbě

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Hra na housle v kapitole 5.2.4.

Vyučovací předmět: Rákosníček

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rákosníček je uveden v kapitole 5.2.26.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.24.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.6 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Učební plán

Ročník		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kontrabas		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Soubořová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na kontrabas - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj, ladění nástroje a osvětlí jeho využití v hudbě
- se orientuje v basovém klíči
- dbá na správné držení nástroje, základy techniky hry
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- užívá správné postavení levé ruky
- při hře využívá hru na prázdných strunách

2. ročník

Žák:

- ovládá notaci 1. polohy
- hraje jednoduchý rytmický motiv z paměti
- používá synchronizaci pravé a levé ruky
- při hře využívá základní dynamiku přednesu
- rozvíjí techniku hry na nástroj
- zná a používá uvolňovací cviky pravé a levé ruky
- užívá správného držení smyčce

3. ročník

Žák:

- ovládá kompletní notaci do 2. polohy
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- dle svých individuálních schopností hraje stupnic F dur, B dur s rozloženými akordy
- hraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a vyjadřuje ji elementárními výrazovými prostředky
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- upevňuje základní technické návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení levé ruky, držení smyčce)

4. ročník

Žák:

- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- zvládá hru s přesuny z 1. do 2. polohy
- zdokonalí intonační sebekontrolu
- využívá tónovou kulturu přednesu
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry
- využívá technické a výrazové prostředky

5. ročník

Žák:

- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- orientuje se v notaci a prstokladu na hmatníku do 3. polohy
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- ovládá dosud probrané technické prvky: detaché, legato, pizzicato, staccato
- dbá na uvolněnost a synchronizaci obou rukou
- kontroluje intonaci sluchem

6. ročník

Žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- rozvíjí hru z listu a hru z paměti
- hraje technikou hry vibratem
- si naladí nástroj za pomoci učitele

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku, hraje s tónovou kulturou a dynamikou
- se orientuje v notovém zápise i ve složitějších rytmech

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh
- hraje technická cvičení, která napomáhají zvládnout problematiku přednesové skladby

Vyučovací předmět: Hra na kontrabas - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- obohacuje poznatky o nové technické prvky, melodické možnosti, které nebyly ve výstupu I. stupně obsaženy
- hraje technická cvičení dle svých individuálních potřeb - v souvislosti se studovanými skladbami
- hraje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu a vloží do ní vlastní projev
- ovládá funkci pravé i levé ruky
- si vytvoří samostatně prstoklady

II. ročník

Žák:

- využívá výměny poloh a používá jejich spojování
- dodržuje intonační čistotu a tónovou kulturu
- ovládá techniku hry (držení smyčce, uvolněnost pravé ruky, správná funkce zápěstí)
- zhodnotí objektivně svůj výkon a porovná ho s výkonem spolužáků

III. ročník

Žák:

- naladí si samostatně nástroj dle sluchu
- zvládá vyšší polohy a jejich výměnu
- využívá vibrata a dosahuje plného barevného tónu s důrazem na jeho čistotu a intonační přesnost
- zvládá kombinaci smykových variant
- obohacuje svůj hudební rozhled o kontrabasové nahrávky významných interpretů a hodnotí je
- interpretuje skladby různých žánrů a období, analyzuje jejich charakteristické rysy

IV. ročník

Žák:

- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- hodnotí kvalitu hudebního díla

- hraje průpravná cvičení řešící technické problémy studovaných skladeb
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a výrazu
- se podílí na výběru a přípravě absolventského vystoupení

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Hra na housle v kapitole 5.2.4.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.7 Studijní zaměření Hra na kytaru

Učební plán

Ročník		přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka			1	1	1	1	1	1						
Rákosníček		2												
povinně volitelný předmět	Komorní hra/ Souborová hra						1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Lze vyučovat individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků v jedné hodině. Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na kytaru - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- pojmenuje názvem všech šest strun
- předvede správné sezení u nástroje a postavení pravé ruky
- hraje úhozem apoyando (s dopadem) palcem na basových strunách s oporou prstů na melodických strunách
- rytmitizuje říkadla na basových strunách
- reprodukuje rytmy hrané učitelem

2. ročník

Žák:

- pozná a ukáže jednotlivé části nástroje
- předvede správné sezení, držení nástroje a postavení pravé a levé ruky
- hraje střídavým úhozem apoyando (s dopadem) prsty i,m (ukazováček, prostředníček) na melodických strunách s oporou palce na basové struně
- hraje koordinační cvičení pro pravou a levou ruku na melodických strunách s použitím prstů 1, 2, 3 (ukazováček, prostředníček, prsteníček)
- intuitivně chápe pojmy rytmus, metrum a těžká taktová doba a reprodukuje je při doprovodu písně
- zahraje a spočítá jednoduché rytmické cvičení a říkanky

Vyučovací předmět: Hra na kytaru - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- slovně popíše jednotlivé části nástroje a objasní jejich funkci
- dbá na správné sezení, držení nástroje a uvolněné postavení pravé a levé ruky
- hraje střídavým úhozem apoyando (s dopadem) prsty i, m (ukazováček, prostředníček) na melodických strunách s oporou palce na basové struně
- při hře uplatní 1., 2. a 3. prst levé ruky (ukazováček, prostředníček, prsteníček)
- interpretuje a spočítá základní rytmy
- hraje přirozené tóny v tónovém rozsahu $g^1 - g^2$
- se orientuje na hmatníku v I. poloze na melodických strunách
- zahraje jednohlasou skladbu či lidovou píseň

2. ročník

Žák:

- hraje úhozem tirando (bez dopadu) palcem na basových strunách s oporou prstů na melodických strunách
- při hře podle potřeby uplatní 4. prst levé ruky (malíček)
- interpretuje a spočítá jednoduché tečkované rytmy
- hraje tóny zvýšené a skladby v tóninách s předznamenáním do 3 křížků v tónovém rozsahu $c^1 - a^2$
- se orientuje na hmatníku v I. poloze na 4. struně a ve II. poloze na 1. struně
- zahraje dvojhlasou skladbu s použitím prázdných basových strun

3. ročník

Žák:

- za pomoci elektronické ladičky si samostatně naladí svůj nástroj
- zná postup při výměně strun na nástroji a podle svých schopností jej dokáže realizovat
- hraje úhozem tirando (bez dopadu) současně i zvlášť prsty i, m (ukazováček, prostředníček) s oporou palce na basové struně i bez ní
- při hře používá v levé ruce úzké dvojhmaty v libovolné kombinaci prstů
- interpretuje a spočítá jednoduché synkopické rytmy a pomlky na lehkých dobách
- hraje v tóninách s předznamenáním do 4 křížků a 1 bé v tónovém rozsahu $e - a^2$
- se orientuje na hmatníku v I. poloze na basových strunách a ve II. poloze na melodických strunách
- zahraje skladby s melodickým dvojhlasem a prázdnými basovými strunami
- obohacuje svou hru o použití základní dynamiky – p, mf, f

4. ročník

Žák:

- hraje úhozem tirando (bez dopadu) prstem a (prsteníček) na melodických strunách
- při hře používá v levé ruce široké dvojhmaty v libovolné kombinaci prstů a podle potřeby uplatní hru sestupného legáta
- interpretuje a spočítá rytmy s ligaturou
- hraje tóny snižené a skladby v tóninách s předznamenáním do 3 bé v tónovém rozsahu e – c³
- se orientuje na hmatníku v V. poloze na melodických strunách
- zahraje dvojhlasou skladbu s použitím držených basových strun
- obohacuje svou hru o použití rejstříků – sul tasto, naturale, sul ponticello
- obohacuje svou hru o použití dynamických přechodů – crescendo, decrescendo, subito

5. ročník

Žák:

- při hře podle potřeby uplatní malé barré a vzestupné legáto
- interpretuje a spočítá vícenásobné a velké synkopy
- hraje v tóninách s předznamenáním do 4 křížků a 3 bé v tónovém rozsahu e – e³
- se orientuje na hmatníku v V. poloze na basových strunách
- zahraje skladbu s použitím složeného trojhlasu a čtyřhlasu
- obohacuje svou hru o použití základní artikulace – staccato, portamento, tenuto

6. ročník

Žák:

- při nácvičku skladeb použije metronom
- hraje úhozem apoyando (s dopadem) palcem na basových strunách a prstem a (prsteníček) na melodických strunách a používá jej při akcentaci melodie
- se orientuje ve hře přirozených flageoletů a melodických ozdob
- interpretuje a spočítá rytmy vzniklé kombinací synkop a tečkovaných rytmů
- se orientuje v tóninách s předznamenáním do 7 křížků a bé
- se orientuje na hmatníku v VII. poloze na všech strunách
- zahraje skladby s akordickými rozklady v libovolných prstokladech pravé ruky
- obohacuje svou hru o použití techniky glissando

7. ročník

Žák:

- obohacuje hru použitím plektu (trsátka)
- akordický čtyřhlas a vícehlas hraje technikou arpeggio
- při hře podle potřeby uplatní velké barré

- interpretuje a spočítá triolové rytmy
- uplatní při hře tóny dvakrát zvýšené či snížené
- se orientuje na hmatníku ve III. a IX. poloze na všech strunách a ve XII. a vyšších polohách na 1. a 2. struně
- doprovodí píseň či skladbu podle akordických značek klasickým i folkovým způsobem
- obohacuje svou hru o použití techniky pizzicato, vibrato a akcentů v různých prstech

Vyučovací předmět: Hra na kytaru - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do XII. polohy
- obohacuje hru o použití umělých flageoletů a techniky tremolo
- zdokonalí techniku hry vibrato
- rozvine hru melodických ozdob
- rozvine schopnost pohotové hry z listu
- zahraje typové dvouoktávové stupnice dur

II. ročník

Žák:

- samostatně vytvoří prstoklady ke studovaným skladbám
- zdokonalí hru umělých flageoletů a hru tremolo všemi prsty
- obohacuje hru o použití techniky pizzicato a glissando
- hraje plynule různé rytmické přechody ve skladbách
- zdokonalí pohotovost při hře z listu
- zahraje typové dvouoktávové stupnice moll

III. ročník

Žák:

- se aktivně podílí na výběru svého repertoáru
- rozvine hru technik pizzicato a glissando
- obohacuje hru o použití speciálních kytarových technik – rasgado, tambora, golpe
- zdokonalí hru složitějších melodických ozdob – obal, pasáž, diminuce
- předvede hru z listu, vytvoří vlastní doprovod k melodii pomocí základních akordů
- hraje intervalové durové a mollové stupnice

IV. ročník

Žák:

- rozvine schopnost samostatně nastudovat vybranou skladbu
- zdokonalí hru speciálních kytarových technik

- hraje z listu ve vyšších polohách
- interpretuje skladby různých stylových období

Vyučovací předmět: Komorní hra - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- se podílí na souhře a vzájemné koordinaci s dalšími spoluhráči
- doprovází druhého hráče jednoduchým doprovodem

5. ročník

Žák:

- praktikuje souhru a vzájemnou reflexi s dalšími spoluhráči
- interpretuje instrumentální skladby lehčí obtížnosti

6. ročník

Žák:

- hraje instrumentální skladby různých žánrů a stylů
- vnímá svůj nástroj a nástroje ostatních spoluhráčů
- hraje přesně svůj part a orientuje se v něm

7. ročník

Žák:

- hraje rytmicky přesně při souhře s ostatními žáky
- hraje podle gest vedoucího hráče

Vyučovací předmět: Komorní hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- rozvíjí schopnosti a dovednosti získané v sólové hře na nástroj
- prohlubuje a rozvíjí zkušenosti získané v komorní hře v I. cyklu

II. ročník

Žák:

- se orientuje v notovém zápise jednotlivých nástrojů
- provede sebekontrolu a sluchovou kontrolu u ostatních hráčů
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku

III. ročník

Žák:

- si vytvoří názor na vlastní i slyšenou interpretaci
- se aktivně podílí na hře s ostatními žáky

IV. ročník

Žák:

- využije zkušenosti z interpretace klasických děl v improvizaci a vlastní tvorbě
- objektivně posoudí hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit účinkujících hudebníků

Vyučovací předmět: Souborová hra - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- uplatní při hře dovednosti z individuální výuky
- hraje jednoduchý part
- se přizpůsobuje spoluhráčům v oblasti rytmu a dynamiky

5. ročník

Žák:

- hraje přesně svůj part
- dodržuje tempo a rytmus
- se zodpovědně podílí na nácvičku svého partu

6. ročník

Žák:

- si samostatně připraví he hře svůj part
- udrží nastavené tempo hry
- hraje podle gest dirigenta

7. ročník

Žák:

- využívá techniku hry pravé ruky sul tasto, sul ponticello
- koriguje ladění svého nástroje vzhledem k celému souboru
- pohotově reaguje na nečekané události při hře - výpadek hry spoluhráče, dezorientace v partu atd.

Vyučovací předmět: Souborová hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- hraje pohotově podle gest dirigenta
- objasní důležitost včasného příchodu na zkoušky
- se spolupodílí na udržování kázně při zkoušce i před vystoupením

II. ročník

Žák:

- využívá širokou škálu dynamických označení
- během hry analyzuje ladění svého nástroje a v případě potřeby se samostatně naladí
- dbá na pečlivé zacházení s notovými party - netrhá je, nemačká apod.

III. ročník

Žák:

- se spolupodílí na výběru vhodného repertoáru
- udržuje nastavené tempo hry
- poradí a doporučí mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičku partů

IV. ročník

Žák:

- dle svých schopností vede dělené zkoušky
- odůvodní a navrhne vlastní řešení způsobu nácvičky, průběhu zkoušky a výběru repertoáru
- v případě nutnosti zastoupí vedoucího souboru

Vyučovací předmět: Rákosníček

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rákosníček je uveden v kapitole 5.2.26.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.24.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.8 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Učební plán

Ročník		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na elektrickou kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Souborová hra						2	2	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- popíše stručně historii nástroje
- ovládá názvy strun včetně jejich notace
- pozná vybrané tóny v základní poloze
- dbá na bezpečnost při kontaktu s elektřinou, umí zapojit nástroj do zvukové aparatury a zesílit zvuk
- vysvětlí uplatnění elektrické kytary v praxi
- dodržuje správné držení a postoj u nástroje
- pozná hru trsátkem pravou rukou
- hraje dle notového zápisu lehká technická cvičení

2. ročník

Žák:

- hraje cvičení na upevnění pravé ruky pomocí rytmů
- rozvine práci pravé a levé ruky hrou chromatických cvičení
- hraje stupnici dur v základní poloze
- hraje akord v základní poloze rozloženě a úhozem dolů
- se zapojuje do souhry v duu s učitelem

- dbá na spojování notového zápisu s pohotovou orientací na hmatníku v 1. poloze

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou) a používá základní technické prvky hry (úhoz pravé ruky s ohledem na kvalitu tónu, rozvíjí základní prstovou techniku)
- pozná techniku hry malým barré
- hraje akordy úhozem dolů a navrch zněle, perkusivně (tlumeně) i rozloženě
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- rozvine hru doprovodů T, S, D
- vnímá náladu skladby a vyjádří ji elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

Žák:

- zdokonalí motorickou zručnost při hře
- použije hru legato
- rozšíří polohový rozsah na hmatníku
- zdokonalí kvalitu tónu, vyrovnanost hry v oblasti technické a rytmické
- pozná techniku hry velkým barré hmatem
- hraje stupnice dur a moll s kadencemi, pentatonickou stupnicí s riffy
- zdokonalí hru z paměti a z listu
- hraje skladby různých žánrů
- se orientuje v notovém zápise a čtení v tabulatuře
- hraje dua a dle akordových značek ze zpěvníku hraje doprovody
- pozná hru power akordů, vytahování strun, slide, tlumení pravou rukou P.M., flažolety, vibrato, chicken picking

5. ročník

Žák:

- zdokonalí technické a výrazové prvky hry
- rozvine svou hru do vyšších temp a hraje technicky náročnější etudy a skladby
- uplatní svoji orientaci na hmatníku do vyšších poloh
- dbá na plynulou výměnu poloh na hmatníku
- dbá na kvalitu tónu a na uvolněnost hry
- obohacuje získané znalosti rockovým způsobem doprovodu a rytmy
- rozvine hru power akordů, vytahování strun, slide, tlumení pravou rukou P.M., flažolety, vibrato, chicken picking
- doprovodí skladbu velkými barré hmaty akordy T5, D7

- hraje rozklady akordů
- hraje s doprovodem na audio nosiči
- rozvine dovednost hry z listu, hry z paměti a improvizací schopnosti

6. ročník

Žák:

- hraje ve vyšších polohách, je pohotový při výměně poloh a při orientaci na hmatníku
- hraje stupnice dur, moll a pentatonické v polohách, v různých prstových, rytmických a tempových variantách, včetně rozšířené kadence
- hraje stupnice intervalové (tercie, sexty, oktávy)
- rozvine improvizaci a tvořivost (ve hře sólové, komorní i kytarových doprovodech)
- dbá na rytmickou přesnost, tónovou kulturu (systematická sluchová sebekontrola), celkovou kultivovanost hry
- využívá celou škálu výrazových možností nástroje
- pozná některé technických možností nástroje (kytarové efekty, počítačové programy)
- zhodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

7. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj bez ladičky
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří si vlastní doprovod
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových seskupeních

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- obohacuje poznatky o nové technické prvky, melodické možnosti, licky, které nebyly v látce I. stupně obsaženy
- hraje technická cvičení dle svých individuálních potřeb - v souvislosti se studovanými skladbami
- dbá na tónovou kulturu
- vytvoří si samostatně prstoklady
- hraje stupnice v různých rytmických a dynamických variantách i ve vyšším tempu

- hraje vlastní doprovody
- zahraje plynule rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny

II. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise různých stylových období
- dbá na přesnou a muzikální reprodukci na základě rozboru a pochopení hrané skladby
- udrží rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- obohacuje svůj hudební rozhled o kytarové nahrávky známých interpretů a zhodnotí je
- zdokonalí dovednost hry z paměti a z listu
- využívá technické vymoženosti (nahrávky, počítač, internet, kytarové efekty a např. PC program Guitar Pro)

III. ročník

Žák:

- dbá na technickou a tónovou dokonalost, využívá barevných rejstříků kytary, vhodně používá kapodastr a přeladování strun
- interpretuje stylově skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy
- dbá na výrazovou složku hry, uplatní svoji muzikálnost a osobitost
- zdokonalí svou improvizaci schopnost při doprovodech písní i při hře s jinými nástroji
- rozšíří systematicky repertoár, nadále se seznamuje s různými skladbami většího rozsahu, nachází vzorové interpretace
- hraje průpravná cvičení řešící technické problémy studovaných skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu přednesu (vystavění skladby po stránce přednesové, výrazové i dynamické, dokáže vystihnout náladu skladby, její tempo, charakter)

IV. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou kulturu střední a vyšší obtížnosti
- použije své znalosti tak, aby byl schopen se uplatnit jako sólista, doprovodný hráč nebo člen různých hudebních seskupení, komorních her, souborů apod. (ve škole i mimo ni), profiluje se dle svého zájmu a preferencí
- zhodnotí objektivně svůj výkon v sólové, komorní i orchestrální hře
- se podílí na výběru a přípravě absolventského vystoupení

Vyučovací předmět: Souborová hra - I. stupeň

Souborová hra je určena pro ty žáky, kteří obsluhují nástroje elektrofonické, klávesové, kytary, baskytary, dále bicí a zpěv. Žáci zde najdou seberealizaci a uplatní vědomosti načerpané z individuálních hodin.

Soubor vede žáky výběrem vlastního repertoáru, nejen k týmové práci a zodpovědnosti, ale též k radosti z vydařených vystoupení.

6. ročník

Žák:

- vysvětlí důležitost včasného příchodu na zahájení zkoušky
- si před společnou hrou samostatně naladí nástroj podle elektronické ladičky
- se před zahájením zkoušky vhodně připraví (nachystá svůj notový part, postaví si pult, židli) a po ukončení vše uklidí
- při hře dodržuje dohodnuté zásady souborové hry (vhodně drží nástroj na místě jemu určeném, manipuluje s nástrojem tak, že neohrožuje ostatní spoluhráče apod.)
- soustředěně reaguje na gesta a pokyny vedoucího souboru a pohotově na ně reaguje

7. ročník

Žák:

- dodržuje pravidla komunikace (nehraje a nemluví, pokud hovoří vedoucí souboru)
- respektuje pokyny a rozhodnutí vedoucího souboru
- vysvětlí důležitost domácího nácviku souborových partů
- pozná význam gest vedoucího a přizpůsobí jim svoji hru
- udrží udané tempo hry s ostatními
- vyjmenuje zásady správného vystupování na pódiu

Vyučovací předmět: Souborová hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- rozpozná, že jeho nástroj neladí a v příhodné chvíli si samostatně doladí struny
- se podílí na udržování kázně při zkoušce (taktně upozorní spoluhráče, kteří svým chováním narušují její průběh apod.)
- samostatně navrhne zásady potřebné pro zdárný průběh zkoušek souboru a pro vhodné vystupování na koncertě

II. ročník

Žák:

- si ke svému partu samostatně vytvoří vhodný prstoklad
- dbá na pečlivé zacházení s notovými party (nosí party v deskách, zapisuje poznámky do not tužkou apod.)
- sebekriticky vyhodnotí svou připravenost k souhře a samostatně navrhne reálný termín na zlepšení

III. ročník

Žák:

- čte notový zápis a tabulatury (party)
- dodržuje rytmus, metrum, artikulaci, dynamiku, výraz, frázování
- respektuje výsledný zvuk a sílu celku a přizpůsobí se jemu
- uvede nástroj před hrou do chodu, naladí, vybere vhodný rejstřík a zapojí do zvukové aparatury
- spoluvytváří možnosti realizovat veřejná vystoupení (pomoc s aparaturou, zapojení, chystání not a notových stojanů, nazvučení)
- respektuje týmovou práci (dochvilnost, kolegalita, cílevědomost, domácí příprava)
- reaguje na gesta vedoucího

IV. ročník

Žák:

- orientuje se ve formě skladby
- podílí se svým přičiněním k rozvoji celku, zná problematiku a charakter skladby, doplňuje vedoucího věcnými poznámkami při nácvičku skladby
- hraje sóla a improvizuje chorusy
- použije pro svou inspiraci nahrávky profesionálních hudebníků
- podílí se na výběru vhodných skladeb a kompletaci partů
- zhodnotí svůj zvuk, barvu, dynamiku a celkový výkon vystoupení
- podílí se na realizaci koncertů

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.9 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Učební plán

Ročník		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na basovou kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Soubořová hra						2	2	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- shrne stručně historii nástroje
- pojmenuje struny u kytary
- popíše jednotlivé části nástroje
- dbá na bezpečnost při kontaktu s elektřinou, umí zapojit nástroj do zvukové aparatury a zesílit zvuk
- vysvětlí uplatnění baskytary v praxi
- dodržuje správné držení a postoj u nástroje
- pozná hru pravou rukou
- zahraje dle notového zápisu lehká technická cvičení

2. ročník

Žák:

- hraje cvičení na upevnění pravé ruky pomocí rytmických cvičení
- rozvine práci pravé a levé ruky hrou chromatických cvičení
- zahraje stupnici dur v základní poloze
- zahraje akord v základní poloze rozloženě
- se zapojuje do souhry v duu s učitelem

- dbá na spojování notového zápisu s pohotovou orientací na hmatníku v 1. poloze

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti, používá základní technické prvky hry (úhoz pravé ruky s ohledem na kvalitu tónu rozvíjí základní prstovou techniku)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- rozvine hru doprovodů T, S D
- vnímá náladu skladby a vyjádří ji elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- zdokonalí motorickou zručnost při hře
- použije hru legato
- rozšíří polohový rozsah na hmatníku
- zdokonalí kvalitu tónu, vyrovnanost hry v oblasti technické a rytmické
- hraje stupnice dur a moll s akordy T5 a D7, pentatonickou stupnicí s riffy
- zdokonalí hru z paměti a z listu
- hraje skladby různých žánrů
- se orientuje v notovém zápise a čtení v tabulatuře
- hraje dua a podle akordových značek ze zpěvníku hraje doprovody
- pozná hru slapem, vytahování strun, slide, flažolety, vibrato

5. ročník

Žák:

- zdokonalí technické a výrazové prvky hry
- rozvine svou hru do vyšších temp a hraje technicky náročnější etudy a skladby
- uplatní svoji orientaci na hmatníku do vyšších poloh
- dbá na plynulou výměnu poloh na hmatníku
- dbá na kvalitu tónu a na uvolněnost hry
- obohacuje získané znalosti rockovým způsobem doprovodu a rytmy
- rozvine hru technikou slap, vytahování strun, slide, flažolety, vibrato
- rozšíří pentatonické stupnice o další prstoklady, riffy a orientuje se v transpozici stupnic
- hraje s doprovodem na audio nosiči
- rozvine dovednost hry z listu, hry z paměti a improvizální schopnosti

6. ročník

Žák:

- hraje ve vyšších polohách, je pohotový při výměně poloh a při orientaci na hmatníku
- uplatní hru na různých rytmických a technických cvičeních a získá potřebnou jistotu pro studium těžších skladeb
- hraje stupnice dur, moll a pentatonické v polohách, v různých prstových, rytmických a tempových variantách
- rozvine improvizaci a tvořivost (ve hře sólové, komorní i doprovodech)
- dbá na rytmickou přesnost, tónovou kulturu (systematická sluchová sebekontrola), celkovou kultivovanost hry
- využívá celou škálu výrazových možností nástroje
- pozná některé z technických možností nástroje (baskytarové efekty, počítačové programy)
- obohacuje svůj repertoár v oblasti sólové i v rámci různých souborů

7. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek a vytváří si vlastní doprovod

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- obohacuje poznatky o nové technické prvky, různé způsoby doprovodu, melodické možnosti, licky, které nebyly v látce I. stupně obsaženy
- hraje technická cvičení dle svých individuálních potřeb - v souvislosti se studovanými skladbami
- dbá na tónovou kulturu
- vytvoří si samostatně prstoklady
- hraje stupnice v různých rytmických a dynamických variantách i ve vyšším tempu
- hraje vlastní doprovody
- zahraje plynule rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny

II. ročník

Žák:

- se orientuje v notovém zápise různých stylových období
- dbá na přesnou a muzikální reprodukci na základě rozboru a pochopení hrané skladby
- udrží rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- obohacuje svůj hudební rozhled o baskytarové nahrávky známých interpretů a zhodnotí je
- zdokonalí dovednost hry z paměti a z listu
- využívá technických možností školy (počítač, internet, nahrávky)

III. ročník

Žák:

- dbá na technickou a tónovou dokonalost, využívá barevných rejstříků baskytary
- interpretuje stylově skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy
- dbá na výrazovou složku hry, uplatní svoji muzikálnost a osobitost
- zdokonalí svou improvizaci schopnost při doprovodech písní i při hře s jinými nástroji
- rozšíří systematicky repertoár, nadále se seznamuje s různými skladbami většího rozsahu, nachází vzorové interpretace
- hraje průpravná cvičení řešící technické problémy studovaných skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu přednesu (vystavění skladby po stránce přednesové, výrazové i dynamické, dokáže vystihnout náladu skladby, její tempo, charakter)

IV. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou kulturu střední a vyšší obtížnosti
- použije své znalosti tak, aby byl schopen se uplatnit jako sólista, doprovodný hráč nebo člen různých hudebních seskupení, komorních her, souborů apod. (ve škole i mimo ni), profiluje se dle svého zájmu a preferencí
- podílí se na výběru a přípravě absolventského vystoupení

Vyučovací předmět: Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Souborová hra je uveden u studijního zaměření Hra na elektrickou kytaru v kapitole 5.2.8.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.10 Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Učební plán

Ročník		přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka			1	1	1	1	1	1						
Rákosníček		2												
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová hra						1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Lze vyučovat individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků v jedné hodině. Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- hraje rovný tón
- předvede správné držení nástroje
- zopakuje jednoduché rytmy na jednom tónu nebo vytleskáním
- rozliší vyšší a nižší tón

2. ročník

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- předvede správný postoj při hře a držení nástroje
- pojmenuje noty v notovém zápise
- rozliší výšku tónu
- hraje jednoduché melodie

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje a sestaví jej

- pojmenuje noty v notovém zápise a určí jejich rytmické hodnoty
- popíše zásady správného postoje při hře, držení nástroje a péče o nástroj
- předvede správné nadechování ústy a nasazení tónu jazykem
- určí správné hmaty pro jednotlivé tóny
- vytleská jednoduché rytmy a hraje je
- hraje jednoduché melodie v rozsahu kvinty

2. ročník

Žák:

- se při hře správně nadechuje ústy
- si osvojuje správné držení nástroje a postoj při hře
- předvede přesné střídání prstů (hmatů) a dokonalé zakrytí otvorů
- nasazuje jazykem
- hraje v tónovém rozsahu c1 - d2 diatonicky
- hraje noty a pomlky celé až osminové, notu půlovou s tečkou
- zahraje jednoduché melodie v rozsahu oktávy

3. ročník

Žák:

- hraje v tónovém rozsahu c1 - e2 diatonicky včetně tónů fis1, b1, cis2
- čte a používá noty a pomlky celé až osminové, noty s tečkou
- hraje v taktech 3/8, 2/4, 3/4, 4/4
- hraje v dvojhlase s učitelem nebo jiným žákem lidové písně (zpaměti) a snadné skladbičky
- elementárně hodnotí svůj hudební výkon

4. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v pomalém tempu do 2# a 2b včetně T5
- synchronizuje střídání prstů a dokonalé zakrytí otvorů s nasazením jazyka
- používá tónový rozsah c1 - g2
- rozezná základní dynamická znaménka
- hraje jednoduchý synkopický rytmus
- elementárně hodnotí svoje i jiné hudební výkony

5. ročník

Žák:

- hraje z listu jednoduché party v pomalém tempu
- vysvětlí funkci dynamických znamének ve skladbě
- samostatně použije předepsanou dynamiku ve skladbě

- vyjmenuje a hraje chromatické tóny v rozsahu e1 - d2 v pomalém tempu
- popíše trylek a jednoduchý nátryl
- hodnotí svoje i jiné hudební výkony

6. ročník

Žák:

- popíše způsob tvorby jednoduchých melodických ozdob a hraje je
- předvede alternativní hmaty k tvorbě melodických ozdob
- uplatní odpovídající sílu dechu pro jednotlivé rejstříky nástroje
- vyjmenuje a zahraje v pomalém tempu chromatickou stupnici v rozsahu e1 - g2
- hraje durové stupnice v pomalém tempu do 2# a 2b a mollové stupnice do 1# a 1b včetně T5
- používá hmaty - půldírky cis1 a dis1
- ve studované skladbě samostatně určí nádechy s ohledem na fráze
- zvládá delší a náročnější přednesy

7. ročník

Žák:

- při domácí přípravě samostatně nastuduje ve skladbě veškerá rytmická, dynamická a výrazová označení (tempo, agogika, artikulace, tón, intonace, dynamika, prstová technika)
- vyjmenuje druhy zobcových fléten a jejich rozdíly

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétu - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- hraje stupnice v celém rozsahu nástroje
- využívá veškeré pomocné hmaty u studovaných skladeb
- samostatně se doladí k jinému nástroji
- hraje složitější rytmické útvary

II. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v rychlejším tempu do 3# a 3b a mollové stupnice do 2# a 2b včetně T5, chromatickou stupnici v rozsahu c1 - c3 v pomalém tempu
- pojmenuje ve skladbě veškeré melodické ozdoby, určí způsob jejich hry a uplatní je při hře
- určí tóninu hrané skladby

- po veřejném vystoupení hodnotí svůj hudební výkon

III. ročník

Žák:

- hrou předvede pokročilou prstovou techniku v celém rozsahu nástroje
- transponuje jednoduchou melodii
- samostatně kontroluje kvalitu tónu
- ve studované skladbě samostatně určí odpovídající místa pro nádechy s ohledem na fráze

IV. ročník

Žák:

- s jistotou hraje předložené party z listu
- si sám vybere vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností
- hraje v tempu durové i mollové stupnice do 4# a 4b včetně T5

Vyučovací předmět: Komorní hra - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- dodržuje zásady správného stání nebo sezení při hře
- disciplinovaně se chová při nácvičku skladeb, neruší
- se orientuje ve svém partu
- dbá rad a připomínek učitele
- dodržuje označené nádechy ve svém partu
- popíše zásady správného vystupování na jevišti

5. ročník

Žák:

- uplatní zásady správného vystupování na jevišti
- určí, kdy jeho hlas neladí s ostatními
- respektuje doporučení a rozhodnutí učitele
- při zkoušce dodržuje potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví židle a pulty dle daného obsazení

6. ročník

Žák:

- pohotově reaguje na připomínky učitele k dané skladbě

- vlastním příkladem spoluvytváří mezi spoluhráči pozitivní atmosféru spolupráce
- udrží společně nastavené tempo hry
- naladí nástroj dle pokynů učitele

7. ročník

Žák:

- s jistotou zahraje svůj part i v odlišném nástrojovém obsazení
- přizpůsobí svou hru momentální důležitosti jeho partu ve hrané skladbě
- samostatně naladí svůj nástroj

Vyučovací předmět: Komorní hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- rozliší v notovém partu dynamická a tempová označení a použije je při hře
- samostatně reaguje na nesouhru
- vytvoří společně s ostatními i v neúplném nástrojovém obsazení potřebnou souhru
- se vyjadřuje ohleduplně a taktně při posuzování práce druhých v komorním souboru

II. ročník

Žák:

- během hry analyzuje ladění svého nástroje a v případě potřeby se samostatně doladí
- si samostatně určí vhodné nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- se aktivně podílí na definování a zpracování společných pravidel chování
- pohotově reaguje na nečekané události při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace atp.)

III. ročník

Žák:

- se podílí na výběru a vytipování vhodného repertoáru
- v případě potřeby organizuje samostatnou zkoušku
- své případné nesouhlasné názory (na způsob nácvičku, průběhu zkoušky, výběr repertoáru apod.) odůvodní a navrhne vlastní řešení

IV. ročník

Žák:

- poradí a doporučí mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičky partů
- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu domácích i zahraničních vystoupení (dodržuje určené časy a místa setkání, respektuje pokyny učitele, ochotně

pomáhá s technickým zabezpečením, stěhováním nástrojů a pultů, svým chováním reprezentuje školu apod.)

- podílí se na dramaturgii vystoupení

Vyučovací předmět: Souborová hra - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- určí, kdy jeho hlas neladí s ostatními
- reaguje na jednoduchá gesta vedoucího souboru
- dodržuje zásady správného sezení při hře
- se orientuje ve svém partu
- dodržuje označené nádechy ve svém partu

5. ročník

Žák:

- respektuje doporučení a rozhodnutí vedoucího souboru
- při zkoušce dodržuje potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví židle a pulty dle daného obsazení
- popíše zásady správného vystupování na jevišti

6 ročník

Žák:

- pohotově reaguje na jednoduchá gesta vedoucího souboru
- vlastním příkladem spoluvytváří mezi spoluhráči pozitivní atmosféru spolupráce
- naladí nástroj dle pokynů vedoucího souboru
- uplatní zásady správného vystupování na jevišti

7. ročník

Žák:

- s jistotou hraje svůj part i v odlišném nástrojovém obsazení
- udrží společně nastavené tempo hry
- přizpůsobí svou hru momentální důležitosti jeho partu ve hrané skladbě
- samostatně naladí svůj nástroj

Vyučovací předmět: Souborová hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- rozliší v notovém partu dynamická a tempová označení a použije je při hře
- při hře pohotově reaguje na své poznámky v partu a na složitější gesta vedoucího souboru
- vytvoří společně s ostatními i v neúplném nástrojovém obsazení potřebnou souhru
- se při posuzování práce druhých v orchestru vyjadřuje ohleduplně a taktně

II. ročník

Žák:

- během hry analyzuje ladění svého nástroje a v případě potřeby se samostatně doladí
- si samostatně určí vhodné nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- pohotově reaguje na nečekané události při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace atp.)

III. ročník

Žák:

- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu domácích i zahraničních vystoupení (dodržuje určené časy a místa setkání, respektuje pokyny učitele, ochotně pomáhá s technickým zabezpečením koncertu, stěhováním nástrojů a pultů, stará se o mladší spolužáky, svým chováním reprezentuje školu apod.)
- poradí a doporučí mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičku partů
- se aktivně podílí na definování a zpracování společných pravidel chování v souboru

IV. ročník

- se podílí na výběru a vytipování vhodného repertoáru
- prokáže pečlivé zacházení s notovými party
- v případě potřeby organizuje samostatnou zkoušku
- své případné nesouhlasné názory (na způsob nácvičky, průběh zkoušky, výběr repertoáru apod.) odůvodní a navrhne vlastní řešení

Vyučovací předmět: Rákosníček

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rákosníček je uveden v kapitole 5.2.26.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.24.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.11 Studijní zaměření Hra na flétnu

Učební plán

Ročník		přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na flétnu			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka			1	1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra						1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na flétnu - přípravné studium

2. ročník

Žák:

- se seznámí s nástrojem a dokáže jej sestavit a zajistit základní údržbu
- předvede držení nástroje při správně vzpřímeném postoji
- rozliší základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- dbá na základy dechové techniky - dechová cvičení
- hraje v rozsahu e1 - c2

Vyučovací předmět: Hra na flétnu - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá princip správného tvoření tónu - osvojí si nátiskovou techniku specifickým postavením rtů a ovládnutí principu správného tvoření tónu - nejprve pouze na hlavici
- dbá na základy dechové techniky - dechová cvičení
- si upevňuje cítění těžké doby
- hraje v základním rozsahu d1 - d2

- si osvojí základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem - nejčastěji s klavírem

2. ročník

Žák:

- rozezná další drobnější hodnoty not a pomlk
- uplatní při hře správnou dechovou techniku s patřičnou oporou bránice
- zvládá správné tvoření tónu
- prodlužuje délku výdechu pomocí dechových cvičení
- vysvětlí a zahraje legato
- se orientuje v notovém zápise
- sleduje svůj postoj a držení nástroje
- prohlubuje metrické, rytmické a tempové cítění
- hraje v rozsahu c1 - a2 (c3)

3. ročník

Žák:

- vědomě pracuje s dechem
- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení
- hraje zvukově kvalitní tón podle svých individuálních možností - hraje tónová cvičení
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období
- prohlubuje souhru pravé a levé ruky při výměně hmatů
- hraje stupnice durové do 2# a 2b včetně T5 v rozsahu c1 - c3 (g3)
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

Žák:

- rozezná běžná výrazová a agogická označení
- prohlubuje techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- účastní se komorní nebo souborové hry
- využívá dynamická znaménka
- si zlepšuje hmatovou techniku
- hraje stupnice durové do 3# a 3b včetně T5 a jeho obratu v rozsahu c1 - g3 (h3)

5. ročník

Žák:

- dbá na správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu

- ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- předvede technickou zručnost
- dbá na udržení pravidelného tempa
- hraje stupnice durové i mollové do 4# a 4b včetně T5 a jejich obrátů
- fixuje hru v krajních polohách nástroje

6. ročník

Žák:

- se orientuje v rytmickém dělení i složitějších rytmech
- vysvětlí běžné melodické ozdoby
- hraje kvalitním tónem s využitím plné dechové opory v celém užívaném tónovém rozsahu nástroje
- prokáže cit pro hudební frázi
- samostatně pracuje podle svých možností na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- se zapojuje a aktivně podílí na školních vystoupeních a projektech
- hraje stupnice durové i mollové do 4# a 4b včetně T5, D7 a jejich obrátů

7. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit kvalitní tón
- ovládá barvu tónu
- hraje v celém rozsahu nástroje
- plně využívá své dovednosti hry na nástroj při hře komorní i souborové
- hraje jednoduchý part o oktávu výš
- zvyšuje pohotovost prstů v pasážové technice
- hraje větší hudební formy
- diskutuje o výběru skladeb, jejich žánru, období a obtížnosti
- hraje stupnice durové i mollové do 4# a 4b včetně T5, D7, Zm7 a jejich obrátů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

Vyučovací předmět: Hra na flétnu - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- se s jistotou orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb
- hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby

- vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- věnuje pozornost intonaci
- dbá na přesnost v artikulaci a rytmu
- hraje stupnice durové i mollové do 4# a 4b včetně T5, D7, zm7

II. ročník

Žák:

- se zdokonaluje ve hře z listu
- dále rozvíjí ušlechtilý tón a pěstuje sebedůvěru v interpretační schopnosti
- vytvoří, rozliší a pracuje s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou
- ve skladbě hledá a využívá vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází

III. ročník

Žák:

- dbá na sluchovou sebekontrolu v souhře a koriguje svůj výkon
- se poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací seznamuje s hudbou všech historických období a současných žánrů
- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje
- se orientuje v prostředcích moderní techniky a zapojuje podle svých možností tyto prostředky do své hry na nástroj – např. vibrato, frulato

IV. ročník

Žák:

- se podle svých možností aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních a využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti
- objektivně hodnotí svůj výkon i výkony spolužáků a profesionálních umělců
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a k vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra - I. stupeň

Orchestrální hra učí žáky pracovat ve větším kolektivu. Při hře s jinými akustickými nástroji zde žák využívá všech znalostí a dovedností získaných při individuální výuce, učí se spolupráci a vzájemnému naslouchání, disciplíně, pohotovosti, nést odpovědnost za společné dílo. Nabízí žákům příležitost poznat problematiku jiných nástrojů, seznámit se s novými perkusivními a melodickými nástroji. Do výuky orchestrální hry bývají žáci zařazeni zpravidla od 4. ročníku základního studia I. stupně.

4. ročník

Žák:

- určí, kdy jeho hlas neladí s ostatními
- reaguje na gesta dirigenta orchestru
- dodržuje zásady správného sezení při hře
- orientuje se ve svém partu
- dodrží označené nádechy ve svém partu

5. ročník

Žák:

- respektuje doporučení a rozhodnutí dirigenta orchestru
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví židle a pulty dle daného obsazení
- popíše zásady správného vystupování na jevišti

6 ročník

Žák:

- pohotově reaguje na gesta dirigenta orchestru
- vlastním příkladem spoluvytváří mezi spoluhráči pozitivní atmosféru spolupráce
- naladí nástroj dle pokynů dirigenta orchestru
- uplatní zásady správného vystupování na jevišti

7. ročník

Žák:

- s jistotou zahraje svůj part
- vysvětlí důvody domácí přípravy jednotlivých partů
- udrží společně nastavené tempo hry
- přizpůsobí svou hru momentální důležitosti jeho partu ve hrané skladbě
- samostatně naladí svůj nástroj

Vyučovací předmět: Orchestrální hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- rozliší v notovém partu dynamická a tempová označení a použije je při hře
- při hře pohotově reaguje na své poznámky v partu
- pohotově reaguje na složitější gesta dirigenta
- se doladí ve své nástrojové sekci
- se při posuzování práce druhých v orchestru vyjadřuje ohleduplně a taktně

II. ročník

Žák:

- během hry analyzuje ladění svého nástroje a v případě potřeby se samostatně doladí
- si samostatně určí vhodné nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- pohotově reaguje na nečekané události při hře (výpadek hry spoluhráče, nečekané reakce v publiku, vlastní dezorientace atp.)

III. ročník

Žák:

- se aktivně účastní zajištění bezproblémového průběhu domácích i zahraničních vystoupení (dodržuje určené časy a místa setkání, respektuje pokyny učitele, ochotně pomáhá s technickým zabezpečením koncertu, stěhováním nástrojů a pultů, stará se o mladší spolužáky, svým chováním reprezentuje školu apod.)
- poradí a doporučí mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičku partů

IV. ročník

- prokáže pečlivé zacházení s notovými party
- v případě potřeby zorganizuje samostatnou zkoušku své nástrojové sekce
- své případné nesouhlasné názory (na způsob nácvičky, průběhu zkoušky, výběr repertoáru apod.) odůvodní a navrhne vlastní řešení

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.12 Studijní zaměření Hra na klarinet

Učební plán

Ročník		přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka			1	1	1	1	1	1						
Rákosníček		2												
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra						1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na klarinet - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- popíše správné dýchání a držení těla při hře
- popíše části nástroje, jak nástroj správně složit a rozložit
- rozliší vyšší a nižší tón
- hraje podle sluchu jednoduché písně

2. ročník

Žák:

- tvoří tón přiměřeně svým schopnostem
- popíše správné upevnění plátku
- hraje podle sluchu jednoduché melodie v rozsahu (c1 - a1)

Vyučovací předmět: Hra na klarinet - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- sestaví jednotlivé díly nástroje dohromady a správně si upevní plátek

- vyjmenuje zásady péče o nástroj
- při hře má správné postavení těla a prstů na nástroji
- vyjmenuje základy hry na klarinet - nasazování tónu jazykem, nadechování ústy do břicha, nezvedá ramena
- hraje jednoduchou skladbu legato a detaché
- v rozsahu e - a1 zopakuje jednoduchá rytmická a melodická cvičení
- hraje krátkou skladbu (píseň) z paměti

2. ročník

Žák:

- při hře dodrží veškeré základy hry na klarinet a samostatně posoudí správné provedení
- hraje přefukované tóny v rozsahu duodecimy
- uvede zásady správného chování při veřejném vystoupení
- hraje a následně zapíše do not vlastní jednoduchou melodicko-rytmickou linku
- vysvětlí hudební pojmy (repetice, kánon, prima a seconda volta, předtaktí, ligatura, koruna a akcent)

3. ročník

Žák:

- při hře koordinuje prsty s jazykem
- předvede hru delších hudebních frází na jeden nádech
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu e - g2 a hraje je
- předvede hru s využitím dynamických znamének mf, f
- uplatní zásady správného chování při veřejném vystoupení
- udrží svůj hlas při hře jednoduché skladby s doprovodem
- předvede odpovídající dokončení zahájené melodie
- pojmenuje a vysvětlí funkci všech notových označení ve studované skladbě
- vysvětlí tempová označení adagio, andante, moderato, allegro
- vysvětlí hudební pojmy ritardando, accelerando a použije je při hře

4. ročník

Žák:

- určí tóninu hrané skladby a popíše svůj postup při určení
- hraje skladbu s využitím širšího dynamického rozsahu
- vysvětlí a předvede způsob hry legato, detaché, portamento
- hraje v pomalém tempu stupnice dur do 2# a 2b, stupnice moll (aiolskou) do 2# a 2b včetně T5
- uvede zásady domácí přípravy a vysvětlí její důležitost
- popíše vlastními slovy náladu a charakter studované skladby a vyjádří je při hře

5. ročník

Žák:

- popíše způsob tvorby melodických ozdob (příraz, nátryl, odraz) a hraje je
- hraje jednoduché party z listu
- hraje chromatickou stupnici v rozsahu e - g2
- samostatně volí vhodná technická cvičení pro zlepšení kvality dechu, tónu a nátisku
- hraje jednoduchá cvičení v 3/8, 6/8, 2/2, 3/2 taktu
- udrží tempo hry za pomoci metronomu

6. ročník

Žák:

- sebekriticky vyhodnotí svůj přístup k domácí přípravě a navrhne případné kroky ke zlepšení
- při hře nepromačkává prsty a hraje nekřečovitě
- s jistotou spojí tóny přefukovací klapkou - duodecimy
- hraje podle not synkopický a tečkovaný rytmus
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu e - d3 a hraje je
- rozdělí studovanou skladbu na logické úseky (hudební forma, pasáže k nácviku apod.)
- samostatně nastuduje přednesovou skladbu po stránce technické, tempové i výrazové

7. ročník

Žák:

- hraje z listu náročnější notový part
- hraje stupnice dur i moll (aiolskou, harmonickou, melodickou) do 2# a 2b včetně T5, D7, Zm7
- si vybere vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností
- předvede jednoduché trylky na různých tónech
- sebekriticky vyhodnotí vlastní provedení studované skladby
- transponuje jednoduchou melodii podle zadání

Vyučovací předmět: Hra na klarinet - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu e - f3 a hraje je
- hraje složitější rytmické útvary (trioly, kvartoly, kvintoly, sextoly)

- uvede příklady odpovědného přístupu při komorní nebo souborové hře a sebekriticky hodnotí uplynulé období
- hraje v tónové kvalitě piano v rozsahu e - g2
- po veřejném vystoupení vyhodnotí svoji soustředěnost, úroveň trémy a kvalitu výkonu
- předvede hru s použitím akcentu a sforzata
- si samostatně vybere odpovídající plátek a svou volbu zdůvodní

II. ročník

Žák:

- určí správné nádechy v přednesové skladbě s ohledem na jednotlivé fráze
- hrou náročnějších technických cvičení prokáže kvalitnější prstovou techniku
- předvede hru v krajních dynamických polohách a samostatně kontroluje kvalitu tónu
- hraje v rychlém tempu chromatickou stupnici v rozsahu e - c3
- vysvětlí způsob hry staccato a předvede jej při synchronizaci jazyka a prstů
- objasní použití základních harmonických značek
- po veřejném vystoupení vyhodnotí a uvede svůj případný osobní pokrok s předchozími vystoupeními

III. ročník

Žák:

- při hře transponuje jednoduchý notový part o tón výš in C
- rozpozná problematické části dané etudy a uvede způsob nácviku
- pozná intonační rozdíly a přiladí se k ostatním nástrojům
- popíše způsob tvorby melodických ozdob (obal, skupinka, trylek) a zahráje je
- ve slyšené skladbě určí takt
- po veřejném vystoupení sebekriticky zhodnotí svůj výkon a navrhne další kroky ke zlepšení
- samostatně vybere skladbu z odlišných stylových období nebo hudebních žánrů, zvolený styl nebo žánr charakterizuje a svou volbu zdůvodní

IV. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll do 4# a 4b včetně T5, D7, Zm7
- navrhne možné způsoby propagace svého absolventského koncertu (zajištění návštěvnosti apod.) a spolupodílí se na nich
- samostatně vyhledá a uvede možnosti svého případného uplatnění po ukončení studia
- hraje v rychlém tempu chromatickou stupnici v celém rozsahu nástroje (do f3)
- vyjmenuje ladění příbuzných typů klarinetů a uvede příklady využití

- hraje s jistotou náročnější party z listu
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby, včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, repetice, dynamika, frázování apod.)

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Rákosníček

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rákosníček je uveden v kapitole 5.2.26.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.24.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.13 Studijní zaměření Hra na saxofon

Učební plán

Ročník		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra				1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Vyučovací předmět: Hra na saxofon - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje správným nátiskem na hubici a eso
- samostatně si připevní plátek
- správně drží nástroj a prsty na klapkách
- popíše základní dechové techniky (nadechování ústy, brániční dýchání)
- pomocí bránice kontroluje rozeznění a zakončení tónu
- hraje dlouhé tóny, které jazykem rozfázuje do jednoduchých rytmických hodnot
- vyjmenuje zásady péče o nástroj

2. ročník

Žák:

- napodobí jednoduchá melodická a rytmická cvičení a tato cvičení zapíše do notové podoby
- vysvětlí způsob hry legato a předvede jej i v jednoduchých artikulacích
- hraje čistě stupnici C dur a chromatickou stupnici v rozsahu c2 - c3
- hraje jednoduché písně z not, z paměti i za doprovodu jiného nástroje
- vysvětlí hudební pojmy (repetice, kánon, prima a seconda volta, předtaktí, koruna, ligatura a akcent)

3. ročník

Žák:

- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu e1 - e3 a hraje je
- stupnice hraje vyváženým zvukem legato v jednoduchých artikulacích
- si samostatně vybere plátek a rozliší kvalitní zvuk od nekvalitního
- ve studované skladbě pojmenuje a vysvětlí funkci všech notových označení
- nastuduje jednoduchou skladbu nebo píseň s doprovodem (duo, trio, kvarteto)
- předvede hru za použití širšího dynamického rozsahu (crescendo, decrescendo apod.)
- uvede zásady správného chování při veřejném vystoupení a uplatní je
- vysvětlí tempová označení adagio, andante, moderato, allegro
- vysvětlí hudební pojmy ritardando, accelerando a použije je při hře

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll do 2# a 2b včetně T5, D7, Zm7
- hraje ve stupnicích složitější artikulace
- se podle potřeby samostatně přiladí k druhému
- popíše vlastními slovy náladu a charakter studované skladby a vyjádří je při hře
- hraje podle not jednoduchý synkopický rytmus
- hraje cvičení ve složitějších taktech (3/8, 6/8, 2/2, 3/2)

5. ročník

Žák:

- hraje tóny v rozsahu b - fis3 v širokém zvukovém rozpětí
- v rámci rozsahu b - fis3 udrží zvuk ve správné rezonanci
- hraje s jistotou z listu jednodušší orchestrální party
- předvede chromatickou stupnici v rozsahu b - fis3
- vysvětlí způsob hry staccato a předvede jej v nejrůznějších artikulacích
- při hře udrží tempo podle metronomu

6. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje přednesovou skladbu po stránce technické, tempové i výrazové
- určí vhodnou délku fráze pro nádechy
- hraje trylky a tremola v kratších intervalových vzdálenostech
- v pomalém tempu spojí tóny ve větších intervalových vzdálenostech
- vybere a hraje jednodušší druhé hmaty potřebné k tvorbě melodických ozdob i ve tříčárkované oktávě
- rozdělí studovanou skladbu na logické úseky (hudební forma, pasáže k nácvičku apod.)

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll do 4# a 4b včetně T5, D7, Zm7
- zopakuje podle sluchu složitější hudební motivy a zapíše je do notové podoby
- hraje tóny v rychlejším tempu legato a staccato ve větších intervalových vzdálenostech a v širším dynamickém rozmezí
- vybere vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností a svůj výběr zdůvodní
- transponuje jednoduchou melodii podle zadání

Vyučovací předmět: Hra na saxofon - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- po veřejném vystoupení vyhodnotí svoji soustředěnost, úroveň trémy a kvalitu výkonu
- samostatně vybere a použije druhé hmaty u studovaných skladeb
- hraje složitější rytmické útvary (trioly, kvintoly, sextoly)
- správně intonuje v mezním tónovém i dynamickém rozsahu a kontroluje kvalitu tónu
- pro nácvik náročnějších technických cvičení volí vhodný způsob a samostatně je nastuduje
- hraje trylek na každém hmatu a tremolo v rozsahu velké tercie

II. ročník

Žák:

- určí tóninu hrané skladby
- prokáže orientaci v harmonických značkách
- rozliší frázování klasické a moderní taneční hudby
- v notovém partu rozezná znaménka určující způsob výslovnosti (T, D) a touto dvojí výslovností zahraje jednoduché rytmické celky
- po veřejném vystoupení vyhodnotí a uvede svůj případný osobní pokrok s předchozími vystoupeními

III. ročník

Žák:

- samostatně použije výrazové prostředky - akcent, vibrato, frulato, sforzato, trylek
- určí tempo skladby a při hře jej udrží
- hraje vibrato v nejrůznějších rytmických hodnotách osminových, triolových, šestnáctinových

- podle sluchu určí takt, ve kterém je skladba napsána
- po veřejném vystoupení sebekriticky vyhodnotí svůj výkon a navrhne další kroky ke zlepšení
- si samostatně vyhledá z doporučených zdrojů vhodnou skladbu a nastuduje ji

IV. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll do 4# a 4b včetně T5, D7, Zm7 v celém rozsahu nástroje legato, staccato i v artikulacích v rychlejších tempech a v jemnějších dynamických rozdílech
- hraje v krajních dynamických polohách bez ohledu na rozsah
- zařadí skladbu do odpovídajícího stylového období nebo žánru, které charakterizuje a při hře následně dodrží jejich interpretační zákonitosti
- si předzpívá hudební motiv a následně jej napodobí na svůj nástroj
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby, včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, repetice, dynamika, frázování, výslovnost apod.)
- vyjmenuje ladění jednotlivých saxofonů
- hraje s jistotou náročnější party z listu
- s ohledem na vyhodnocení svých hráčských kvalit navrhne možnosti dalšího uplatnění po ukončení studia

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.14 Studijní zaměření Hra na hoboj

Učební plán

Ročník		přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na hoboj		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka			1	1	1	1	1	1						
Rákosníček		2												
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra						1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na hoboj - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- popíše správné dýchání a držení těla při hře
- popíše části nástroje, jak nástroj správně složit a rozložit
- rozliší vyšší a nižší tón
- hraje podle sluchu jednoduché písně

2. ročník

Žák:

- tvoří tón přiměřeně svým schopnostem
- popíše správné vložení strojku do nástroje
- hraje podle sluchu jednoduché melodie v rozsahu (f1 - c2)

Vyučovací předmět: Hra na hoboj - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- sestaví jednotlivé díly nástroje dohromady a správně vloží strojek do nástroje

- vyjmenuje zásady péče o nástroj
- při hře má správné postavení těla a prstů na nástroji
- vyjmenuje základy hry na hoboj - nasazování tónu jazykem, nadechování ústy do břicha, nezvedá ramena
- hraje jednoduchou skladbu legato a détaché
- v rozsahu e1 - f2 zopakuje jednoduchá rytmická a melodická cvičení
- hraje krátkou skladbu (píseň) z paměti

2. ročník

Žák:

- při hře dodrží veškeré základy hry na hoboj a samostatně posoudí správné provedení
- uvede zásady správného chování při veřejném vystoupení
- hraje a následně zapíše do not vlastní jednoduchou melodicko-rytmickou linku
- vysvětlí hudební pojmy (repetice, kánon, prima a seconda volta, předtaktí, ligatura, koruna a akcent)

3. ročník

Žák:

- při hře koordinuje prsty s jazykem
- předvede hru delších hudebních frází na jeden nádech
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu d1 - g2 a hraje je
- předvede hru s využitím dynamických znamének mf, f
- uplatní zásady správného chování při veřejném vystoupení
- udrží svůj hlas při hře jednoduché skladby s doprovodem
- předvede odpovídající dokončení zahájené melodie
- pojmenuje a vysvětlí funkci všech notových označení ve studované skladbě
- vysvětlí tempová označení adagio, andante, moderato, allegro
- vysvětlí hudební pojmy ritardando, accelerando a použije je při hře

4. ročník

Žák:

- určí tóninu hrané skladby a popíše svůj postup při určení
- hraje skladbu s využitím širšího dynamického rozsahu
- vysvětlí a předvede způsob hry legato, detaché, portamento
- hraje v pomalém tempu stupnice dur do 2# a 2b, stupnice moll (aiolskou) do 2# a 2b včetně T5
- uvede zásady domácí přípravy a vysvětlí její důležitost
- popíše vlastními slovy náladu a charakter studované skladby a vyjádří je při hře

5. ročník

Žák:

- popíše způsob tvorby melodických ozdob (příráz, nátryl, odraz) a hraje je
- hraje jednoduché party z listu
- hraje chromatickou stupnici v rozsahu c1 - a2
- samostatně volí vhodná technická cvičení pro zlepšení kvality dechu, tónu a nátisku
- hraje jednoduchá cvičení v 3/8, 6/8, 2/2, 3/2 taktu
- udrží tempo hry za pomoci metronomu

6. ročník

Žák:

- sebekriticky vyhodnotí svůj přístup k domácí přípravě a navrhne případné kroky ke zlepšení
- při hře nepromačkává prsty a hraje nekřečovitě
- hraje podle not synkopický a tečkovaný rytmus
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu b - c3 a hraje je
- rozdělí studovanou skladbu na logické úseky (hudební forma, pasáže k nácviku apod.)
- samostatně nastuduje přednesovou skladbu po stránce technické, tempové i výrazové

7. ročník

Žák:

- hraje z listu náročnější notový part
- hraje stupnice dur i moll (aiolskou, harmonickou, melodickou) do 2# a 2b včetně T5, D7, Zm7
- si vybere vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností
- předvede jednoduché trylky na různých tónech
- sebekriticky vyhodnotí vlastní provedení studované skladby

Vyučovací předmět: Hra na hoboj - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu b - d3 a hraje je
- hraje složitější rytmické útvary (trioly, kvartoly, kvintoly, sextoly)
- uvede příklady odpovědného přístupu při komorní nebo souborové hře a sebekriticky hodnotí uplynulé období
- hraje v tónové kvalitě piano v rozsahu g1 - g2

- po veřejném vystoupení vyhodnotí svoji soustředěnost, úroveň trémy a kvalitu výkonu
- předvede hru s použitím akcentu a sforzata

II. ročník

Žák:

- určí správné nádechy v přednesové skladbě s ohledem na jednotlivé fráze
- hrou náročnějších technických cvičení prokáže kvalitnější prstovou techniku
- předvede hru v krajních dynamických polohách a samostatně kontroluje kvalitu tónu
- hraje v rychlém tempu chromatickou stupnici v rozsahu c1 - c3
- vysvětlí způsob hry staccato a předvede jej při synchronizaci jazyka a prstů
- objasní použití základních harmonických značek
- po veřejném vystoupení vyhodnotí a uvede svůj případný osobní pokrok s předchozími vystoupeními

III. ročník

Žák:

- rozpozná problematické části dané etudy a uvede způsob nácvičku
- pozná intonační rozdíly a přiladí se k ostatním nástrojům
- popíše způsob tvorby melodických ozdob (obal, skupinka, trylek) a zahraje je
- ve slyšené skladbě určí takt
- po veřejném vystoupení sebekriticky zhodnotí svůj výkon a navrhne další kroky ke zlepšení
- samostatně vybere skladbu z odlišných stylových období nebo hudebních žánrů, zvolený styl nebo žánr charakterizuje a svou volbu zdůvodní

IV. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur i moll do 4# a 4b včetně T5, D7, Zm7
- navrhne možné způsoby propagace svého absolventského koncertu (zajištění návštěvnosti apod.) a spolupodílí se na nich
- samostatně vyhledá a uvede možnosti svého případného uplatnění po ukončení studia
- hraje v rychlém tempu chromatickou stupnici v celém rozsahu nástroje (do f3)
- vyjmenuje ladění příbuzných typů hoboju a uvede příklady využití
- hraje s jistotou náročnější party z listu
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby, včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, repetice, dynamika, frázování apod.)

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.15 Studijní zaměření Hra na trubku

Učební plán

Ročník		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra				1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na trubku - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše a pojmenuje jednotlivé části nástroje
- popíše správné držení nástroje a postoj při hře
- popíše základy správného tvoření tónu ve rtech (bzučení), nasazování nátrubku na rty a bzučení na nátrubek
- v notovém zápise pojmenuje noty a spojí je s tóny a hmaty na nástroji
- hraje v rozsahu kvinty c1 - g1
- hraje v celých a půlových hodnotách
- hraje jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje a postoj při hře, nasazování nátrubku na rty
- určí správné hmaty pro jednotlivé tóny
- správně se nadechuje ústy
- vysvětlí hudební pojmy tenuto, legato
- přirozeně nasazuje tóny jazykem
- hraje v tónovém rozsahu a - a1
- hraje v celých, půlových a čtvrtých hodnotách

- orientuje se v notovém zápise
- hraje jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku v rozsahu oktávy
- vyjmenuje zásady péče o nástroj

3. ročník

Žák:

- hraje v tónovém rozsahu g - c2
- rozliší hru portamento, tenuto a legato
- hraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- rozezná základní dynamické odstíny - p, mf, f
- hraje durovou stupnici v pomalém tempu včetně T5
- hraje z listu jednoduché party
- hraje jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem

4. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v pomalém tempu do 2# a 2b včetně T5
- čte notový zápis a určí správné hmaty
- hraje v rozsahu g - d2
- hraje vydržované tóny s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- rozezná staccato, tenuto, legato, jednoduchý tečkovaný rytmus, synkopy
- rozpozná intonační nerovnosti při hře s jiným nástrojem
- pojmenuje a vysvětlí funkci všech notových označení v partu
- hraje z paměti jednoduché skladbičky nebo lidové písně
- hraje přednesovou skladbu s rozdílnými tempy s doprovodem
- elementárně zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák:

- předvede hru na posilování retních svalů - nátisková cvičení a legátové vazby
- hraje vydržované tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- hraje stupnice dur do 3# a 3b a moll do 2# a 2b včetně T5
- hraje etudy ve variacích (kombinuje tenuto, legato a staccato s dynamickým odstíněním)
- předvede hru jednoduchého synkopického a tečkovaného rytmu
- hraje z listu jednoduché party
- hraje skladbu přednesového charakteru s tempovým a dynamickým odstíněním
- v nacvičovaných skladbách samostatně najde vhodná místa pro nádechy
- elementárně hodnotí svůj výkon i výkon spolužáků

6. ročník

Žák:

- hraje v rychlejším tempu probírané etudy, kde prokáže pokročilou nátiskovou a prstovou techniku
- samostatně rozpozná intonační rozdíly při hře s jiným nástrojem a doladí se
- hraje chromatickou stupnici v rozsahu fis - e2 ve volném tempu
- popíše způsob tvorby jednoduchých melodických ozdob (jednoduchý trylek, příraz, nátryl)
- ukáže alternativní hmaty nebo použití doladovacích cuků k dosažení čistého ladění
- v přednesových skladbách použije výraznějších dynamických prostředků (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, akcenty atd.),
- zvládá náročnější technické pasáže
- popíše charakter a náladu skladby
- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

7. ročník

Žák:

- hraje retní vazby v hraném rozsahu a v rychlejším tempu
- hraje technicky náročnější skladby v rychlejším tempu
- hraje v rozsahu fis - g2
- používá jednoduché melodické ozdoby ve hraných skladbách
- předvede hru náročnějších notových partů z listu
- použije alternativní hmaty nebo doladovací cuky k dosažení čistého ladění
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu a jejich použití v hudebních žánrech
- hraje stupnice dur do 4# a 4b a moll do 2# a 2b včetně T5 v rychlejším tempu
- zhodnotí svůj výkon a sám navrhne postup pro zlepšení

Vyučovací předmět: Hra na trubku - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- vysvětlí způsob hry dvojitého jazyka
- hraje v celém rozsahu nástroje (dle individuálních dispozic žáka)
- hraje akordy podle dosaženého rozsahu - tenuto, legato
- se doladí k jiným nástrojům
- pozná složitější melodické ozdoby a jejich použití

II. ročník

Žák:

- vyjmenuje druhy příbuzných nástrojů, jejich ladění a uplatnění
- hraje v celém rozsahu nástroje s dynamickým odstíněním (dle individuálních dispozic žáka)
- rozpozná intonační nesrovnalosti jiných nástrojů a určí směr doladění
- pojmenuje ve skladbě všechny melodické ozdoby, určí jejich způsob hry a použije je při interpretaci
- vyjmenuje D7 v durových stupnicích
- předvede hru dvojitého jazyka ve volném tempu

III. ročník

Žák

- hraje v celém rozsahu nástroje (dle individuálních dispozic žáka)
- používá vhodně v partech hru násobného staccata
- rozezná skladby různých stylů (klasika, jazz, dechová hudba)
- vysvětlí vliv trémy a negativních vlivů na psychiku hráče
- teoreticky rozezná a vytvoří D7 a Zm7
- žák objektivně zhodnotí všechny složky svého výkonu

IV. ročník

Žák:

- hraje kultivovaným vyspělým tónem ve všech polohách nástroje s dynamikou
- zvládá hru technických pasáží a složitých rytmů
- využívá hru násobného staccata v technických pasážích
- hraje durové stupnice do 4# a 4b v rychlém tempu včetně akordů, zbývající durové a mollové stupnice ve volném tempu s akordy (T5, D7, Zm7)
- hraje s jistotou z listu snadnější etudy nebo přednesové skladby
- objektivně hodnotí všechny složky svého hudebního výkonu i výkony jiných hráčů
- samostatně studuje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.16 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Učební plán

Ročník		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra				1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše a pojmenuje jednotlivé části nástroje
- vyjmenuje zásady správného držení nástroje a postoje při hře
- popíše základy správného tvoření tónu ve rtech (bzučení), nasazování nátrubku na rty a bzučení na nátrubek
- v notovém zápise pojmenuje noty a spojí je s tóny a hmaty na nástroji
- hraje v rozsahu kvinty c1 - g1
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje a postoj při hře, nasazování nátrubku na rty
- určí správné hmaty pro jednotlivé tóny
- správně se nadechuje ústy, zdůvodní význam bráničního dýchání
- vysvětlí hudební pojmy tenuto, legato
- přirozeně nasazuje tóny jazykem
- hraje v tónovém rozsahu a - a1
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- orientuje se v notovém zápise

- zahraje jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku v rozsahu kvinty až oktávy
- vyjmenuje zásady péče o nástroj

3. ročník

Žák:

- hraje v tónovém rozsahu g - c2
- zahraje durovou stupnici v pomalém tempu včetně T5
- rozliší hru portamento, tenuto a legato
- hraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- rozezná základní dynamické odstíny - p, mf, f
- zahraje s učitelem nebo jiným žákem jednoduché dvojhlas
- zahraje z listu jednoduché party
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem

4. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v pomalém tempu do 2# a 2b včetně T5
- přečte notový zápis a určí správné hmaty
- hraje v rozsahu f - d2
- zahraje vydržované tóny s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- rozezná staccato, tenuto, legato, jednoduchý tečkovaný rytmus, synkopy
- rozpozná intonační nerovnosti při hře s jiným nástrojem
- pojmenuje a vysvětlí funkci všech notových označení v partu
- zahraje z paměti jednoduché skladbičky nebo lidové písně
- zahraje přednesovou skladbu s rozdílnými tempy s doprovodem
- elementárně zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák:

- předvede hru na posilování retních svalů - nátisková cvičení a legátové vazby
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- předvede hru durových stupnic v rychlejším tempu
- hraje stupnice dur do 3# a 3b a moll do 2# a 2b včetně T5
- hraje etudy ve variacích (kombinuje tenuto, legato a staccato s dynamickým odstíněním)
- předvede hru jednoduchého synkopického a tečkovaného rytmu
- zahraje z listu jednoduché party
- zahraje skladbu přednesového charakteru s tempovým a dynamickým odstíněním
- v nacvičovaných skladbách samostatně najde vhodná místa pro nádechy
- elementárně zhodnotí svůj výkon i výkon spolužáků

- vysvětlí rozdíl v ladění nástroje F a B

6. ročník

Žák:

- hraje v rychlejším tempu probírané etudy, kde prokáže pokročilou nátiskovou a prstovou techniku
- samostatně rozpozná intonační rozdíly při hře s jiným nástrojem a doladí se
- zahraje chromatickou stupnici v rozsahu fis – e2 ve volném tempu
- popíše způsob tvorby jednoduchých melodických ozdob (jednoduchý trylek, příraz, nátryl)
- ukáže alternativní hmaty k dosažení čistého ladění
- kombinuje hmaty F ladění s B laděním a využívá je k dosažení čistější hry
- v přednesových skladbách použije výraznějších dynamických prostředků (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, akcenty atd.),
- zvládá náročnější technické pasáže
- sám je schopen vyjádřit charakter a náladu skladby
- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

7. ročník

Žák:

- hraje retní vazby v hraném rozsahu a v rychlejším tempu
- hraje technicky náročnější skladby v rychlejším tempu
- hraje v rozsahu fis - f2
- používá jednoduché melodické ozdoby ve hraných skladbách
- předvede hru náročnějších notových partů z listu
- použije alternativní hmaty k dosažení čistého ladění
- zahraje stupnice dur do 4# a 4b a moll do 2# a 2b včetně T5 v rychlejším tempu
- si sám vybere vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností
- umí zhodnotit svůj výkon a sám navrhne postup pro zlepšení
- prokáže základní znalost historie nástroje jeho současné použití
- vysvětlí princip transpozice in Es

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c - g2 stupnice dur i moll do 4# a 4b včetně T5 v rychlejším tempu a různých variacích

- vyjmenuje D7 v durových stupnicích
- rozezná a zahraje složitější rytmické útvary a melodické ozdoby
- si sám vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formuluje
- zahraje z listu jednodušší etudy nebo skladby
- sám rozezná intonační nerovnosti i u jiných nástrojů, samostatně se doladí
- hraje v ladění B (ladění F využívá k dosažení čistější hry)
- zahraje jednoduchý part v transpozici in Es

II. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje s dynamickým odstíněním (dle individuálních dispozic žáka)
- sám se dokáže doladřovat k jiným nástrojům
- používá složitějších melodických ozdob
- hraje party v transpozici in Es
- sám dokáže rozpoznat intonační nesrovnalosti jiných nástrojů a je schopen určit směr doladění
- pojmenuje ve skladbě všechny melodické ozdoby, určí jejich způsob hry a použije při interpretaci

III. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje (dle individuálních dispozic žáka)
- rozezná skladby různých stylů (klasika, jazz, dechová hudba)
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů, sám si vytvoří názor na jejich dokonalé předvedení za pomoci nahrávek špičkových interpretů
- vysvětlí princip hry přírodních lesních rohů a jejich uplatnění
- vysvětlí vliv trémy a negativních vlivů na psychiku hráče

IV. ročník

Žák:

- hraje kultivovaným vyspělým tónem ve všech polohách nástroje s dynamikou
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b v rychlém tempu včetně T5, D7, zbývající durové a mollové stupnice ve volném tempu s akordy
- ztransponuje předložené party
- zvládá hru technických pasáží a složitých rytmů
- zvládá hru složitějších melodických ozdob (používá trylek za pomoci píšťů i retních vazeb, obal v různých podobách)
- hraje s jistotou z listu snadnější etudy nebo přednesové skladby

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně studuje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.17 Studijní zaměření Hra na trombon

Učební plán

Ročník	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra			1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na trombon - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše a pojmenuje jednotlivé části nástroje
- popíše správné držení nástroje a postoj při hře (pro méně zdatné vsedě)
- popíše základy správného tvoření tónu ve rtech (bzučení), nasazování nátrubku na rty a bzučení na nátrubek
- v jednoduchém notovém zápise pojmenuje noty a spojí je s tóny a snižcovými polohami na nástroji
- zahraje v celých a půlových hodnotách
- zvládne snižcovou techniku do 3. polohy
- zahraje jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje a postoj při hře, nasazování nátrubku na rty
- určí správné polohy pro jednotlivé tóny
- se orientuje v notovém zápise
- se správně nadechuje ústy
- vysvětlí hudební pojmy tenuto a legato
- přirozeně nasadí tóny jazykem
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

- zvládne snížcovou techniku do 4. polohy
- zahraje jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku v rozsahu oktávy
- vyjmenuje zásady péče o nástroj

3. ročník

Žák:

- rozliší hru tenuto a portamento
- se seznámí s legátem (retní vazby)
- zahraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- rozezná základní dynamické odstíny - p, mf, f
- zahraje durovou stupnici v pomalém tempu včetně tónického kvintakordu
- zahraje z listu jednoduché party
- zvládne snížcovou techniku do 5. polohy
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem v rozsahu decimy

4. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice v pomalém tempu do 2# a 2b včetně T5
- zdokonalí retní a seznámí se se smíšeným legátem
- přečte notový zápis a určí správné snížcové polohy
- rozezná a zahraje základní dynamické odstíny - p, mf, f
- rozezná staccato, tenuto, jednoduchý tečkovaný rytmus, synkopy
- zvládne snížcovou techniku do 6. polohy
- rozpozná intonační nerovnosti při hře s jiným nástrojem
- zahraje z paměti jednoduché skladbičky nebo lidové písně
- zahraje přednesovou skladbu s rozdílnými tempy s doprovodem v rozsahu duodecimy

5. ročník

Žák:

- předvede hru durových stupnic v rychlejším tempu
- zahraje stupnice dur do 3# a 3b a moll do 2# a 2b včetně T5
- zahraje etudy v kombinaci tenuto, legato (retní a smíšené) a staccato s dynamickým odstíněním
- předvede hru jednoduchého synkopického a tečkovaného rytmu
- seznámí se se snížcovým legátem
- zdokonalí snížcovou techniku do 6. polohy
- zahraje z listu jednoduché party
- zahraje skladbu přednesového charakteru s doprovodem s tempovým a dynamickým odstíněním v rozsahu kvartdecimy (dle možnosti z paměti)
- elementárně zhodnotí svůj výkon i výkon spolužáků

6. ročník

Žák:

- zahraje v rychlejším tempu probírané etudy, kde prokáže pokročilou nátiskovou a snižcovou techniku
- samostatně rozpozná intonační rozdíly při hře s jiným nástrojem a doladí se
- zahraje chromatickou stupnici v rozsahu dvou oktáv
- se seznámí s jednoduchými melodickými ozdobami (retní trylek, příraz, nátryl)
- se seznámí s vedlejšími polohami k dosažení lepší techniky
- použije v přednesových skladbách výraznějších dynamických prostředků (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, akcenty atd.)
- zdokonalí snižcové legato
- zvládne snižcovou techniku do 7. polohy
- zvládne náročnější technické pasáže
- je schopen sám vyjádřit charakter a náladu skladby
- zhodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

7. ročník

Žák:

- použije retní vazby v hraném rozsahu a v rychlejším tempu
- použije při hraní všechny druhy legata
- využije jednoduché melodické ozdoby ve hraných skladbách
- předvede hru náročnějších notových partů z listu
- rozliší měkké a ostré nasazení tónu a jejich použití v hudebních žánrech
- zahraje stupnice dur do 4# a 4b a moll do 2# a 2b včetně T5 v rychlejším tempu
- zdokonalí snižcovou techniku na všech polohách
- nacvičí náročnější skladby s doprovodem (podle možností zpaměti) v celém nástrojovém rozsahu
- zhodnotí svůj výkon a sám navrhne postup pro zlepšení

Vyučovací předmět: Hra na trombon - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- zahraje v celém rozsahu nástroje stupnice dur i moll do 4# a 4b včetně T5 v rychlejším tempu a různých variacích si osvojí pokročilou snižcovou techniku
- vysvětlí způsob hry dvojitého jazyka
- vyjmenuje D7 v durových stupnicích
- si osvojí základy hry v tenorovém klíči
- rozezná a zahraje složitější rytmické útvary a melodické ozdoby

- si sám vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formuluje
- zahraje z listu jednodušší etudy nebo skladby
- samostatně nastuduje náročnější přednesové skladby

II. ročník

Žák:

- zahraje v celém rozsahu nástroje s dynamickým odstíněním (dle individuálních dispozic žáka)
- zdokonalí hru v tenorovém klíči
- použije složitějších melodických ozdob
- se sám dokáže doladovat k jiným nástrojům
- sám dokáže rozpoznat intonační nesrovnalosti jiných nástrojů a je schopen určit směr doladění
- využije způsob hry dvojitého jazyka
- zahraje z listu i z paměti náročnější přednesové skladby klasických i současných skladatelů
- samostatně nastuduje náročnější přednesové skladby

III. ročník

Žák:

- zahraje v celém rozsahu nástroje s dynamickým odstíněním (dle individuálních dispozic žáka)
- si osvojí základy hry v altovém klíči
- předvede hru dvojitého jazyka ve volném tempu
- vysvětlí způsob hry trojitého jazyka
- zdokonalí a využije pokročilou snížcovou techniku
- rozezná skladby různých stylů (klasika, jazz, dechová hudba)
- zahraje závažnější přednesové skladby skladatelů různých stylových období se zapojením všech výrazových prostředků

IV. ročník

Žák:

- zahraje kultivovaným vyspělým tónem ve všech polohách nástroje s dynamikou
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b v rychlém tempu včetně akordů, zbývající durové a mollové stupnice ve volném tempu s akordy
- zdokonalí hru v altovém klíči
- použije vhodně v partech hry násobného staccata (dvojitý a trojitý jazyk)
- zvládne hru technických pasáží a složitých rytmů
- zvládne hru složitějších melodických ozdob (používá trylek za pomoci retních vazeb,

obal v různých podobách)

- zahraje s jistotou z listu snadnější etudy nebo přednesové skladby
- zahraje závažné skladby klasických i současných skladatelů se zapojením všech výrazových prostředků
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.18 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku / baryton

Učební plán

Ročník		I. stupeň						II. stupeň				
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na baskřídlovku / baryton		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra				1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na baskřídlovku / baryton - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše a pojmenuje jednotlivé části nástroje
- popíše správné držení nástroje a postoj při hře (pro méně zdatné vsedě)
- popíše základy správného tvoření tónu ve rtech (bzučení), nasazování nátrubku na rty a bzučení na nátrubek
- v notovém zápise pojmenuje noty a spojí je s tóny a hmaty na nástroji
- hraje v rozsahu kvinty c1 - g1 (baryton hraje v tónovém rozsahu psaném v basovém klíči b - f)
- čte part a hraje v basovém klíči
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje a postoj při hře, nasazování nátrubku na rty
- určí správné hmaty pro jednotlivé tóny
- orientuje se v notovém zápise
- správně se nadechuje ústy
- vysvětlí hudební pojmy tenuto, legato
- přirozeně nasazuje tóny jazykem

- hraje v tónovém rozsahu a - a1 (baryton v basovém klíči G - g)
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- orientuje se v notovém zápise
- zahraje jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku v rozsahu oktávy
- vyjmenuje zásady péče o nástroj

3. ročník

Žák:

- hraje v tónovém rozsahu g - c2 (baryton: G - b)
- rozliší hru portamento, tenuto a legato
- hraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- rozezná základní dynamické odstíny - p, mf, f
- zahraje durovou stupnici v pomalém tempu včetně T5
- zahraje z listu jednoduché party
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem

4. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v pomalém tempu do 2# a 2b včetně T5
- přečte notový zápis a určí správné hmaty
- hraje v rozsahu g - d2 (baryton: G - c1)
- zahraje vydržované tóny s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- rozezná staccato, tenuto, legato, jednoduchý tečkovaný rytmus, synkopy
- rozpozná intonační nerovnosti při hře s jiným nástrojem
- pojmenuje a vysvětlí funkci všech notových označení v partu
- zahraje z paměti jednoduché skladbičky nebo lidové písně
- zahraje přednesovou skladbu s rozdílnými tempy s doprovodem
- elementárně zhodnotí svůj výkonu

5. ročník

Žák:

- předvede hru na posilování retních svalů - nátisková cvičení a legátové vazby
- vydržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- předvede hru durových stupnic v rychlejším tempu
- hraje stupnice dur do 3# a 3b a moll do 2# a 2b včetně T5
- hraje etudy ve variacích (kombinuje tenuto, legato a staccato s dynamickým odstíněním)
- předvede hru jednoduchého synkopického a tečkovaného rytmu
- zahraje z listu jednoduché party
- zahraje skladbu přednesového charakteru s tempovým a dynamickým odstíněním

- v nacvičovaných skladbách samostatně najde vhodná místa pro nádechy
- elementárně zhodnotí svůj výkon i výkon spolužáků

6. ročník

Žák:

- hraje v rychlejším tempu probírané etudy, kde prokáže pokročilou nátiskovou a prstovou techniku
- samostatně rozpozná intonační rozdíly při hře s jiným nástrojem a doladí se
- zahraje chromatickou stupnici v rozsahu fis - e2 (baryton: E - d1) ve volném tempu
- popíše způsob tvorby jednoduchých melodických ozdob (jednoduchý trylek, příraz, nátryl)
- ukáže alternativní hmaty nebo použití doladřovacích cuků k dosažení čistého ladění
- v přednesových skladbách použije výraznějších dynamických prostředků (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, akcenty atd.)
- zvládá náročnější technické pasáže
- je sám schopen vyjádřit charakter a náladu skladby
- hodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

7. ročník

Žák:

- hraje retní vazby v hraném rozsahu a v rychlejším tempu
- hraje technicky náročnější skladby v rychlejším tempu
- hraje v rozsahu fis - g2 (baryton: E - f1)
- používá jednoduché melodické ozdoby ve hraných skladbách
- předvede hru náročnějších notových partů z listu
- použije alternativní hmaty k dosažení čistého ladění
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu a jejich použití v hudebních žánrech
- vysvětlí způsob hry dvojitého jazyka
- zahraje stupnice dur do 4# a 4b a moll do 2# a 2b včetně T5 v rychlejším tempu
- sám si vybere vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností
- zhodnotí svůj výkon a sám navrhne postup pro zlepšení

Vyučovací předmět: Hra na baskřídlovku/baryton - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu fis - g2 stupnice dur i moll do 4# a 4b včetně T5 v rychlejším tempu a v různých variacích (baryton: e - g1)

- vyjmenuje D7 v durových stupnicích
- čte noty v basovém klíči
- rozezná a zahraje složitější rytmické útvary a melodické ozdoby
- sám si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formuluje
- zahraje z listu jednodušší etudy nebo skladby
- sám rozezná intonační nerovnosti i u jiných nástrojů, samostatně se doladí

II. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje s dynamickým odstíněním (dle individuálních dispozic žáka)
- sám se dokáže doladřovat k jiným nástrojům
- používá složitějších melodických ozdob
- sám dokáže rozpoznat intonační nesrovnalosti jiných nástrojů a je schopen určit směr doladění
- vysvětlí způsob hry dvojitého jazyka
- pojmenuje ve skladbě všechny melodické ozdoby, určí jejich způsob hry a použije při interpretaci

III. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje (dle individuálních dispozic žáka)
- zahraje jednoduchý part v basovém klíči (žáci hrající na baryton - v houslovém klíči)
- předvede hru dvojitého jazyka ve volném tempu
- rozezná skladby různých stylů (klasika, jazz, dechová hudba)
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů
- vysvětlí rozdíl mezi baskřídlovkou a barytonem
- vysvětlí vliv trémy a negativních vlivů na psychiku hráče

IV. ročník

Žák:

- hraje kultivovaným vyspělým tónem ve všech polohách nástroje s dynamikou
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b v rychlém tempu včetně T5, D7, Zm7, zbývající durové a mollové stupnice ve volném tempu s akordy
- používá vhodně v partech hru násobného staccata
- zvládá hru technických pasáží a složitých rytmů
- zvládá hru složitějších melodických ozdob (používá trylek za pomoci píšťů i retních vazeb, obal v různých podobách)
- hraje s jistotou z listu snadnější etudy nebo přednesové skladby

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně studuje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu
- hraje na baskřídlovku i baryton v basovém i houslovém klíči

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.19 Studijní zaměření Hra na tubu

Učební plán

Ročník	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra			1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět. Při nedostatečné fyzické vyspělosti lze výuku realizovat na nástroji podobné rejstříkové polohy (baskřídlovka, baryton).

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na tubu - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- popíše a pojmenuje jednotlivé části nástroje
- popíše správné držení nástroje a postoj při hře (pro méně zdatné vsedě)
- popíše základy správného tvoření tónu ve rtech (bzučení), nasazování nátrubku na rty a bzučení na nátrubek
- v notovém zápise pojmenuje noty a spojí je s tóny a hmaty na nástroji
- zahraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje a postoj při hře, nasazování nátrubku na rty
- určí správné hmaty pro jednotlivé tóny
- se orientuje v notovém zápise
- se správně nadechuje ústy
- vysvětlí hudební pojmy tenuto, legato
- přirozeně nasadí tóny jazykem
- zahraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- zahraje jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku v rozsahu oktávy

- vyjmenuje zásady péče o nástroj

3. ročník

Žák:

- rozliší hru portamento, tenuto a legato
- zahraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- rozezná základní dynamické odstíny - p, mf, f
- zdokonalí základní prstovou techniku
- zahraje durovou stupnici v pomalém tempu včetně T5
- zahraje z listu jednoduché party
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem v rozsahu decimy

4. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice v pomalém tempu do 2# a 2b včetně T5
- přečte notový zápis a určí správný prstoklad
- rozezná a zahraje základní dynamické odstíny - p, mf, f
- rozezná staccato, tenuto, legato, jednoduchý tečkovaný rytmus, synkopy
- si osvojí náročnější prstovou techniku
- rozpozná intonační nerovnosti při hře s jiným nástrojem
- zahraje z paměti jednoduché skladbičky nebo lidové písně
- zahraje přednesovou skladbu s rozdílnými tempy s doprovodem v rozsahu duodecimy

5. ročník

Žák:

- předvede hru durových stupnic v rychlejším tempu
- zahraje stupnice dur do 3 # a 3 b a moll do 2 # a 2 b včetně kvintakordu
- zahraje etudy v kombinaci tenuto, legato a staccato s dynamickým odstíněním
- předvede hru jednoduchého synkopického a tečkovaného rytmu
- zahraje z listu jednoduché party
- zahraje skladbu přednesového charakteru s doprovodem s tempovým a dynamickým odstíněním v rozsahu kvartdecimy (dle možnosti z paměti)
- elementárně zhodnotí svůj výkon i výkon spolužáků

6. ročník

Žák:

- zahraje v rychlejším tempu probírané etudy, kde prokáže pokročilou nátiskovou a prstovou techniku
- samostatně rozpozná intonační rozdíly při hře s jiným nástrojem a doladí se
- zahraje chromatickou stupnici v rozsahu dvou oktáv

- seznámí se s jednoduchými melodickými ozdobami (trylek, příraz, nátryl) použije alternativní hmaty k dosažení čistého ladění
- použije v přednesových skladbách výraznějších dynamických prostředků (pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, akcenty atd.),
- zvládne náročnější technické pasáže
- je schopen sám vyjádřit charakter a náladu skladby
- zhodnotí svůj výkon ve srovnání s výkony ostatních

7. ročník

Žák:

- použije retní vazby v hraném rozsahu a v rychlejším tempu
- zahraje technicky náročnější skladby v rychlejším tempu
- využije jednoduché melodické ozdoby ve hraných skladbách
- předvede hru náročnějších notových partů z listu
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu a jejich použití v hudebních žánrech
- zahraje stupnice dur do 4# a 4b a moll do 2# a 2b včetně T5 v rychlejším tempu
- nacvičí náročnější skladby s doprovodem (podle možností zpaměti) v celém nástrojovém rozsahu
- zhodnotí svůj výkon a sám navrhne postup pro zlepšení

Vyučovací předmět: Hra na tubu - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- zahraje v celém rozsahu nástroje stupnice dur i moll do 4# a 4 b včetně T5 v rychlejším tempu a různých variacích
- vyjmenuje D7 v durových stupnicích
- rozezná a zahraje složitější rytmické útvary a melodické ozdoby
- si sám vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor formuluje
- zahraje z listu jednodušší etudy nebo skladby
- samostatně nastuduje náročnější přednesové skladby

II. ročník

Žák:

- zahraje v celém rozsahu nástroje s dynamickým odstíněním (dle individuálních dispozic žáka)
- použije složitějších melodických ozdob
- se sám dokáže doladovat k jiným nástrojům

- sám dokáže rozpoznat intonační nesrovnalosti jiných nástrojů a je schopen určit směr doladění
- vysvětlí způsob hry dvojitého jazyka
- zahraje z listu i z paměti náročnější přednesové skladby klasických i současných skladatelů
- samostatně nastuduje náročnější přednesové skladby

III. ročník

Žák:

- zahraje v celém rozsahu nástroje s dynamickým odstíněním (dle individuálních dispozic žáka)
- předvede hru dvojitého jazyka ve volném tempu
- vysvětlí způsob hry trojitého jazyka
- zdokonalí a využije pokročilou prstovou techniku
- rozezná skladby různých stylů (klasika, jazz, dechová hudba)
- zahraje závažnější přednesové skladby skladatelů různých stylových období se zapojením všech výrazových prostředků

IV. ročník

Žák:

- zahraje kultivovaným vyspělým tónem ve všech polohách nástroje s dynamikou
- zahraje durové stupnice do 4# a 4b v rychlém tempu včetně T5, D7, Zm7, zbývající durové a mollové stupnice ve volném tempu s akordy
- použije vhodně v partech hru násobného staccata (dvojitý a trojitý jazyk)
- zvládne hru technických pasáží a složitých rytmů
- zvládne hru složitějších melodických ozdob (používá trylek za pomoci píšťů i retních vazeb, obal v různých podobách)
- zahraje s jistotou z listu snadnější etudy nebo přednesové skladby
- zahraje závažné skladby klasických i současných skladatelů se zapojením všech výrazových prostředků
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu

Vyučovací předmět: Komorní hra/ Souborová hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je uveden u studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu v kapitole 5.2.10.

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.20 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Učební plán

Ročník		přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Hra na bicí nástroje			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka			1	1	1	1	1	1						
povinně volitelný předmět	Komorní/ Souborová/ Orchestrální hra					1	1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje - přípravné studium

2. ročník

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, správná výška sezení u nástroje, správné držení paliček)
- rozpozná základní značky speciální notace bicí soupravy (hi-hat, malý buben, velký buben)
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- chápe notu a pauzu, celou, půlovou, čtvrtovou

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, správná výška sezení u nástroje, správné držení paliček)
- snaží se používat při hře základní úhozové techniky Free stroke a Low Moeller
- chápe notu a pauzu čtvrtovou, osminovou
- rozumí pojmům rytmus a takt
- umí pojmenovat části bicí soupravy

- hraje základní rytmický doprovod na bicí soupravu (velký buben, malý buben, hi-hat), je jím schopen doprovodit v pomalém tempu jednoduchou nahrávku typu „play along“
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu

2. ročník

Žák:

- chápe notu šestnáctinovou a aplikuje ji při hře na probírané nástroje
- zná a dokáže interpretovat 2 stupně dynamiky (piano, forte)
- hraje střídavé údery jednoduché v pomalém tempu a zahraje nejjednodušší patterny obsahující pauzu osminovou a šestnáctinovou
- hraje doprovodné rytmy sestávající z osminových not na hi-hat, ride a čtvrtových not (a pauz) na velký a malý buben
- hraje jednoduché breaky s použitím čtvrtových, osminových a šestnáctinových not
- má informativní přehled o orchestrálních nástrojích (triangl, tamburína, velký buben, tam-tam...)
- má informativní přehled o perkusivních nástrojích (bongo, djembe, conga)

3. ročník

Žák:

- chápe osminovou triolu a aplikuje ji při hře na probírané nástroje
- samostatně řeší rukoklady probíraných rytmů
- umí realizovat plynulé změny dynamiky mezi oběma probranými stupni
- používá „Moeller stroke“ a možnosti využití této techniky k uvolnění paží a zápěstí
- ve stadiu obecné informace chápe princip prstové hry
- zvládá Free stroke údery jednoduché i v rychlejších tempech
- orientuje se v základní technice hry na melodické nástroje (hra dvěma paličkami)
- orientuje se v základní technice hry na perkusivní nástroje (conga, bonga - zvládá úder „OPEN“, sheaker, cow bell - základní techniky hry, držení)
- je schopen elementární hry na orchestrální bicí nástroje (velký buben, tam-tam, zavěšený činel, triangl, wind chimes ...) a hry na tyto nástroje v souboru bicích nástrojů

4. ročník

Žák:

- zná a dokáže aplikovat 3 stupně dynamiky (p, mf, f) i plynulé změny dynamiky mezi těmito stupni
- chápe druhy taktů s dělením dob na tři osminy, zejména 12/8 a 6/8
- ovládá látku týkající se delších notových hodnot s tečkou (nota a pauza tříčtvrtová)

- v elementární podobě vědomě užívá tzv. „Moeller stroke“ k uvolňování paží při hře zápěstím
- v zárodečné podobě používá hru prsty, v elementární podobě zvládá hru odskokem paličky jako zárodek vlečených dvojitých úderů a tlačeného víru
- hraje jednoduchý příraz (flam)
- tvoří vlastní jednoduchý doprovod dle stylového zadání k nahrávce „play along“
- improvizuje vlastní breaky, při doprovodu typu „play along“ improvizuje „fill in“
- plně již ovládá čtení speciálních značek notace bicí soupravy
- při specializaci na melodické bicí nástroje, zvládá interpretovat krátké melodické motivy v tónině C dur
- při specializaci na tympány je schopen naladit nástroj
- hraje jednoduchá cvičení na dva tympány
- zvládá základní úderové techniky na nejběžnější orchestrální bicí nástroje a je schopen zahrát jednoduché několikataktové cvičení, například na tamburínu či triangel sestávající z čtvrtin a osmin a při hře na orchestrální velký buben realizuje tlumení
- zvládá další úderové techniky na vybrané nástroje, například basový úder „BASS“ na congo či djembe

5. ročníku

Žák:

- chápe a je schopen realizovat šestnáctinové pauzy v návaznosti
- v oblasti dynamiky je schopen interpretace akcentů ve střídavých úderech jednoduchých i sforzato
- orientuje se v problematice nepravidelných čtvrtkových taktů, např. 5/4
- používá „Moeller stroke“ při hře střídavých úderů jednoduchých v pomalých a středních tempech
- zvládá (prozatím bez vědomé dynamiky) techniku tlačeného víru a dvojúderů vlečených na krátkých časových úsecích, například osmin nebo čtvrtin
- na informativní úrovni chápe rim shot
- používá „Moeller stroke“ při hře doprovodných rytmů na bicí soupravě (pumping motion)
- ovládá tzv. „crosstick“ a umí jej použít do již zvládnutých doprovodných rytmů
- při specializaci na melodické bicí nástroje, zvládá interpretovat krátké melodické motivy v tónině s jedním předznamenáním i občasné náhodné posuvky
- při specializaci na tympány je schopen přeladit alespoň jeden tympán během snazších etud a cvičení
- je schopen zahrát jednodušší rytmické útvary (včetně eventuálního tlumení) na většinu nejběžnějších orchestrálních nástrojů, při hře na tamburínu a triangel umí (prozatím bez vědomé dynamiky) zahrát kratší úseky víru

6. ročník

Žák:

- na informativní úrovni chápe šestnáctinové trioly a sextoly
- orientuje se ve formální struktuře skladby (čtyřtaktí, osmitaktí)
- v základní podobě vědomě užívá tzv. „Moeller stroke“ k uvolňování paží při hře zápěstím
- v elementární podobě zvládá hru odskokem paličky jako zárodek vlečených dvojitých úderů a tlačeneho víru
- na bicí soupravě je schopen hry rytmů dle stylového zaměření skladby a tvorby vlastních rytmů a doprovodit soubor bicích nástrojů, hudební kapelu, nahrávku typu „play along“
- při specializaci na melodické bicí nástroje, zvládá interpretovat kratší lidovou píseň či etudu, prozatím s jedním předznamenáním, včetně náhodných posuvek
- při specializaci na tympány je schopen přeladit jeden nebo oba tympány během snazších etud a cvičení
- je schopen zahrát krátká ucelená cvičení na nejběžnější orchestrální bicí nástroje včetně dynamiky samostatně realizuje vír, dynamiku a tlumení (na snadno ovladatelné nástroje např.: tamburína, triangel)

7. ročník

Žák:

- používá na malém bubnu dle svých možností Free stroke, Moeller stroke, Double stroke, single paradiddle a je schopen zahrát tlačenej vír
- na bicí soupravě je schopen hry jednoduchých lineárních rytmů, orientuje se při hře polyrytmů
- systematicky zdokonaluje koordinaci všech končetin při hře na bicí soupravu
- je schopen hry na dva až tři tympány v duu nebo souboru bicích nástrojů
- při specializaci na melodické bicí nástroje, zvládá interpretovat kratší píseň či etudu až se dvěma předznamenáními včetně náhodných posuvek
- zdokonaluje se v technice hry na perkusivní nástroje (conga, bonga, djembe - zvládá údery „OPEN“ a „BAS“)
- je schopen podle potřeby a svých dispozic si sám seřídít a naladit nástroj
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- má základní přehled o historii a vývoji bicích nástrojů

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- chápe další stupeň rytmické stupnice - dvaatřicetiny
- ovládá problematiku tzv. „tečkovaných rytmů“
- hraje technikou střídavých úderů jednoduchých, umí zahrát rozličné kombinace rytmických patternů včetně šestnáctinových a osminových pauz
- je schopen použít některé základní rudimenty, v pomalém tempu je schopen zahrát první „double a single stroke roll“ rudimenty (např. 5 - stroke roll)
- na bicí soupravě je schopen hry lineárních rytmů a breaků
- aplikuje paradiddle do doprovodného rytmu nebo breaku
- při specializaci na melodické bicí nástroje, je schopen interpretovat kratší úseky umělé hudby, hraje rozložený tónický akord probraných stupnic
- při specializaci na tympány je schopen samostatně analyzovat optimální rukoklad v několikataktových cvičeních, eventuálně zde realizovat křížení paliček na elementární úrovni
- zdokonaluje zvukovou stránku probraných úderových technik a plynulost doprovodů u perkusivních a orchestrálních nástrojů

II. ročník

Žák:

- chápe další stupeň rytmické stupnice - kvintolu
- chápe některé nepravidelné takty, např. 7/8 takt frázovaný 2+2+3 či 3+2+2 a podobně
- je schopen použít některé rudimenty, v pomalém tempu je schopen zahrát „double a single stroke roll“ rudimenty (např. 7 - stroke roll)
- hraje v základní podobě triolové doprovodné rytmy shuffle a swing
- při specializaci na melodické bicí nástroje, je schopen sólově interpretovat delší úseky umělé hudby v rozsahu malé písňové formy
- při specializaci na tympány je schopen samostatně analyzovat optimální rukoklad v delších snadných etudách a analyzovat možnosti rukokladu a tlumení až tří tympánů v průběhu celé etudy
- je schopen využít nabytých znalostí a dovedností při realizaci rozsáhlejších souborových cvičení či krátkých skladeb
- je schopen vkládat mezi úseky doprovodných rytmů drobná improvizovaná sóla, zejména na blanzvukné perkuse
- je schopen u perkusivních nástrojů drobných obměn doprovodných rytmů (například méně pravidelných kombinací dvou typů úderů)

III. ročník

Žák:

- chápe další stupeň rytmické stupnice - septolu
- chápe některé další nepravidelné takty, např. 9/8 takt frázovaný 2+2+2+3 či 3+2+2+2 a podobně
- ovládá problematiku synkop
- s určitými omezeními (např. krajní stupně dynamiky, prudké crescendo a decrescendo) zvládá tlačенý vír a „double stroke roll“
- hraje přírazy u osminových not
- ovládá tzv. „rim shot“ a umí jej použít do již zvládnutých doprovodných rytmů
- hraje alespoň jednou končetinou triolové patterny do tzv. „swingového rytmu“
- při specializaci na melodické bicí nástroje, je schopen interpretovat delší úseky umělé hudby v rozsahu malé písňové formy (např. s klavírním doprovodem)
- při specializaci na tympány je schopen zahrát krátké přednesové skladby (např. s klavírním doprovodem), v těchto skladbách samostatně řeší rukoklady, naladění a přeladování až tří tympánů
- je schopen využít nabytých znalostí a dovedností při realizaci krátkých i rozsáhlejších skladeb souboru bicích nástrojů i (eventuálně) školního orchestru
- ovládá náročné úderové techniky na blanzvučné perkuse - jmenovitě zejména úder „SLAP“ na conga, v zárodečném stádiu vytváří z těchto úderů doprovodné rytmy

IV. ročník

Žák:

- zvládá tlačенý vír ve všech stupních dynamiky, má základní pojem o „double stroke roll“
- je schopen zahrát celou rytmickou stupnici (včetně kvintol a septol)
- orientuje se v notovém zápise
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- dokáže doprovodit soubor bicích nástrojů, hudební kapelu, nahrávku typu „play along“, tvoří vlastní improvizace a tzv.: fill in (pro hru na bicí soupravu)
- je schopen zahrát vlastní improvizaci „OPEN SOLO“ na bicí soupravu
- hraje jednoduchý swingový doprovod metličkami
- zvládá hru na čtyři tympány v souboru bicích nástrojů nebo ve školním orchestru, je schopen nástroj naladit, samostatně řeší přeladování
- při specializaci na melodické bicí nástroje, se zdokonaluje v technice hry na melodické nástroje (hra akordů třemi nebo čtyřmi paličkami)
- ovládá techniku hry na perkusivní nástroje (conga, bonga, djembe) - zvládá úder „OPEN“, „BAS“ a „SLAP“ umí je používat a vytvořit vlastní pattern
- je schopen nastudovat náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- je schopen využívat své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi

Vyučovací předmět: Komorní hra - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- dodržuje zásady správného postoje nebo sezení při hře
- předvede zásady správného vystupování na jevišti
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví bicí nástroje a notové pulty potřebné k vystoupení

5. ročník

Žák:

- s jistotou zahraje svůj part
- udrží dané tempo skladby
- dodržuje označené rukoklady ve svém partu
- naladí si tympány dle pokynů vedoucího souboru

6. ročník

Žák:

- vysvětlí důvody důležitosti domácího studia partů
- přizpůsobí svou hru podle toho, zda hraje sólo, či je součástí doprovodu
- popíše rozestavění souboru bicích nástrojů
- správně přiřadí nástroje do rytmické a melodické sekce souboru

7. ročník

Žák:

- zahraje skladbu i v neúplném obsazení a udrží potřebnou souhru
- pohotově reaguje na nečekané události při hře (výpadek hry spoluhráče, vlastní dezorientace v partu atd.)
- je schopen zahrát vlastní improvizaci na krátké čtyř až osmitaktové frázi

Vyučovací předmět: Komorní hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- si samostatně určí vhodné rukoklady
- během hry je schopen přecházet mezi určenými bicími nástroji
- uvede příklady chování a jednání, které mohou způsobovat klesající úroveň kvality souboru

II. ročník

Žák:

- se spolupodílí na výběru skladeb a sám podává návrhy vhodných skladeb do repertoáru
- poradí a doporučí mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičku partů
- v případě potřeby zorganizuje samostatnou zkoušku sekce

III. ročník

Žák:

- podílí se na organizaci při vystoupeních
- pomáhá při balení a vybalování bicích nástrojů
- dle svých fyzických a zdravotních možností se účastní stěhování bicích nástrojů

IV. ročník

Žák:

- vnímá již zcela vědomě souvislosti mezi vlastní hrou a ostatními hlasy souboru
- chápe relativnost dynamických znamének v kontextu s dynamickými možnostmi jednotlivých nástrojů souboru
- je schopen si samostatně vybrat vhodný typ paliček, dle stylového zadání skladby

Vyučovací předmět: Souborová hra - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- předvede zásady správného vystupování na jevišti
- dodržuje zásady správného postoje nebo sezení při hře
- při zkoušce dodrží potřebnou kázeň i v době, kdy sám nehraje
- správně rozestaví bicí nástroje a notové pultry potřebné k vystoupení
- je schopen zahrát v souboru na dva jednoduché nástroje současně (např. cow bell a malý buben)

5. ročník

Žák:

- s jistotou zahraje svůj part
- udrží dané tempo skladby
- dodržuje označené rukoklady ve svém partu
- naladí si tympány dle pokynů vedoucího souboru a je na ně schopen hrát jednoduchý part bez přeladování
- je schopen zahrát v souboru na dva až tři nástroje současně (např. velký buben, triangl a zavěšený činel)

6. ročník

Žák:

- vysvětlí důvody důležitosti domácího studia partů
- přizpůsobí svou hru podle toho, zda hraje sólo, či je součástí doprovodu
- popíše rozestavění souboru bicích nástrojů
- správně přiřadí nástroje do rytmické a melodické sekce souboru
- je schopen hrát v souboru na melodické bicí nástroje xylofon, marimba

7. ročník

Žák:

- vytvoří společně s ostatními i v neúplném obsazení potřebnou souhru
- pohotově reaguje na nečekané události při hře (výpadek hry spoluhráče, vlastní dezorientace v partu atd.)
- je schopen hrát v souboru na melodické bicí nástroje vibrafon, zvonkohra
- je schopen hrát jednoduchý part z partitury pro bicí soubor

Vyučovací předmět: Souborová hra - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- si samostatně určí vhodné rukoklady
- během hry je schopen přecházet mezi určenými bicími nástroji a hrát na ně
- uvede příklady chování a jednání, které mohou způsobovat klesající úroveň kvality souboru

II. ročník

Žák:

- se spolupodílí na výběru skladeb a sám podává návrhy vhodných skladeb do repertoáru
- poradí a doporučí mladším spoluhráčům vhodný způsob nácvičku partů
- v případě potřeby zorganizuje samostatnou zkoušku sekce

III. ročník

Žák:

- se podílí na organizaci při vystoupeních
- pomáhá při balení a vybalování bicích nástrojů
- dle svých fyzických a zdravotních možností se účastní stěhování bicích nástrojů

IV. ročník

Žák:

- vnímá již zcela vědomě souvislosti mezi vlastní hrou a ostatními hlasy souboru
- chápe relativnost dynamických znamének v kontextu s dynamickými možnostmi jednotlivých nástrojů souboru
- je schopen hrát v souboru na orchestrální zvony (Tubular bells)

Vyučovací předmět: Orchestrální hra

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Orchestrální hra je uveden u studijního zaměření Hra na příčnou flétnu v kapitole 5.2.11.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.21 Studijní zaměření Sólový zpěv

Učební plán

Ročník	přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přípravná hudební nauka/ Hudební nauka		1	1	1	1	1	1						
Rákosníček	2												
povinně volitelný předmět	Komorní/ Sborový zpěv					1	1	1	1	1	1	1	1
nepovinný předmět	Sborový zpěv				2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Lze vyučovat individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků v jedné hodině. Žák navštěvuje povinně volitelný předmět dle doporučení učitele individuální výuky, který přihlíží k jeho možnostem a schopnostem. Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně. Rovněž žák může navštěvovat povinně volitelný předmět v nižších ročnících jako nepovinný předmět.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Sólový zpěv - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- intonačně čistě reprodukuje slyšené tóny
- zatleská jednoduchý rytmus říkadla nebo písničky
- nakreslí jednoduchou melodii

2. ročník

Žák:

- zpívá jednoduché jazykolamy
- napodobí zpěvem krátké hudební motivy
- zpívá čistě jednoduché písně od různých tónů

Vyučovací předmět: Sólový zpěv - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dbá na správné a uvolněné držení těla při zpěvu
- se učí klidnému nádechu a prodlouženému výdechu

- poznává základní technické prvky nasazení tónu
- se orientuje v jednoduchém notovém zápise
- rozliší základní dynamiku

2. ročník

Žák:

- používá klidné a hluboké dýchání na bránici (tři fáze dechu)
- se snaží o spojování a zvukové vyrovnávání vokálů na jednom tónu
- rozliší základní dynamiku a agogiku
- vysvětlí základní hudební pojmy
- zpívá jednoduchý dvojhlas

3. ročník

Žák:

- zvládá základní technické prvky: čistá intonace, správná artikulace, měkké nasazení tónu, volný nádech, prodloužený výdech
- zachovává přirozenost hlasu a nepřepíná své síly
- zvládá zpěv s doprovodem
- zpívá dvojhlasé lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku

4. ročník

Žák:

- vědomě používá dechovou oporu
- se snaží spojovat hlavovou a hrudní rezonanci (voix - mixte)
- odsazuje na témže dechu
- používá hlasová cvičení v rozsahu durové oktávy
- zpívá píseň či skladbu se složitějším instrumentálním doprovodem
- vystihne náladu a charakter písně

5. ročník

Žák:

- se snaží vyrovnávat hlas v celé hlasové poloze na základě voix - mixtu
- zpívá rozložený kvintakord
- na základě textu vystihne charakter písně
- zpívá snadné tří i vícehlasé písně a skladby

6. ročník

Žák:

- se připravuje ke staccatu v pomalém tempu a ve střední hlasové poloze
- rozlišuje stupnice dur i moll v rozsahu oktávy

- zpívá a rozliší rozložený akord v rozsahu oktávy
- zpívá plynule kantilénu s prodloužením dechových frází
- používá kombinaci všech dosud poznaných prvků v náročnějších formách k vystižení charakteru písně a skladby
- zvládá vícehlasý zpěv

7. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace, v legatu vede kantilénu
- si rozšiřuje hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnává hlasové rejstříky
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zpívá ve vícehlasých skladbách
- se orientuje v notovém zápise
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

Vyučovací předmět: Sólový zpěv - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- opakuje a prohlubuje všechny dosud probrané studijní úkoly s přihlédnutím k individuálnímu psychickému a fyziologickému vývoji
- s ohledem na období mutace vyrovnává hlasové rejstříky
- využívá své osobité hlasové a hudební předpoklady
- zvládá přirozené chování na pódiu

II. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zpívá ve vícehlasých skladbách

III. ročník

Žák:

- zpívá rozložené akordy do oktávy a decimy, hlasová cvičení a vokalizy v rychlejším tempu
- samostatně pracuje při korepetici

- používá dynamickou a agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- interpretuje stylově a žánrově vokální skladby různých slohových období
- zpívá jednoduchou skladbu z listu

IV. ročník

Žák:

- se orientuje v základní pěvecké literatuře různých slohových období
- se uplatní ve vícehlasém komorním seskupení
- kriticky hodnotí poslouchané vokální a vokálně instrumentální skladby
- se orientuje v kulturním a zejména hudebním životě
- využívá individuálních možností návštěv koncertů, tematických hudebních večerů, aktivních vystoupení na veřejnosti, návštěv divadel a muzeí s hudebním zaměřením

Vyučovací předmět: Komorní zpěv - I. stupeň

4. ročník

Žák:

- zdokonalí intonačně čistý pěvecký přednes
- rozumí výrazu měkké nasazení tónu shora
- si osvojuje střídavé dýchání
- interpretuje písně a capella i s doprovodem
- zpívá jednoduché písně z listu
- zpívá z paměti

5. ročník

Žák:

- určí ve sborové partituře svůj hlas a popíše její strukturu
- dodržuje zásady správné pěvecké techniky
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem

6. ročník

Žák:

- zpívá s jistotou svůj pěvecký part
- zachovává výrazový a umělecký přednes
- ovládá zásady správné artikulace a hlasové kultury
- předvede dirigentská gesta ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu
- podřizuje svoje osobní zájmy společnému výsledku

7. ročník

Žák:

- srozumitelně artikuluje a správně vokalizuje
- správně se orientuje v partituře
- pracuje s dynamikou a agogikou
- rozliší a pojmenuje různé stylové žánry
- rozumí dirigentským gestům a reaguje na ně s jistotou
- dodržuje zásady hlasové hygieny a nepřetěžuje svůj hlas
- interpretuje obtížnější písně a capella i s doprovodem

Vyučovací předmět: Komorní zpěv - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- zdokonaluje svůj pěvecký projev na základě dosud získaných poznatků
- prodlužuje hudební fráze
- reaguje správně na rytmické obměny
- zvládá orientaci v partituře

II. ročník

Žák:

- zpívá s jistotou svůj hlas ve vícehlasém obsazení
- srozumitelně artikuluje a vokalizuje
- rozlišuje dynamiku a agogiku
- se zdokonaluje ve zpěvu a capella
- interpretuje skladbu z paměti
- vystupuje na veřejnosti

III. ročník

Žák:

- vystihne charakter skladeb různých slohových období
- se zdokonaluje ve zpěvu z listu
- vystihne obsah zpívané skladby
- spolupracuje s ostatními
- zvládá drobné organizační záležitosti souboru
- se dobře orientovat v cizím prostředí
- posoudí a porovná výkony jiných souborů

IV. ročník

Žák:

- uvědoměle uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba a vedení tónu, artikulace)
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- zpívá z listu méně náročné skladby
- aktivně spolupracuje s ostatními

Vyučovací předmět: Rákosníček

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Rákosníček je uveden v kapitole 5.2.26.

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.24.

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Sborový zpěv je uveden v kapitole 5.2.23.

5.2.22 Studijní zaměření Sborový zpěv

Učební plán

Ročník	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Poznámka: Hodinová dotace u těchto předmětů je v učebním plánu uvedena na dolní hranici, počet hodin může být navýšen až na 3 vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Sborový zpěv - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dbá na správné a uvolněné držení těla při zpěvu
- se snaží čistě intonovat a dodržovat základními prvky hlasové a pěvecké techniky
- se orientuje v jednoduchém notovém zápise
- reaguje na základní dirigentská gesta sbormistra
- se učí zpěvu z paměti

2. ročník

Žák:

- používá a rozlišuje tři fáze dechu
- se snaží o správnou artikulaci
- zachovává přirozenost hlasu v celém svém rozsahu
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zpívá z paměti jednoduché vícehlasy a jazykolamy
- vysvětlí pojmy: repeticce, prima a sekonda volta, koruna, ligatura, akcent

3. ročník

Žák:

- dbá o správné a přirozené držení těla při zpěvu
- rozumí pojům: nasazení tónu, čistá intonace, hlavový tón, vokály
- pracuje s pojmy legato i staccato
- zvládá jednoduchý vícehlasy zpěv z listu
- reaguje správně na všechna dosud poznaná dirigentská gesta

4. ročník

Žák:

- se snaží o intonačně čistý pěvecký přednes
- rozumí výrazu měkké nasazení tónu shora
- se učí střídavému dýchání
- interpretuje písně a capella i s doprovodem
- zpívá jednoduché písně z listu
- zpívá z paměti

5. ročník

Žák:

- rozšiřuje kvalitu dechové opory
- zachovává výrazový a umělecký přednes
- na základě svých možností rozšiřuje hlasový rozsah
- vyrovnává hlasový rejstřík a vokály
- interpretuje obtížnější písně a capella i s doprovodem

6. ročník

Žák:

- zpívá s intonační přesností
- zachovává výrazový a umělecký přednes
- na základě svých možností rozšiřuje hlasový rozsah
- ovládá zásady správné artikulace a hlasové kultury
- se orientuje v notovém zápise

7. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- se správně orientuje v partituře
- pracuje s dynamikou a agogikou
- dodržuje zásady hlasové hygieny a nepřetěžuje svůj hlas
- je seznámen s různými stylovými žánry a jejich interpretací
- rozumí dirigentským gestům a reaguje na ně s jistotou

Vyučovací předmět: Sborový zpěv - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- zdokonaluje svůj pěvecký projev na základě dosud získaných poznatků
- zpívá přirozenou barvou hlasu (hlas netmaví ani nesvětlí)
- prodlužuje hudební fráze
- reaguje správně na rytmické obměny
- zvládá orientaci v partituře
- reaguje na dirigentská gesta s jistotou

II. ročník

Žák:

- se zdokonaluje ve zpěvu a capella
- rozlišuje dynamiku a agogiku
- interpretuje skladbu z paměti
- zpívá jednoduchou skladbu z listu
- stylově interpretuje a charakterizuje nejméně dva rozličné žánry

III. ročník

Žák:

- vystihne charakter skladeb různých slohových období
- se zdokonaluje ve zpěvu z listu
- vystihne obsah zpívané skladby
- spolupracuje s ostatními členy a poradí mladším spolužákům vhodný způsob nácvičky partů
- zvládá drobné organizační záležitosti sboru
- se dobře orientuje v cizím prostředí
- posoudí a porovná výkony jiných sborů

IV. ročník

Žák:

- využívá vyrovnaný hlas v celém rozsahu
- uvědoměle uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- zpívá z listu méně náročné vícehlasé skladby
- aktivně a odpovědně spolupracuje s ostatními

Vyučovací předmět: Hudební nauka

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební nauka je uveden v kapitole 5.2.25.

5.2.23 Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Učební plán

Žák navštěvuje nepovinný předmět sborový zpěv dle vlastního zájmu a doporučení učitele individuální výuky. Hodinová dotace je stanovena na 2 vyučovací hodiny týdně, může být navýšena až na 3 vyučovací hodiny týdně. Výuka je organizována ve skupině minimálně 10 žáků bez ohledu na zařazení do ročníku v individuální výuce.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Sborový zpěv - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- se snaží čistě intonovat a dodržovat základními prvky hlasové a pěvecké techniky
- se orientuje v jednoduchém notovém zápise
- reaguje na základní dirigentská gesta sbormistra
- se učí zpěvu z paměti

2. ročník

Žák:

- používá a rozlišuje tři fáze dechu
- se snaží o správnou artikulaci
- zachovává přirozenost hlasu v celém svém rozsahu
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zpívá z paměti jednoduché vícehlasy a jazykolamy
- vysvětlí pojmy: repetice, prima a sekunda volta, koruna, ligatura, akcent

3. ročník

Žák:

- dbá o správné a přirozené držení těla při zpěvu
- rozumí pojům: nasazení tónu, čistá intonace, hlavový tón, vokály
- pracuje s pojmy legato i staccato
- zvládá jednoduchý vícehlasy zpěv z listu
- reaguje správně na všechna dosud poznaná dirigentská gesta

4. ročník

Žák:

- se snaží o intonačně čistý pěvecký přednes
- rozumí výrazu měkké nasazení tónu shora
- se učí střídavému dýchání
- interpretuje písně a capella i s doprovodem
- zpívá jednoduché písně z listu
- zpívá zpaměti

5. ročník

Žák:

- rozšiřuje kvalitu dechové opory
- zachovává výrazový a umělecký přednes
- na základě svých možností rozšiřuje hlasový rozsah
- vyrovnává hlasový rejstřík a vokály
- interpretuje obtížnější písně a capella i s doprovodem

6. ročník

Žák:

- zpívá s intonační přesností
- zachovává výrazový a umělecký přednes
- na základě svých možností rozšiřuje hlasový rozsah
- ovládá zásady správné artikulace a hlasové kultury
- se orientuje v notovém zápise

7. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- čistě intonuje svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- se správně orientuje v partituře
- pracuje s dynamikou a agogikou
- dodržuje zásady hlasové hygieny a nepřetěžuje svůj hlas
- je seznámen s různými stylovými žánry a jejich interpretací
- rozumí dirigentským gestům a reaguje na ně s jistotou

Vyučovací předmět: Sborový zpěv - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- zdokonaluje svůj pěvecký projev na základě dosud získaných poznatků
- zpívá přirozenou barvou hlasu (hlas netmaví ani nesvětlí)
- prodlužuje hudební fráze
- reaguje správně na rytmické obměny
- zvládá orientaci v partituře

II. ročník

Žák:

- se zdokonaluje ve zpěvu a capella
- rozlišuje dynamiku a agogiku
- interpretuje skladbu zpaměti
- zpívá jednoduchou skladbu z listu
- stylově interpretuje a charakterizuje nejméně dva rozličné žánry
- vystupuje na veřejnosti

III. ročník

Žák:

- vystihne charakter skladeb různých slohových období
- se zdokonaluje ve zpěvu z listu
- vystihne obsah zpívané skladby
- spolupracuje s ostatními členy a poradí mladším spolužákům vhodný způsob nácvičku partů
- zvládá drobné organizační záležitosti sboru
- se dobře orientuje v cizím prostředí
- posoudí a porovná výkony jiných sborů

IV. ročník

Žák:

- využívá vyrovnaný hlas v celém rozsahu
- uvědoměle uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- zpívá z listu méně náročné vícehlasé skladby
- aktivně a odpovědně spolupracuje s ostatními

5.2.24 Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Cílem PHV je správně podchytit hravou formou zájem žáků o hudbu a na základě daných předpokladů soustavně rozvíjet hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Žák v PHV je veden k tvořivosti v elementárních činnostech, tj. v oblasti zpěvu, v instrumentální, v pohybové, v rytmické a v poslechové činnosti. Tyto činnosti na sebe navzájem navazují nebo se prolínají. Žáci tím získávají konkrétní hudební zkušenosti, upevňují své dovednosti, osvojují si základní vědomosti, pojmy a poznatky.

Výuka PHV zahrnuje tři základní okruhy. Těmi jsou:

1. Interpretační činnost - hlasová výchova, intonace, práce s písní
2. Percepční činnost - sluchová výchova, poslechová akce
3. Základní hudební pojmy - výchovně vzdělávací proces

Výuka PHV probíhá zábavnou formou. Cílem této výuky je přiblížit a obeznámit žáky se základními hudebními pojmy a formou her, básniček i písní je uvést do světa hudby.

Učební plán

Studijní zaměření Přípravná hudební nauka je určeno pro žáky od 6 let, kteří navštěvují individuální nástrojovou výuku.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Přípravná hudební nauka

Žák:

- se zájmem naslouchá hudbě a slyšené uvádí do verbální podoby, rozezná zvuk a tón
- hraje na Orffovy nástroje a rytmizuje
- si formou her a říkadél upevňuje rytmické zásady a vytváří si vztah k rytmickému cítění
- zvládá jednoduché nápěvy a cvičí se v dovednosti intonace
- využívá tvořivého malování pro názorné uchopení a snadnější pochopení probírané látky
- pozná notovou osnovu a houslový klíč
- napíše a rozezná délky not (celá, čtvrtová, půlová, osminová)
- rozpozná a zapíše výšku not (g - g2)
- vytvoří dynamické rozdíly piano - forte
- se seznamuje s jednotlivými hudebními nástroji prostřednictvím živé interpretace
- čte pomlky a zapíše je do notové osnovy
- rytmizuje čtyřdobý, dvoudobý a třídobý takt, rozpozná jej v psané podobě
- se cvičí v percepci a zájmu o hudební dění
- uchopuje základní hudební pojmy a operuje s nimi v přiměřené formě

5.2.25 Vyučovací předmět: Hudební nauka

Cílem hudební nauky je správně podchytit, dostatečně zajímavou a přitažlivou formou, zájem žáků o hudbu a na základě daných předpokladů soustavně rozvíjet jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Žák v hudební nauce je veden k tvořivosti v elementárních činnostech, tj. v oblasti zpěvu, v instrumentální, v pohybové, v rytmické a v poslechové činnosti. Hudebně výchovná práce spočívá v rovnocenných činnostech, které na sebe navzájem navazují nebo se prolínají. A v těchto činnostech žáci získávají konkrétní hudební zkušenosti, upevňují své dovednosti, osvojují si základní vědomosti, pojmy a poznatky, které posléze mohou odborně rozvíjet na jakémkoli stupni dalšího hudebního vzdělávání. Výuka hudební nauky zahrnuje tři základní okruhy. Těmi jsou:

1. Interpretační činnost - hlasová výchova, intonace, práce s písní, skladbou a jejím obsahem
2. Percepční činnost - sluchová výchova, poslechová akce, návyk na systematickou sluchovou percepci a analýzu
3. Základní hudební pojmy - výchovně vzdělávací proces v oblasti hudebních pojmů a jejich správné uchopení a využití v hudební praxi

Cílem hudebního vzdělávání v oblasti hudební nauky ZUŠ je přivést žáky k hlubšímu poznávání a upevnění teoretických znalostí, pozornější sluchové percepci a k rozvíjení intonace a rytmizace. Voleny jsou takové prostředky, které odpovídají jejich věku a možnostem, a které i zábavnou formou přivedou žáky k radostnému prožívání hudby a jejich specifických sfér.

Učební plán

Studijní zaměření Hudební nauka je organizováno pro žáky od 7 let, kteří navštěvují první stupeň nástrojové výuky.

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- se orientuje v jednoduchém grafickém záznamu hudebního díla v rozsahu 5 - 6 tonů (durové lidové písně) v houslovém klíči a svým způsobem jej realizuje (zpěvem, hrou na tělo, hrou na svůj nástroj)
- zopakuje či pomocí Orffových nástrojů hraje, vyťuká nebo vytleská elementární rytmické a melodické útvary v rozsahu 3 - 4 taktů ve 2/4, 3/4, 4/4 taktech
- při praktické ukázce uplatní či jinak předvede (vysvětlí) základní hudební pojmy: zvuk, tón, nota (osminová, čtvrtová, půlová, celá, půlová s tečkou, čtvrtová s tečkou)

v rozsahu g - c3), pomlka (osminová, čtvrtová, půlová, celá), notová osnova, houslový a basový klíč, rytmus, takt, tempo, dynamická znaménka, legato, staccato, repetice, ligatura, koruna, posuvky u not - křížek, béčko, odrážka

- písemně zaznamenaná či jinak prokáže (zpěvem, hrou na svůj nástroj) znalost vybrané durové stupnice (C dur, G dur, D dur, F dur) a její trojzvuk
- pozná nejznámější hudební nástroje a pojmenuje pěvecké hlasy
- vyjádří vlastní názor (slovem, pohybem, výtvarnými prostředky) na vybrané ukázky z hudebních děl
- vlastními slovy vysvětlí rozdíl mezi operou a baletem a uvede příklad

2. ročník

Žák:

- se orientuje v jednoduchém grafickém záznamu hudebního díla v rozsahu 8 tonů v houslovém klíči (durové lidové nebo umělé písně) a svým způsobem jej realizuje (zpěvem, hrou na tělo, hrou na svůj nástroj)
- si poradí s elementárními rytmickými a melodickými útvary v rozsahu 4 - 6 taktů, které předvede například vytleskáním či hrou na Orffovy nástroje, ve čtvrtových a osminových taktech, kánon, jednoduchý dvojhlas
- vysvětlí hudební pojmy: interval, stupnice, tónina, předznamenání, půltón, celý tón, akord a uplatní je v praktické ukázce
- vyjmenuje či interpretuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj, hrou na Orffovy nástroje) nebo písemně zaznamenaná vybranou durovou stupnici do 4# a 4b včetně daného trojzvuku, v notovém zápisu určí základní melodické intervaly
- pozná a pojmenuje pěvecké hlasy a nejznámější hudební nástroje, zařadí je do skupin (strunné, dechové, bicí)
- svým způsobem reaguje (vlastními slovy, pohybem, výtvarnými prostředky) na poslech vybrané ukázky z hudebních děl

3. ročník

Žák:

- se orientuje v grafickém záznamu hudebního díla v rozsahu do 2 oktáv v houslovém klíči (durové i mollové lidové písně, umělé písně, úryvky z vybraných skladeb) a svým způsobem jej realizuje (zpěvem, hrou na tělo, hrou na svůj nástroj)
- reprodukuje či jinak realizuje (hrou na tělo, pomocí Orffových nástrojů, vytleská, zpívá) delší rytmické a melodické útvary v rozsahu do 8 taktů ve čtvrtových a osminových taktech, kánon, lidový dvojhlas
- charakterizuje a v praxi uplatní hudební pojmy: intervaly základní - velké, čisté, malé, durová a mollová stupnice, tónina, předznamenání, tónika, subdominanta, dominantna, kvintakord, sextakord, kvartsextakord
- rozezná tónorod dané skladby, interpretuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj) nebo písemně zaznamenaná vybranou durovou stupnici do 5# a 5b a vybranou

mollovou stupnicí (a moll, e moll, d moll), její hlavní kvintakordy a jejich obraty použije k nejjednoduššímu doprovodu

- vyjmenuje či jinak prezentuje čisté, velké a malé intervaly, určí je v notovém zápisu a s pomocí nápěvkových písni také sluchem rozezná, případně intonuje
- pozná a pojmenuje hudební nástroje a zařadí je do skupin a podskupin (strunné, dechové, bicí)
- rozliší či vlastními slovy vysvětlí pojmy z oblasti hudebních forem a žánrů (opera, balet, symfonie, symfonická báseň, scénická hudba, lidová píseň, umělá píseň apod.), na základě svých zkušeností z poslechu vybraných ukázek vyjádří své názory na znějící hudbu
- prezentuje či charakterizuje své znalosti o tvůrcích české národní hudby i o známých dílech cizích skladatelů

4. ročník

Žák:

- se orientuje ve složitějším grafickém záznamu hudebního díla v houslovém nebo basovém klíči v rozsahu C - c3 (durové i mollové lidové písně, umělé písně, úryvky z vybraných skladeb) a svým způsobem jej realizuje (zpěvem, hrou na tělo, hrou na svůj nástroj)
- reprodukuje či jinak realizuje složitější rytmické a melodické útvary v rozsahu 8 - 10 taktů ve čtvrtkových a osminových taktech (například triola, synkopa, šestnáctinové noty), kánon, dvojhlas
- uplatní v praktické ukázce hudební pojmy: dvojitě posuvky u not – dvojitý křížek a dvojitě béčko, enharmonické tóny, intervaly základní a odvozené, durová a mollová stupnice, stupnice stejnojmenné a paralelní, tónina, předznamenání, melodické ozdoby – příraz, skupinka, nátryl, mordent, trylek, obal, transpozice
- rozezná tónorod dané skladby, prezentuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj) nebo písemně zaznamená vybranou durovou stupnicí do 7# a 7b a vybranou mollovou stupnicí do 3# a 3b, její hlavní kvintakordy a jejich obraty použije k jednoduchému doprovodu, transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- vyjmenuje čisté, velké a malé intervaly, určí je v notovém zápisu a s pomocí nápěvkových písni také sluchem rozezná, případně intonuje, pozná a pojmenuje hudební nástroje a zařadí je do skupin a podskupin (strunné, dechové, bicí), určí jejich místo (pozici) v orchestru
- vyhodnotí a formuluje tanec jako nedílnou součást hudebního díla (polka, valčík, menuet, kankán, polonéza, mazurka, furiant) a pozná jej ve vybraných ukázkách
- na základě svých zkušeností z poslechu vyjádří své názory na znějící hudbu, rozliší charakter daného stylového období od baroka po 20. století, vyjmenuje některé zástupce jednotlivých epoch a má o nich základní povědomí

5. ročník

Žák:

- se orientuje ve složitějším grafickém záznamu hudebního díla v houslovém nebo basovém klíči (durové či mollové lidové písně, umělé písně, úryvky z vybraných skladeb, koncertu, symfonie, partitury) a svým způsobem jej realizuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj)
- rozezná tónorod dané skladby, interpretuje (zpěvem, hrou na svůj nástroj) nebo písemně zaznamená všechny durové a mollové stupnice do 7# a 7b, jejich hlavní kvintakordy a jejich obraty použije k jednoduchému doprovodu, transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- vyjmenuje a určí v notovém zápisu základní a odvozené intervaly a s pomocí nápěvkových písní také sluchem rozezná a intonuje základní intervaly
- pozná a pojmenuje hudební nástroje a zařadí je do skupin a podskupin (strunné, dechové, bicí), rozšíří jejich znalost o historické či méně známé nástroje (dudy, loutna, mandolína, cimbál atd.), orientuje se v různých hudebních seskupeních
- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v periodizaci dějin evropské hudby od nejstarší doby po 20. století, vyjmenuje některé zástupce jednotlivých epoch a má o nich základní povědomí, na základě svých zkušeností z poslechu vyjádří své názory na znějící hudbu
- se orientuje v jednoduchých hudebních formách (sonátová forma, fuga, malá a velká písňová forma, rondo aj.)
- se orientuje v současném hudebním dění a má základní povědomí o kulturních institucích u nás
- reprodukuje či vytvoří vlastní hudební myšlenku (motiv, téma, čtyřtaktí), případně ji zpívá nebo hraje

5.2.26 Studijní zaměření Rákosníček

Studijní zaměření Rákosníček - přípravná hudebně pohybová výchova - je určeno pro žáky od 5 let (studium trvá 2 roky) a 6 let (studium trvá 1 rok) a uskutečňuje se před I. stupněm základního studia. Žáci prokázali vhodné předpoklady ke studiu, mají odpovídající tělesné i psychické dispozice. Vyučovací předmět probíhá kolektivně po celý školní rok v jedné třídě.

Učební plán

Ročník	přípravné studium	
	1.	2.
Rákosníček	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Rákosníček

1. ročník

Žák:

- při zpěvu udrží metrum hrou na tělo (tleskání, dupání apod.)
- zpívá jednoduchou píseň a doprovodí ji pohybem (hra na tělo, dramatizace obsahu písně, taneční ztvárnění)
- odpovídajícím způsobem reaguje pohybem na změny tempa a výrazu podle hudebního doprovodu
- rozezná různé zvukové kvality (stejně - jiné, vysoké - nízké tóny apod.)
- při poslechu hudby vyjádří taneční aktivitou své pocity

2. ročník

Žák:

- zopakuje rytmický příklad (na 2 doby) a vytvoří vlastní
- určí charakter písně a různými způsoby (zpěv, tanec, dramatizace) jej vyjádří
- zpívá píseň v rámci pentatoniky na slova a solmizační slabiky
- zpívá studovanou píseň v brumendu a podle pokynů učitele správný tón zaintonuje

5.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Vzdělávací obsah výtvarného oboru

Výtvarný obor poskytuje základy vzdělání v oblasti výtvarné tvorby a recepce a reflexe výtvarného umění.

Studium VO uplatňuje postupy k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

a/ klíčové kompetence k umělecké komunikaci

Žák je schopen používat výtvarný jazyk, vědomosti a dovednosti, které mu umožní vyjádřit se.

b/ klíčové kompetence osobnostně sociální

Formují morální vlastnosti žáka, hodnotová orientace na cílevědomost a zodpovědnost, zapojení do společných uměleckých aktivit.

c/ klíčové kompetence kulturní

Žák aktivně přistupuje k uměleckým hodnotám, které jsou součástí lidské existence.

Hlavním cílem je rozvoj osobnosti žáka, myšlení, vnímání, představitivost, tvořivost a estetické cítění. Důležitá je i příprava žáků na školy s uměleckým zaměřením.

Výuka výtvarného oboru probíhá od přípravného studia, které je určeno žákům 5letým, 6letým. Tito žáci nejsou klasifikováni.

První stupeň základního studia končí 7. ročníkem, druhý stupeň 4. ročníkem, kdy žáci absolvují závěrečnou absolventskou práci, která je prezentována jedenkrát ročně na výstavě školy.

Žáci mohou pracovat i ve smíšených skupinách.

Výuka jednotlivých předmětů probíhá v tříhodinových blocích.

Výuka předmětu Výtvarná kultura nemá hodinovou dotaci, obsah učiva je začleněn do ostatních předmětů, které doplňuje. Předmět není na 1. stupni klasifikován.

Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Učební plán

Ročník	přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura										0,5	0,5	0,5	0,5

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Plošná tvorba - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- intuitivně používá obrazotvorné prvky (bod, linie, barva, tvar...)
- zná základní barvy
- spontánně kreslí a maluje
- pracuje s fantazií, nebojí se experimentovat

2. ročník

Žák:

- má osvojené pracovní a hygienické návyky
- zvládá úklidové práce
- se začleňuje do kolektivní práce
- prezentuje svá díla na kolektivních výstavách
- se seznamuje a porovnává ilustrativní tvorbu umělců
- maluje zadané téma na velký formát

Vyučovací předmět: Plošná tvorba - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- se dokáže svobodně vyjádřit v kresbě, malbě a grafice
- experimentuje a využívá náhody
- dodržuje vymezená pravidla
- vyjádří, co se mu líbí a co ne
- se s pomocí učitele nechá inspirovat výtvarným uměním kolem nás

2. ročník

Žák:

- vyhledává podněty ve svém okolí a zaznamenává je v kresbě a malbě
- kombinuje tradiční a netradiční materiály v ploše
- prozkoumává výrazové kvality
- rozliší teplé a studené barvy, základní a doplňkové

3. ročník

Žák:

- získává znalosti a dovednosti v kresbě, malbě a grafice
- zvládá krátkou výtvarnou řadu
- kombinuje tradiční a netradiční materiály
- se inspirovuje realitou a fantazií
- se sbližuje nenásilně s výtvarnou kulturou
- prezentuje svá díla na veřejnosti
- dodržuje pracovní postupy

4. ročník

Žák:

- porovnává účinky různých grafických technik
- vytváří variace na dané téma
- experimentuje s vyjadřovacími prostředky
- při hledání informací používá internet
- se v souladu s učivem ZŠ v krátkých besedách zabývá uměním pravěku, Egypta a antiky

5. ročník

Žák:

- používá výtvarný jazyk a umí popsat jeho prvky
- používá i netradiční techniky, se kterými experimentuje
- umí vyjádřit svůj názor
- je tolerantní k práci druhých
- v návaznosti na učivo ZŠ pozná raně křesťanské a románské umění
- si utváří názor na výtvarné umění
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole

6. ročník

Žák:

- kreslí a maluje podle skutečnosti
- navštěvuje umělecké výstavy
- pozná základní kompoziční vztahy
- převede studijní kresbu do různých výtvarných technik
- uplatní internet při hledání ukázek výtvarného umění
- v návaznosti na učivo ZŠ pozná umění gotiky a renesance

7. ročník

Žák:

- si podle svých individuálních schopností stanovuje cíle
- vědomě používá prvky plošného vyjadřování (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barva...)
- pracuje na výtvarných řadách
- vytváří varianty návrhů
- dokáže obhájit svůj názor a vyjádřit se k práci druhých
- v návaznosti na učivo ZŠ pozná umění baroka a 19. století
- respektuje odlišné výtvarné názory

Vyučovací předmět: Plošná tvorba - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- samostatně řeší výtvarné problémy
- svou práci logicky promýšlí, experimentuje, diskutuje, správně používá odbornou terminologii
- se umí poučit a respektuje různá hlediska
- prezentuje své vlastní práce i práce druhých
- se perspektivně vyjadřuje

II. ročník

Žák:

- analyzuje vztahy mezi vlastní tvorbou a výtvarným uměním
- prezentuje vlastní výtvarné řady na školních výstavách
- se seznamuje s moderním grafickým designem
- rozvíjí dovednosti studijní kresby různých námětů

III. ročník

Žák:

- pracuje s vizuálními znaky a symboly, využívá parafrázi, abstrahování
- rozlišuje a propojuje obsah a formu
- spolupracuje s ostatními, utváří pravidla týmové práce,
- rozvíjí dovednosti studijní kresby různých námětů

IV. ročník

Žák:

- připravuje se na talentové zkoušky na zvolené vysoké škole

- využívá získaných znalostí pro figurální tvorbu
- vytvoří vlastní projekt na zvolené téma
- rozvíjí dovednosti studijní kresby různých námětů

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - přípravné studium

1. ročník

Žák:

- se seznamuje s výtvarným využitím různých materiálů
- při modelování použije prsty a odpovídající jednodušší nástroje

2. ročník

Žák:

- vnímá objem tvarů
- poznává různé druhy materiálů pro modelování
- používá základní techniku modelování - ubírání a přidávání hlíny

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - I. stupeň

1. ročník

Žák:

- vytvoří válením, hnětením, stlačováním, přidáváním a ubíráním z keramické hlíny objekt podle vlastní představy

2. ročník

Žák:

- tvaruje a kombinuje různé materiály
- upraví strukturu povrchu vytvořeného objektu pomocí otisku nástrojů

3. ročník

Žák:

- umí použít nástroje k práci s hlínou
- ví, co je plastika a co reliéf
- zhotoví jednoduchý prostorový objekt z papíru stříháním, prořezáváním, propichováním a lepením

4. ročník

Žák:

- předvede techniku práce s papírem - lámání, řezání, trhání, sešívání, svazování
- vymodeluje hliněný reliéf odebíráním a nakládáním materiálu

5. ročník

Žák:

- ovládá základní techniky zpracování materiálu
- samostatně volí a používá nástroje
- sestaví jednoduchou maketu či konstrukci architektonického objektu

6. ročník

Žák:

- realizuje námět vhodně zvolenou technikou a materiálem – plastika, složitější kachel, modelace figury

7. ročník

Žák:

- vymodeluje objekt podle předlohy při zachování osobitého rukopisu
- vytváří sochařské práce z vybraného materiálu
- vyjádří svůj postoj k uměleckému dílu

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- vymodeluje objekt podle vlastního návrhu a tuto realizaci své myšlenky obhájí

II. ročník

Žák:

- pojmenuje a vysvětlí charakteristické rysy, které zahrnuje prostorová tvorba
- pracuje s detailem, vystihne podstatu

III. ročník

Žák:

- samostatně vyhledává zdroje inspirace pro svou práci, dokáže stilizovat

IV. ročník

Žák:

- samostatně připraví a realizuje vlastní projekt
- vytvoří osobní portfolio svých prací

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- samostatně vyhledává inspirace z různých období dějin umění
- se zajímá o umělecký život v okolí
- navštěvuje výstavy

II. ročník

Žák:

- se orientuje v dějinách umění
- se seznamuje s moderním grafickým designem
- formuje své postoje k modernímu umění

III. ročník

Žák:

- se orientuje v historickém vývoji uměleckých slohů a směrů
- se zajímá o současné výtvarné umění

IV. ročník

Žák:

- sleduje vývoj moderního umění a architektury
- si vybírá vhodné okruhy umění nebo autorské osobnosti pro svou profesionální přípravu a vytváří si poučený náhled na výtvarná díla

5.4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

V tanečním oboru nabízíme prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexní rozvoj žáků po stránce tělesné i duševní. Každému žákovi poskytujeme takové základy odborného vzdělání, které mu umožní zapojit se do různých amatérských pohybových aktivit, nebo se dále vzdělávat v oboru. Seznamujeme žáky se stavbou lidského těla a zákonitostmi jeho pohybu. Nabízíme získání orientace v různých oblastech a druzích tance. Dbáme na rozvoj tanečních technik, koordinačních, silových a vytrvalostních schopností včetně relaxace. Učíme žáky rozumět obsahu tanečního díla, hodnotit ho a také zhodnotit svůj vlastní taneční projev. Živý hudební doprovod je nahrazen doprovodem z audio nosičů.

Studijní zaměření Taneční tvorba

Učební plán

Ročník	přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Taneční průprava	2	2	1	1									
Současný tanec					0,5	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5
Klasická taneční technika					0,5	0,5	0,5	1	1				
Lidový tanec						0,5	0,5	1	1				
Taneční praxe			1	1	1	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5

Poznámka: Uvedené vyučovací předměty mohou být s ohledem na individuální potřeby žáků vyučovány v blocích. Taneční kultura se prolíná celou výukou a doplňuje ostatní předměty, proto učební plán nevymezuje její hodinovou dotaci. V rámci taneční kultury žák rozvíjí schopnosti porozumět komunikačnímu obsahu tance a chápat taneční umění.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Taneční průprava - přípravné studium

Cílem tohoto předmětu je rozvíjení přirozených schopností žáků a odstraňování špatných pohybových návyků. Důležité je žáky vést formou pohybových her k vyjadřování svých citů a myšlenek a ověřovat jejich předpoklady pro zvládnutí dalšího studia.

Taneční průprava vytváří návyky správného držení těla a zaměřuje se na výchovu k obratnosti.

1. ročník

Žák:

- si vytváří v zajímavých a hravých pohybových činnostech a cvičeních návyk správného držení těla
- vypracovává si základní tělesnou citlivost, pružnost a obratnost
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry a rozvíjí pohybovou fantazii

2. ročník

Žák:

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické a melodické impulzy
- opakuje po učiteli průpravné, posilovací a protahovací cviky
- pohybuje se v prostoru mezi překážkami i po diagonále

Vyučovací předmět: Taneční průprava - I. stupeň

Rozvíjí elementární taneční techniku a taneční projev žáků. Podněcuje tělesnou citlivost a vede ke správnému, vyváženému držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa. Učí prostorové orientaci a vhodnými prostředky motivuje vzájemné vztahy.

1. ročník

Žák:

- při jednoduchých průpravných cvičeních v základních polohách vnímá pomocná místa pro správné držení těla
- si uvědomuje jednotlivé části těla - pánev, trup, páteř, hlava, dolní končetiny a horní končetiny
- reaguje na základní změny tempa v hudbě - pomalu, rychle, silně, slabě
- vytleskává základní rytmická členění v hudbě

2. ročník

Žák:

- provádí základní prvky a cviky na zemi, ve stoje i v pohybu s vědomým ohledem na svá specifika
- zvládá základní taneční kroky - poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok
- se pohybuje v prostoru po kruhu, po křivkách, po diagonále, jak jednotlivě, tak ve dvojici i v zástupu

Vyučovací předmět: Současný tanec - I. stupeň

Současný tanec rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku a taneční projev žáků, prohlubuje a rozšiřuje jejich hudební a prostorové cítění, kvalitu vzájemných vztahů a uvolňuje jejich osobité tvořivé schopnosti. Taneční technika současného tance učí žáky uvědoměle řídit pohyb z těžiště a orientovat se ve svém těle. Žák vypracovává vedený pohyb, švihy, vlny, impulsy a skoky, je veden k samostatnému řešení pohybu, k citlivému vyjádření soudobé hudby a vlastních námětů, rytmických a výrazových úkolů. Nedílnou součástí současného tance je taneční improvizace. Žák si v rámci současného tance pěstuje sociální vědomí a formuje si postoje i vkus. Je schopen odborné komunikace se svým učitelem.

3. ročník

Žák:

- prohlubuje své znalosti zásad pro optimální postavení těla v základních polohách a pozicích na místě i v pohybu
- podle svých schopností a dispozic přiměřenými cviky zvyšuje celkovou sílu, pružnost, koordinaci a pohyblivost jednotlivých částí těla
- vytváří oblé, přímé i lomené půdorysné dráhy
- improvizuje pohybem jednoduchá témata
- reaguje na základní pojmy taneční terminologie

4. ročník

Žák:

- si pamatuje a provádí pohybové vazby a zdokonaluje se v nich
- využívá základní formy pohybu v jednoduchých tempových a rytmických obměnách
- umí při improvizaci vyjádřit náladu drobných hudebních skladeb i svých námětů vlastním pravdivým spontánním způsobem a uplatňuje získané vědomosti, dovednosti, nabyté při průpravných cvičení
- se pohybuje v prostoru různými druhy chůze a běhu, poskočným krokem, cvalem, v kombinaci s obraty, otáčkami, přeskoky a výskoky, ve dvojicích, trojicích a ve skupině

5. ročník

Žák:

- využívá pokročilejší formy pohybu v tempových a rytmických obměnách
- reaguje pohybem na zvuky, které vytváří spolužáci i na zvuky, které vytváří sám
- vědomě aplikuje zásady správného držení těla v pohybu i na místě
- se zdokonaluje dále v průpravných cvičeních, improvizaci a učí se správně používat těžiště těla
- využívá hudební podněty při taneční činnosti

6. ročník

Žák:

- interpretuje delší pohybové vazby na místě i na volnosti s přecházením do různých poloh, které jsou doprovázeny švihovými či vlnivými pohyby paží a trupu a uvědomělou prací s těžištěm těla
- citlivě reaguje na složitější hudební doprovod
- se podílí na tvorbě taneční kompozice, spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních činností

7. ročník

Žák:

- si uvědomuje své pohybové možnosti, rozvíjí je a vědomě odstraňuje případné nedostatky v provedení prvků
- umí interpretovat probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby ve všech přízemních polohách, na volnosti i v pohybu z místa s důrazem na uvědomělý pohyb, jak ve skupině s partnerem, tak i s rekvizitou
- zvládá vyjádření celé dynamické škály napětí těla
- se orientuje v názvosloví a umí se vyjadřovat základní taneční terminologií, ale používá jen ty termíny, které upotřebí v souvislosti s tancem prakticky
- se orientuje v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem, interpretuje zadaný úkol

Vyučovací předmět: Současný tanec - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- poznává základy tanečních technik: Limon, Graham, Jazz
- vnímá délku trvání pohybu, jeho průběh a rytmus
- umí vyjádřit zadané téma pohybem

II. ročník

Žák:

- provádí dle svých možností vazby tanečních technik v pohybu a prostoru
- si prohlubuje dovednosti a znalosti v technikách Limon, Graham, Jazz a zná jejich názvosloví, dle dosaženého stupně dovednosti
- si fixuje základy techniky klasického tance pro účely současného tance a pracuje s nimi
- hledá vhodné pohybové ztvárnění vlastních námětů

III. ročník

Žák:

- využívá dovednosti a znalosti v technikách s důrazem na čisté provedení pohybu, dle svých schopností a dispozic
- si prohlubuje a upevňuje anatomické znalosti hybnosti těla a v praxi se přesvědčuje o jejich fungování
- vnímá pojem „vnitřní prostor“ a vyjadřuje ho

IV. ročník

Žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti v různých oblastech tanečního umění
- vnímá vnitřní i vnější prostor a svůj pohyb v čase
- chápe improvizaci jako neoddělitelnou a základní část tvůrčího procesu na cestě k vytváření choreografického díla

Vyučovací předmět: Klasická taneční technika - I. stupeň

Rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku a taneční projev žáků, prohlubuje a rozšiřuje jejich hudební cítění, smysl pro taneční formu. Upevňuje správné držení těla, zdokonaluje pohyby dolních a horních končetin, prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu, učí se pohybové kázni, vytrvalosti a vůli.

3. ročník

Žák:

- poznává základními prvky klasické taneční techniky a provádí je u tyče

4. ročník

Žák:

- provádí základní prvky u tyče
- s ohledem na svá specifika využívá získané dovednosti i při cvičení na volnosti

5. ročník

Žák:

- propojuje základní prvky taneční techniky ve vazbách u tyče i na volnosti

6. ročník

Žák:

- ovládá základní principy klasické taneční techniky

7. ročník

Žák:

- definuje základní prvky prováděné v rámci klasické taneční techniky a využívá je

Vyučovací předmět: Lidový tanec - I. stupeň

Cílem výuky předmětu je vychovávat v žácích úctu a obdiv k bohatým tradicím našeho národa, poskytnout všem dětem poznání půvabu a specifiky lidového tance tak, aby byl pro ně přitažlivým. Lidové taneční hry a písně, zařazované od přípravného studia jsou tematicky motivované jednotlivými ročními obdobími. Rozvíjí hudební cítění, pohybovou souhru rytmiky, dynamiky, výrazu a učí žáky zvládat základní kroky pro lidový tanec. Výuka lidového tance navazuje na předměty: přípravná taneční výchova a taneční průprava.

4. ročník

Žák:

- poznává základní taneční kroky v rámci lidového tance: polkový krok hladký, valčíkový krok, podupy, poskoky

5. ročník

Žák:

- zvládá tance: polka, točená polka, mazurka

6. ročník

Žák:

- teoreticky i pohybově poznává lidové tance z oblasti regionu Haná

7. ročník

Žák:

- vyjadřuje pojetí lidového tance a zvládá přesné krokové vazby

Vyučovací předmět: Taneční praxe - I. stupeň

Tento předmět navazuje na vyučovací předměty a slouží ke zdokonalování a prohlubování taneční techniky a tanečního projevu žáků. Zdokonaluje orientaci v prostoru, rozvíjí rytmické cítění, učí žáky rozlišovat dynamiku. Motivuje žáky k další tělesné a duševní práci. Úkolem taneční praxe je přivést žáky k tanci, zároveň slouží k přípravě tanečních skladeb pro interní i veřejná vystoupení a soutěže v souladu s postupným rozvojem tanečního projevu žáků. Do tohoto předmětu se zařazují pohybové a taneční hry lidové i umělé, drobné taneční

skladby inspirované hudbou pro děti, jednoduché lidové tance a stále náročnější taneční skladby i s využitím vlastních námětů. Každému žákovi, podle míry jeho schopností a zájmu poskytuje základy odborného vzdělání, seznamuje ho se zákonitostmi pohybu a poskytuje mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu.

1. ročník

Žák:

- pomocí improvizace jednoduchým spontánním způsobem ztvárňuje náměty čerpané z přírody, každodenního života a pohádkového světa
- interpretuje společnou choreografii před diváky v rámci diváckého koncertu nebo taneční přehlídky

2. ročník

Žák:

- jednoduše hodnotí provedené úkoly spolužáků, hodnotí svůj projev, dokáže komentovat obsah díla adekvátně svému věku
- při práci s náčiním uplatňuje dosavadní vědomosti a dovednosti

3. ročník

Žák:

- vnímá obsah choreografie
- umí tanečně vyjádřit drobné taneční skladby pro děti

4. ročník

Žák:

- se v rámci drobných etud při hodinách vyjadřuje pohybem samostatně, ve dvojici nebo v malé skupině a ostatní žáci jsou diváci, kteří pak hodnotí jejich výrazovou opravdovost a taneční provedení úkolu
- hodnotí slovně svou roli ve skupině při přípravě na vystoupení

5. ročník

Žák:

- se podílí na tvorbě choreografie a vyjadřuje se pomocí pravdivého a přirozeného pohybu
- hodnotí provedení vazeb spolužáků z hlediska správného držení těla v souladu s dynamikou pohybu, hudby a rytmu, hodnotí i svůj taneční projev
- přemýšlí o viděném díle o jeho sdělnosti, diskutuje o něm
- sleduje záznamy z vlastních vystoupení a hodnotí svůj výkon z hlediska správného držení těla, výrazové pravdivosti a celkového tanečního dojmu

6. ročník

Žák:

- tvůrčím způsobem přistupuje k zadanému úkolu a navrhuje nápady svému vyučujícímu
- vnímá a rozdíly tanečních technik, rozezná lidový tanec, klasický tanec, současný tanec aj. - z DVD záznamu dětského nebo profesionálního souboru nebo se sám účastní jako divák různých tanečních představení
- charakterizuje vztahy mezi tanečníky v dané choreografii
- velkou měrou se podílí na tvorbě choreografie - vyjadřuje se k volbě hudby, přemýšlí nad obsahem

7. ročník

Žák:

- předvádí výstup na dané téma, přičemž se nebojí vložit něco ze sebe a využívá získaných dovedností
- používá záměrně osvojené taneční prvky, drží se výrazové linie, chápe téma choreografie, umí ohodnotit svůj výkon
- navštěvuje taneční představení a umí ho vlastními slovy ohodnotit - přemýšlí o choreografickém díle, vyjadřuje své pocity a rozpozná různé taneční styly

Vyučovací předmět: Taneční praxe - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- vnímá vlastní emoce a vyjadřuje je pohybem
- přijímá pozitivně připomínky svých spolužáků a učitele při řešení úkolů a vnímá je jako pomoc při tvůrčí práci
- přispívá k tvorbě a realizaci společné choreografie, zdůvodňuje své připomínky, je schopen kritiky

II. ročník

Žák:

- citlivě vnímá skupinu, které je součástí a pracuje na vzájemných vztazích
- pracuje s hudební předlohou, jako se zdrojem inspirace pro hledání, rozšiřování a obohacení pohybového slovníku
- přispívá svými nápady do tvorby, choreografie, ale i do návrhů kostýmů

III. ročník

Žák:

- získává poznatky týkající se obsahu a formy pohybového sdělení v námětech vlastních, nebo námětech učitele
- příležitostně navštěvuje taneční semináře, při kterých si prohlubuje nebo získává nové poznatky z oblasti taneční techniky, improvizace či kompozice

IV. ročník

Žák:

- vytváří samostatně nebo ve skupině kompozici dle vlastního nebo učitelem navrženého tématu s vlastním pohybovým prostorovým, hudebním a kostýmním řešením
- prezentuje svou kompozici na veřejnosti jako autorskou tvorbu
- se zapojuje při scénickém řešení díla (návrhy kostýmů, osvětlení, rekvizity)
- tvoří individuálně nebo ve skupině vlastní choreografie s využitím všech pohybových dovedností

5.5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ - DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně-dramatický obor v uměleckém vzdělávání směřuje, prostřednictvím tvořivých dramatických činností (pohybových, mluvních, hereckých, loutkářských, aj.), i slovesných (tvůrčí psaní), k rozvoji uměleckých vloh žáka. Základním principem oboru je dramatická hra, která využívá prostředky dalších druhů umění (výtvarné, hudební, literární). Výuka postupuje od spontánního dětského dramatického projevu ke schopnosti samostatně se vyjadřovat v sociální (rozvíjí individuální schopnost sociální adaptability, schopnost přirozeného jednání, kooperaci ve skupině), ale i v umělecké komunikaci. Hlavním obsahem výuky jsou tvořivé dramatické činnosti vedoucí od jednoduchého ke složitějším dramatickým tvarům zpracovávající zvolené téma přiměřené věku a dovednostem žáků. Hlavní těžiště výuky je činnost v kolektivu, ale využíváme i individuální formy práce (přednes). Žáci mohou získané dovednosti uplatnit v oblastech, kde je vyžadována efektivní komunikace, osobitý projev, ale i tvořivý přístup k řešení situací.

Studijní zaměření Dramatická tvorba

V průběhu studia se žák seznamuje s dramatickým uměním, učí se chápat jeho zákonitosti. Prostřednictvím dramatické hry objevuje sebe a své místo ve světě, učí se jednat v situacích a přistupovat k jejich řešení s tvořivostí. Obsahem dramatické tvorby je komplexní tvořivá dramatická hra, jejíž těžiště je v improvizaci, pomocí níž se žák učí tvořivému jednání. Výuka je realizována s ohledem na individuální dispozice žáka.

Učební plán

Ročník	přípravné studium		I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Dramatická výchova	1,5	1,5	1,5	1,5									
Základy dramatické tvorby					2	2	2	2	2	2	2	2	2
Práce s textem a přednes					1	1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Dramatická výchova - přípravné studium

Prostřednictvím pohybových her a her s pravidly jsou žáci vedeni k vnímání prostoru a respektování partnera pro hru. V průběhu studia se žáci seznamují se základní dramatickou hrou jako prostředkem rozvoje osobnostních a sociálních dovedností. Zvolené metody a postupy dramatické výchovy, se kterými se žáci ve výuce setkávají, podněcují přirozený a spontánní dětský projev a vedou k postupnému osvojování si základních dramatických dovedností.

1. ročník

Žák:

- vstupuje do společných her a improvizací
- zná a respektuje základní pravidla dramatické hry, naslouchá partnerovi, spolupracuje s ním
- zvládá základy pohyblivosti, seznamuje se se základy prostorového citění
- využívá a rozvíjí jednoduchý rytmus a dynamiku pohybem, zvukem, slovem
- přijímá zpětnou vazbu ke své práci

2. ročník

Žák:

- se aktivně podílí na realizaci společných her a improvizací, respektuje partnera v herní situaci
- ovládá základní pohybové dovednosti, zdokonaluje orientaci v prostoru, respektuje ostatní členy kolektivu při volném pohybu v prostoru
- zvládá jednoduchý rytmus a dynamiku pohybem, zvukem i slovem
- zhodnotí, v mezích svých dovedností a mentálního vývoje, vlastní práci
- vnímá a respektuje práci druhých

Vyučovací předmět: Dramatická výchova - I. stupeň

Žák se v dramatické a pohybové hře učí respektovat partnera, dodržovat pravidla nezbytná pro práci ve skupině. Hlavní náplní oboru je dramatická výchova, kdy žák vstupuje do dramatické situace a učí se v ní přirozeně jednat, projevovat své postoje vůči svému okolí.

1. ročník

Žák:

- se orientuje v prostoru, respektuje v pohybové dramatické hře partnery a reaguje na ně
- zdokonaluje své rytmické cítění nejen v pohybu, ale i při mluvě
- se zapojuje do skupinových improvizací a etud
- poznává různorodé materiály, pracuje s nimi v hrách a improvizacích
- dokáže s pomocí učitele posoudit míru zvládnutí zadaného úkolu (dramatické hry, improvizace, etudy, průpravného cvičení)

2. ročník

Žák:

- ovládá správné držení těla
- uplatňuje pohybové a hudebně-rytmické dovednosti v jednoduché akci
- rozlišuje herní a reálnou situaci
- aktivně se zapojuje do reflexe
- prostřednictvím skupinové tvorby se seznamuje s významnými díly (literárními, výtvarnými, hudebními a dramatickými)

Vyučovací předmět: Základy dramatické tvorby - I. stupeň

Ve výuce postupujeme od spontánní dramatické hry k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě a přirozeně se vyjadřovat prostřednictvím dramatického a divadelního umění. Vhodně zvolenými metodami využívajících postupů dramatického umění, látkou či náměty učíme žáky citlivě vnímat svět kolem sebe a reagovat na něj. Žáci prostřednictvím dramatického jednání ve fiktivní situaci rozvíjejí své osobnostní a sociální dovednosti, učí se kreativnímu přístupu v řešení konfliktů. Základem výuky je kolektivní tvorba. V průběhu studia žáci procházejí přípravou dramatických tvarů, realizují s učitelem projekty, které respektují náplň a poslání oboru.

3. ročník

Žák:

- seznamuje se se základy dramaturgicko - režijní koncepce
- v hudebně - pohybových cvičeních uplatňuje změny tempa a dynamiky, s dopomocí učitele dbá na správné držení těla a aktivizace těžiště v pohybových činnostech
- dokáže jednat jak s reálnými, tak zástupnými rekvizitami na elementární úrovni a vytváří krátké improvizace, etudy
- předvede etudu či improvizaci, ve které zachová tvar i při změně zadaných okolností
- reflektuje důvody svého jednání v etudě či improvizaci

- v reflexi naslouchá názorům druhých, respektuje jejich názor a pojmenuje téma, postavy (hlavní, vedlejší)

4. ročník

Žák:

- předvede etudu či improvizaci s jednoduchou maskou, loutkou či předmětem
- pozorně sleduje práci skupiny, poskytuje jí popisnou zpětnou vazbu
- vnímá umělecká díla, se kterými v průběhu studia pracuje, návštěvou divadelních představení si vytváří vlastní diváckou zkušenost
- zdokonaluje schopnost využívat tempo a dynamiku v pohybových cvičeních, v dramatických hrách a improvizacích
- uplatňuje při práci s mluveným slovem dovednosti získané z dechových, hlasových a artikulačních cvičení
- rozvíjí své herní dovednosti, které využívá v kolektivních dramatických hrách, improvizacích, etudách
- použije text jako inspirační zdroj pro stavbu etudy či improvizace
- zhodnotí práci svou i práci druhých

5. ročník

Žák:

- ve skupině pracuje na dramaturgicko - režijní koncepci jevištního tvaru
- přispívá vlastními vědomostmi, dovednostmi, zkušenostmi a podněty k vytvoření inscenace
- zúčastněně pozoruje práci skupiny, poskytuje jí hodnotící zpětnou vazbu
- prostřednictvím skupinové tvorby se seznamuje s významnými dramatickými díly, autory, uměleckými směry, prohlubuje si svou diváckou zkušenost
- v dramatických hrách a improvizacích záměrně užívá tempa a dynamiky s ohledem na dramatický děj
- předvede etudu na zadané téma a zveřejní motivace a hlavní úlohy postav
- vědomě koriguje držení vlastního těla, kultivuje svůj pohybový a mluvní projev
- ve skupině vytváří krátké literární nebo dramatické tvary a použije je pro stavbu etudy či improvizace

6. ročník

Žák:

- písemně zpracuje drobný jevištní tvar, ve skupině jej realizuje
- pracuje, dle svých zkušeností, s výrazovými prostředky divadla (scénografie, hudba, pohyb), uplatňuje je v připravované inscenaci
- podílí se na výběru vhodné předlohy, námětu pro práci ve skupině
- seznamuje se s prvky divadelního jazyka (metafora, znak)
- reflektuje dramatické umění z hlediska využití jednotlivých složek (divadelní představení, záznam divadelní inscenace)
- předvede etudu inspirovanou vlastním prožitkem a následně zreflektuje jednání své i druhých

- pro umělecké ztvárnění zvoleného námětu využívá práci s různými výrazovými prvky

7. ročník

Žák:

- zpracuje písemně drobný jevištní tvar a s využitím dramatických a loutkářských prostředků jej realizuje individuálně nebo ve skupině
- rozumí dramaturgickému i režijnímu plánu, podílí se na jeho naplnění, dokáže vyjádřit své myšlenky a emoce
- experimentuje se stavbou etudy a improvizace v různých žánrech a formách
- využívá (vědomě) divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka (metafora, znak) při společné realizaci dramatického tvaru, přijme svou roli při jeho realizaci
- dokáže vyjádřit své myšlenky, emoce, postoje vztahující se k dramatické práci své a druhých
- zhodnotí, na základě vlastních zkušeností a dovedností dramatické či literární dílo
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání (verbálního i neverbálního) či loutkářskými prostředky s využitím jejich materiálních, technických a výtvarných možností

Vyučovací předmět: Základy dramatické tvorby - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- si volí, s oporou učitele, předlohu pro skupinovou tvorbu
- předvede etudu či improvizaci a respektuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru
- se aktivně podílí na připravovaných pracích inscenace
- si vybírá díla pro skupinovou tvorbu, získává o nich informace, které slouží nejen k uchopení předlohy, ale také k rozšíření znalostí v oblasti umělecké tvorby
- společně se skupinou dokáže pracovat na zvoleném tématu
- si společně ve skupině zvolí vhodnou předlohu (nabídnutou učitelem) pro skupinovou dramatickou práci a s pomocí učitele ji zpracuje a realizuje
- vytváří texty odpovídající danému žánru, obohacuje své znalosti o další žánry, formy
- s oporou skupiny vyhledá vhodné výrazové prostředky divadla k realizaci etud, improvizací, vědomě a usilovně pracuje na charakteru postavy stylizaci v daném žánru
- nahlíží na vlastní práci i práci druhých kriticky
- zhodnotí zhlédnuté dramatické dílo s ohledem na svou dosavadní diváckou zkušenost

II. ročník

Žák:

- se při výstavbě dramatického tvaru podílí na jednotlivých složkách (scénografii, dramaturgii, režii, hudební a výtvarné složce)

- v etudě či improvizaci užije gradaci jednání a uvědomuje si gradaci celého tvaru
- přistupuje svědomitě k sebereflexi, kritika druhých je založená na objektivním pozorování
- předvede užití různých výrazových prostředků ve etudě či improvizaci (mluva, pohyb, hudba, výtvarná tvorba, předměty, loutky, masky, atp.)
- při práci na etudách, v improvizacích, uplatní získané dovednosti pro vytváření charakteru postavy a stylizaci v daném žánru
- dokáže zhodnotit zhlédnuté dramatické dílo, s ohledem na své vlastní i divácké zkušenosti a dovednosti
- formuluje vlastní názory, myšlenky, postoje vztahující se k vlastní práci i práci druhých

III. ročník

Žák:

- vědomě pracuje se zákonitostmi dramatické výstavby, při své tvorbě ji respektuje
- přistupuje k sebereflexi opakovaně, sebereflexe je hlubší, propracovanější
- na základě vlastní divácké a hráčské zkušenosti zhodnotí dramatické dílo
- si vybere, s oporou učitele, vhodnou předlohu, námět, téma pro tvorbu a využije práci s metaforou, symbolem či znakem pro její vyjádření
- při změně zadaných okolností předvede různé varianty vývoje dramatické situace
- vědomě využívá výrazových prostředků divadla za účelem sdělení; zdokonaluje a kultivuje charakter postavy a stylizaci v daném žánru
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých
- vnímá a hodnotí dramatické či literární dílo, dokáže jej zařadit do kontextu dramatických umění, obohacuje své znalosti a další umělecká díla

IV. ročník

Žák:

- v dramatickém tvaru zvládá pravdivé jednání a vývoj dramatické postavy s přihlédnutím ke svým hráčským dovednostem a zkušenostem
- se aktivně podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (scénografie, dramaturgie, scénická hudba, režie, vývěr rekvizit, loutek)
- vědomě pracuje s hrou v roli a udrží ji i při změně žánru
- hodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení, uvádí jej do sociokulturních souvislostí
- objektivně nahlíží na tvorbu svou i tvorbu druhých
- užije odpovídajících výrazových prostředků pro podporu tématu inscenace

Vyučovací předmět: Práce s textem a přednes - I. stupeň

Recitátor se učí chápat dílo v kontextu doby jeho vzniku, objevuje autorův záměr a vytváří si svůj osobní názor na text. Při rozboru literární předlohy žák poznává svět kolem sebe, učí se chápat vztahy mezi lidmi, rozebírá jejich postoje, motivace, myšlenky, city. Těžištěm výuky

je individuální tvorba. Prostřednictvím hlasových metod a cvičení je žák veden ke správnému posazení hlasu a tvorbě hlásek, zkoumá tělo a hlas jako nositele sdělení.

3. ročník

Žák:

- ovládá správné držení těla potřebné pro správný mluvní projev, na základní úrovni aktivizuje těžiště
- na elementární úrovni ovládá techniku správného dýchání a tvoření hlasu, rezonanci
- se seznamuje se základy správného dýchání a tvoření hlasu: zvládá rytmičnost a melodičnost řeči na základní úrovni
- seznamuje se s vyslovením všech hlásek
- přednese z paměti text s důrazem na osobní sdělení
- popíše základní pojmy hlasové průpravy (správné posazení dýchání, správné držení těla, aktivizace těžiště)
- přijímá reflexi učitele

4. ročník

Žák:

- pracuje s tělem, umí aktivizovat těžiště
- uvede rozdíly mezi poezií a prózou
- kultivuje svůj mluvní projev, využívá (nevědomě) dovedností získaných při mluvních cvičení, při mluvním projevu pracuje, na elementární úrovni, s gradací a kontrastem
- pro interpretaci (skupinovou i individuální), společně s učitelem, volí vhodnou literární předlohu
- pracuje s konkrétními literárními díly, skrze ně se seznamuje s literárními druhy a žánry
- se seznamuje se základními pojmy a technikami tvůrčího psaní

5. ročník

Žák:

- pro interpretaci (skupinovou i individuální), společně s učitelem, volí vhodnou literární předlohu, s pomocí učitele ji analyzuje (vyhledá téma)
- dokáže přednesem vyjádřit osobní vztah k tématu literární předlohy
- se seznamuje s různými uměleckými díly, literárními obdobími, jejich autory a tvorbou
- přijímá radu, zpětnou vazbu ke své práci
- zvládá zásady správného dýchání a tvoření hlasu, řádné artikulace, uplatňuje správné technické návyky v mluvním projevu
- si uvědomuje základní výrazové prostředky přednesu (přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus, dynamika)
- prohlubuje práci s textem vzhledem ke svým zkušenostem a dovednostem
- přijímá hodnocení ostatních za účelem zdokonalení vlastní práce, reflektuje práci ostatních

6. ročník

Žák:

- upevňuje správné technické návyky v mluvním projevu, ve výrazu
- využívá na základní úrovni výrazové prostředky přednesu (přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus, dynamika)
- volí, společně s učitelem, vhodnou literární předlohu ke svým dovednostem a zkušenostem
- dokáže zhodnotit, na základě vlastních dovedností a zkušeností, literární dílo, posoudit jeho vhodnost pro vlastní práci
- se seznamuje s různými uměleckými díly, dokáže je druhově (lyrika, epika, drama) rozlišit
- obohacuje své znalosti o další umělecká díla, dokáže je druhově a žánrově rozlišit

7. ročník

Žák:

- ovládá techniku hlasu, dechu, artikulace, pracuje s ní
- vědomě využívá při přednesu výrazové prostředky řeči a prostředky mimoslovní (rekvizity, neverbální výrazy, výtvarné umění, aj.)
- při písemném projevu využívá technik tvůrčího psaní, využívá je jak při tvorbě individuální, tak skupinové
- vybere si vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma), tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje
- si sám vybere, či s pomocí učitele, vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma), tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje
- zhodnotí literární dílo, zvolenou interpretaci

Vyučovací předmět: Práce s textem a přednes - II. stupeň

I. ročník

Žák:

- pronese bez přípravy krátké sdělení na dané téma
- předvede mluvní rozcvičku v různých variantách (se změnou okolností)
- prohlubuje znalosti a dovednosti práce se slovními výrazovými prostředky přednesu
- při interpretaci zohledňuje přítomného diváka, zdokonaluje se ve veřejném vystupování
- prostřednictvím individuální tvorby se seznamuje s různými díly, jejich autory
- si s pomocí učitele zvolí text pro interpretaci na základě svých zkušeností, pohledu na svět a osobitého projevu

II. ročník

Žák:

- pronese bez přípravy krátké sdělení, vede dialog na dané téma s uplatněním osvojené vyjadřovací techniky
- nalezne v textu téma, motivy jednání a tvořivě je interpretuje s přihlédnutím ke svým zkušenostem
- upraví, s pomocí učitele, literární text pro přednes
- uvádí vybraná díla do souvislostí (sociokulturních)
- kultivovaně interpretuje text s výpovědní hodnotou, zohledňuje vztah k divákovi
- zhodnotí dané dílo na základě vlastních zkušeností, znalostí a dovedností

III. ročník

Žák:

- s pomocí učitele upraví literární text pro projev přednesový i dramatický
- získá, skrze individuální tvorbu, přehled o významných dílech a jejich tvůrcích, sociokulturním prostředí
- kriticky nahlíží na vybrané dílo, dokáže jej analyzovat, uvést do kontextu jiných děl
- využije různých výrazových prostředků pro podporu a zesílení účinku sdělení předlohy

IV. ročník

Žák:

- si vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (poezie, próza, dramatický text, námět, téma) nastuduje ji a osobitým způsobem ji interpretuje
- zhodnotí samostatný výstup druhého
- ovládá techniky veřejného vystupování, komunikuje s divákem, posluchačem
- fundovaně nahlíží na tvorbu svou i druhých
- se orientuje ve významných dílech, jejich autorech a uměleckých směrech

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Na základě posudku z pedagogicko - psychologické poradny (PPP) nebo ze speciálně pedagogického centra (SPC) je škola schopna poskytnout základní umělecké vzdělávání žákům, kteří jsou diagnostikováni školským poradenským zařízením jako žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tyto žáky vyučujeme speciálními pedagogickými postupy a alternativními metodami, současně zohledňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka. Umožňujeme využívat všech podpůrných opatření při vzdělávání těchto žáků a úzce spolupracujeme s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, s PPP a SPC. Podmínkou přijetí žáka je žádost zákonných zástupců žáka. Vzhledem k bezbariérovému přístupu v budově ZUŠ na Olomoucké ulici máme možnost vzdělávat imobilní žáky.

Žáci jsou vyučováni v souladu se školním vzdělávacím programem, učební osnovy jsou přizpůsobeny individuálním potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváříme roční individuální vzdělávací plán. Zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při realizaci výuky a hodnocení výsledků vzdělávání.

U žáků, u kterých pozorujeme specifické vzdělávací potřeby a kteří nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, volíme individuální přístup s ohledem na jejich konkrétní potřeby.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky, kteří jsou diagnostikováni z pedagogicko - psychologické poradny jako mimořádně nadaní, může škola na základě žádosti zákonných zástupců žáka, potvrzení příslušného zařízení (PPP, SPC) a souhlasu ředitele školy, vypracovat individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plán vypracovává škola zpravidla na jeden školní rok.

Žáci, u kterých pozorujeme mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují na studium ve středních nebo na vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální vzdělávací plán nevytváříme. V takovém případě přizpůsobujeme výuku možnostem žáka za účelem dosažení jeho studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinových dotací v individuální výuce, rozšíření obsahu učiva, častá účast na žákovských a veřejných vystoupeních, účast na soutěžích apod.).

O posílení hodinové dotace pro individuální výuku u žáků s mimořádnými dispozicemi pro umělecké vzdělávání rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení nebo oboru.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 Zásady hodnocení žáků

Každému hodnocení žáka předchází jasné a srozumitelné seznámení žáka s požadavky a cíli hodnocení. Při hodnocení je vždy uplatňován pedagogický takt.

Hodnocení provádíme za účelem posouzení znalostí, dovedností a výkonu žáků. První funkcí hodnocení je tedy zpětná vazba - informace o míře splnění cíle nebo úkolu.

Další (stejně důležitou) funkcí hodnocení žáků je jejich motivace pro další studium, pro zlepšování a zdokonalování schopností žáků a pro odstraňování případných nedostatků.

Sebehodnocení je součástí procesu hodnocení žáka a směřuje k posílení žákovy osobnosti, ale i k vlastní korekci určitého výkonu.

Při hodnocení studijních výsledků zohledňujeme především osobní zlepšení žáka a dosažení jeho osobního maxima. Splnění závazných ročníkových výstupů je důležitým vodítkem pro objektivní posouzení studijních výsledků (především na konci školního roku), ale je pouze jedním z předem stanovených kritérií.

Kritéria hodnocení žáků

Učitel:

- soustavně sleduje výkon žáka a jeho připravenost na výuku a projev zájmu o studium
- hodnotí žákovu docházku do výuky, jeho včasný příchod
- kontroluje, zda žák zvládá výstupy jednotlivých vyučovacích předmětů ŠVP v rámci svých individuálních možností
- hodnotí, zda má žák schopnost vykonávat činnosti smysluplně a přistupuje k problémům tvůrčím a zodpovědným způsobem
- hodnotí úroveň interpretace při vystoupeních či zkouškách
- hodnotí úroveň veřejné prezentace žáka
- srovnává kvalitu výsledků vzhledem k osobnímu maximu
- hodnotí žákovu snahu, píli, aktivitu, úroveň domácí přípravy na výuku a pokrok v čase

8.2 Způsob hodnocení žáků

Na vysvědčení provádíme hodnocení žáků klasifikací (1-4) dle vyhlášky č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.

Na konci školního roku se konají komisionální postupové zkoušky pro žáky všech ročníků hudebního oboru. Postupové zkoušky jsou klasifikovány, známka však plní pouze informační funkci vzhledem k výroční klasifikaci žáka. Výjimkou je hodnocení klasifikačním stupněm „4“ (neuspokojivý), které se promítne do výroční klasifikace a na vysvědčení. Vedoucí jednotlivých oddělení získávají ucelený přehled o úrovni vzdělávání v jednotlivých ročnících a učitelé si při posouzení žákova výkonu mohou porovnat své hodnocení s názory druhých kolegů, podělit se o své zkušenosti a porovnat i vzájemně zvolené učivo. Postupovou zkoušku vykonávají žáci hudebního oboru z předmětů, vycházejících z oblasti individuální interpretace. V kolektivních oborech má postupová zkouška podobu ročníkové práce, ročníkového představení nebo ročníkového koncertu.

Kritéria pro klasifikaci

- **výborný**
  - zvládnutí školních výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku
  - pohotové vykonávání požadovaných intelektuálních i motorických činností
  - výsledky činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky
  - kreativní přístup ke studiu
  - vlastní invence, originalita, samostatnost, soustředěnost a pečlivost

- **chvalitebný**
  - zvládnutí školních výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku
  - ve výsledcích činnosti se objevují nedostatky
  - malá soustředěnost a ledabylý přístup

- **uspokojivý**
  - nedostatečné zvládnutí školních výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku
  - nedostatky při vykonávání činností, chybování
  - nesoustředěnost při práci, nesplnění úkolu

- **neuspokojivý**
  - nezvládnutí školních výstupů a vzdělávacího obsahu v daném ročníku
  - neochota ke spolupráci, nesamostatnost, časté nesplnění úkolů
  - úroveň dovedností není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku

V průběhu školního roku provádíme hodnocení žáků kombinací ústního slovního hodnocení a klasifikace do žákovského sešitu, přičemž zařazujeme a využíváme neformální sebehodnocení žáka.

8.3 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy považujeme za nejužitečnější způsob zjišťování skutečného stavu, podmínek a průběhu vzdělávání, studijních výsledků žáků i kvality řízení školy. Vlastní hodnocení školy se zpracovává nepravidelně podle aktuální potřeby nebo v pravidelných pětiletých cyklech v následujících oblastech:

- průběh vzdělávání - uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií ze strany učitelů
- výsledky vzdělávání - dosahování ročníkových výstupů vyučovacích předmětů ze strany žáků
- podmínky ke vzdělávání - personální, materiální, technické, ekonomické, hygienické
- informační a komunikační systém školy
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Jako nástroje hodnocení používáme především ankety a dotazníky pro žáky, rodiče a učitele nebo rozhovory s učiteli a rodiči, rozborů pedagogické dokumentace, výsledky soutěží a přehlídek, hospitace.

Časové rozvržení činností

Návrh struktury vlastního hodnocení školy projednává ředitel na pedagogické radě (§ 9 vyhl. č. 15/2005 Sb.) nejpozději do konce září posledního školního roku, kdy hodnocení probíhá.

Zpracovává se průběžně za období pěti školních roků. S výsledky vlastního hodnocení školy jsou učitelé seznámeni nejpozději na nejbližší pedagogické radě následujícího školního roku.

Hospitační činnost - v průběhu celého školního roku (plán hospitační a kontrolní činnosti).

Sebehodnocení práce pedagogů a jejich hodnocení ředitelem školy - červen.

Dotazníky pro žáky, rodiče a učitele - ke konci školního roku, 1x za sledované období.

Rozhovory s učiteli, rodiči a žáky - průběžně.